

ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เจมเจิร์

สื่อเชื่อมสายใย น้าใจน้องที่ ๑

สำนักงานอธิการบดี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

- ๐๕ บทบรรณาธิการ
- ๐๖ บันทึกจดหมายเหตุ
สมเด็จพระบรมราชชนกกับการอุดมศึกษา
- ๒๐ จุฬารัตน์
สารปีใหม่อธิการบดี
- ๒๔ จามจุรีรำลึก
ประวัติความเป็นมาฟุตบอลประเพณี จุฬาฯ-ธรรมศาสตร์
- ๓๖ เกียรติจุฬา
พระเกียรติที่เชิดกันในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๔๒ จุฬาฯวิชาการ
สมุนไพรรักษาและทิศทางการพัฒนา
- ๔๘ คนจุฬาฯ
จุฬาฯไม่ปฏิเสธข้าพเจ้า
- ๕๒ ปลายปากกาจามจุรี
ปลายปากกาจามจุรีของอาจินต์
- ๕๖ จุฬาฯวิจัย
การผสมพันธุ์เทียมสุกร
- ๖๒ เที้ยวจุฬาฯ
พิพิธภัณฑ์สถานธรณีวิทยา
- ๗๐ กิจกรรมจามจุรี

เจ้าของ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คณะบรรณาธิการที่ปรึกษา
ประธานคณะบรรณาธิการที่ปรึกษา
ศาสตราจารย์ ดร.เทียนฉาย กีระนันทน์

คณะบรรณาธิการที่ปรึกษา

คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ
นายเกียรติสม กลิ่นสุวรรณ
นางสาวจิตรา ก้อนันทเกียรติ
รองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี
นางจุฬารัตน์ นิรัตศยุกุล
คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี
รองศาสตราจารย์ธทอง จันทรางศุ
เภสัชกรหญิงนุชนาฏ กิตติวรรณท์
ดร.ประสาร ไตรรัตน์วรกุล
รองศาสตราจารย์ นพ.ปรีดา ทัศนประดิษฐ์
เภสัชกรหญิงภควดี ศรีภิรมย์
ศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิศิริ
นายยอดเยี่ยม เทพรานนท์
เภสัชกรหญิงยุวดี พัฒนาวาศ์
เภสัชกรหญิงเยาวเรศ อุปมาพันธ์
นายวินิจชัย ไชสูงเนิน
รองศาสตราจารย์ศรีวงศ์ สุมิตร
อาจารย์สวัสดิ์ จงกล
นายสิทธิชัย พูลเพชร
นายสุชิน ประสงค์บัณฑิต
เภสัชกรหญิงสุนันทา พันธุ์วรรณ
ศาสตราจารย์ ดร.สุรพล วิรุฬห์รักษ์
เภสัชกรหญิงสุดวง ฐิติสตัยการ
ทันตแพทย์หญิงอดิษฐ มาลากุล ณ อยุธยา
นายอนาวิน วณิชวิทย์
เภสัชกรหญิงอรวิศ คงพานิช
นายอานนท์ ศักดิ์วีระชัย
พลโทนายแพทย์อำนาจ บาลี

คณะอำนวยการ

ประธานคณะอำนวยการ

รองศาสตราจารย์ศรีวงศ์ สุมิตร

คณะอำนวยการ

นางนัยนา พรหมมลมาศ
นายสมบุญ อิชยาวกุล
นายธรรมบุญ พันธุ์
นายชัชวาล ศรีสละ
นางวลัยพร โกศลวัฒน์
นางกิงกาญจน์ หงษ์ร้อน
นายมนัสชัย ทรัพย์รุ่งเรือง
สำนักงานนิสิตเก่าสัมพันธ์

ผู้อำนวยการ

นางสุกัญญา คำชู
อาคารจามจุรี ๒ ชั้นล่าง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โทร. ๐-๒๒๑๘-๓๓๕๙๖ alumni_relations@chula.ac.th

บรรณาธิการจัดการ

นายสมบุญ อิชยาวกุล

คณะบรรณาธิการ

นายมนัสชัย ทรัพย์รุ่งเรือง นางกิงกาญจน์ หงษ์ร้อน

บรรณาธิการศิลปกรรม

นายสุรชัย สัจจะรัตนะโชติ

ผลิตและจัดพิมพ์

บริษัท ไอเดียเมกเกอร์ จำกัด โทร. ๐-๒๔๒๒-๘๐๘๐

บทบรรณาธิการ

นิตยสารจามจรีปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ คณะผู้จัดทำขอกล่าวสวัสดิ์ปีใหม่ขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลให้ทุกท่านมีความสุข ถึงพร้อมด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ มีจิตใจที่มีพลังฝ่าฟันอุปสรรคทั้งหลายได้อย่างราบรื่น

คณะผู้จัดทำ “จามจรี” พยายามที่จะยังมุ่งมั่นที่จะพัฒนารูปแบบและเนื้อหาของจามจรีให้มีคุณค่าและมีการนำเสนอเรื่องราวที่หลากหลายแก่ท่านผู้อ่านอย่างต่อเนื่อง

เรื่องเด่นของ “จามจรี” ฉบับนี้ เริ่มจากบทความเกี่ยวกับคุณูปการของสมเด็จพระบรมราชชนกที่มีต่อการศึกษาของชาติและจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่องราวความประทับใจเกี่ยวกับฟุตบอลประเพณีจุฬาฯ-ธรรมศาสตร์ที่ท่านอาจไม่เคยทราบมาก่อน เรื่องความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ที่ทางจุฬาฯ ร่วมมือกับมหิดลทำการผสมเทียมสุกรด้วยน้ำเชื้อแช่แข็งที่ผลิตเองในประเทศเป็นครั้งแรก และอีกหลายเรื่องราว น่าติดตาม สนใจเรื่องใดอ่านรายละเอียดได้ในฉบับ

ทั้งนี้ฝ่ายจัดทำได้พยายามคัดเลือกภาพสวยๆ หายากประกอบเรื่องราวและบทความต่างๆ เพื่อให้จามจรีเป็นนิตยสารที่น่าอ่าน สามารถนำไปใช้อ้างอิงได้ และเพื่อให้ “จามจรี” ได้ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมโยงกาลเวลาแห่งจุฬาฯ ของเราจากอดีตอันทรงคุณค่า ถึงปัจจุบันที่สร้างสรรค์ สู่พลังผลักดันก้าวไปข้างหน้าในอนาคต

หากท่านพึงพอใจในการอ่านนิตยสาร “จามจรี” สนใจขอรับเป็นสมาชิกหรือช่วยเหลือทุนอุดหนุนในการจัดทำได้จากหน้าบอกรับสมาชิกด้านใน

ปีใหม่เป็นสัญญาณบ่งชี้การเปลี่ยนแปลงของกาลเวลาซึ่งลวดทอนชีวิตของมนุษย์ให้สั้นลงไปทุกขณะ หากรู้จักพัฒนาตนให้ทันกับเวลาที่ล่วงเลยไป ก็ได้ชื่อว่าใช้ชีวิตไม่สูญเปล่า เราชาวจุฬาฯ จะร่วมกันพัฒนาจุฬาฯ ของเราให้เหนือการเปลี่ยนแปลงของกาลเวลา

คณะผู้จัดทำขอกราบขอบพระคุณผู้มีอุปการะคุณ อาทิ หอจดหมายเหตุ หอสมุดแห่งชาติ ท้าวสุกรี หอประวัติแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและสำนักงานสารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งพี่จุฬาฯ ทั้งเก่าและใหม่ที่ได้กรุณาเอื้อเฟื้อรูปภาพต่างๆ ที่สวยงามและหายากให้เราได้ชมอย่างต่อเนื่องเสมอมา นอกจากนี้คณะผู้จัดทำขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อ่านอีกครั้งหนึ่งที่กรุณาเขียนคำติชมที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงรูปแบบและเนื้อหาในฉบับต่อไป

หากท้าวความถึงครั้งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ ๒๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๕๙ มีพระยานุกิจวิธูร (สันทัต เทพหัสดิน ณ อยุธยา) เป็นผู้บัญชาการ โดยให้สังกัดในกรมมหาวิทยาลัย ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งขึ้นเมื่อ ๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๖๐ มีพระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นไชยนาทนเรนทร ทรงดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมมหาวิทยาลัยในครั้งนั้นแล้ว มหาวิทยาลัยยังไม่มีการเรียนการสอนถึงระดับชั้นปริญญา อันน่าจะสืบเนื่องจากปัญหาแวดล้อมหลายประการและกิจการมหาวิทยาลัยก็ยังคงเป็นเรื่องใหม่ในแผ่นดิน จนถึงเมื่อสมเด็จพระบรมราชชนกได้เสด็จพระราชดำเนินกลับประเทศไทยและได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้ทรงดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมมหาวิทยาลัย ในปีพุทธศักราช ๒๔๖๖ และทรงดำรงตำแหน่ง Inspector-General of Education แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ เมื่อ ๑๒ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๖๗ สมเด็จพระบรมราชชนกทรงปฏิบัติพระราชภารกิจในตำแหน่งนั้นได้ไม่นาน ก็ต้องทรงเสด็จไปรักษาพระองค์ที่ยุโรปเมื่อ ๒๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๖๘ เพียงช่วงระยะเวลาอันสั้นที่ได้ทรงงานในตำแหน่งนั้นได้ทรงทำการศึกษาและเข้าใจปัญหาของมหาวิทยาลัยที่เป็นอยู่ในขณะนั้นมากมายหลายประการ ส่วนที่ได้ทรงปฏิบัติเป็นพระราชกรณียกิจทั้งในด้านการปรับปรุงหลักสูตร

สมเด็จพระบรมราชชนกกับการอุดมศึกษา

การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพวิชาการ การเตรียมบุคลากรสำหรับงานวิชาการของมหาวิทยาลัย และด้านอื่น ๆ ดังที่ได้บรรยายไว้แล้ว ด้านที่ทรงมุ่งดำเนินการมากเป็นพิเศษคือด้านแพทยศาสตร์ และก็น่าจะถือได้ว่าเป็นเพราะการที่สมเด็จพระบรมราชชนกได้ทรงทูลเทพธิดา พระราชทรัพย์ และอื่น ๆ วัั้นั้นได้บรรลุผลในเวลาต่อมา กล่าวคือ มหาวิทยาลัยสามารถสร้างผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาได้เป็นครั้งแรก โดยได้มีการนำความกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งก็ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ อนุญาตให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้ปริญญาแพทยชั้น Medicinæ Baccalaureus แก่นักเรียนคณะแพทยศาสตร์ ๑๘ คน ซึ่งสอบไล่ได้ในปีพุทธศักราช ๒๔๗๑ เรียกเป็นภาษาไทยว่าปริญญาเวชชบัณฑิตตรี และได้เสด็จพระราชดำเนินมาในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรครั้งแรกเมื่อ ๒๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๗๓

บันทึกจดหมายเหตุ

เทียนฉาย กิระนันท์ นิสิตเก่าคณะรัฐศาสตร์ ปีการศึกษา ๒๕๐๖-๒๕๐๙ นิสิตเก่าบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาฯ ปีการศึกษา ๒๕๐๐-๒๕๐๒

(สำเนา)

๒๕๑ ถนนพระรามที่

อำเภอประทุมวัน

กรุงเทพฯ ๗

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๓๑

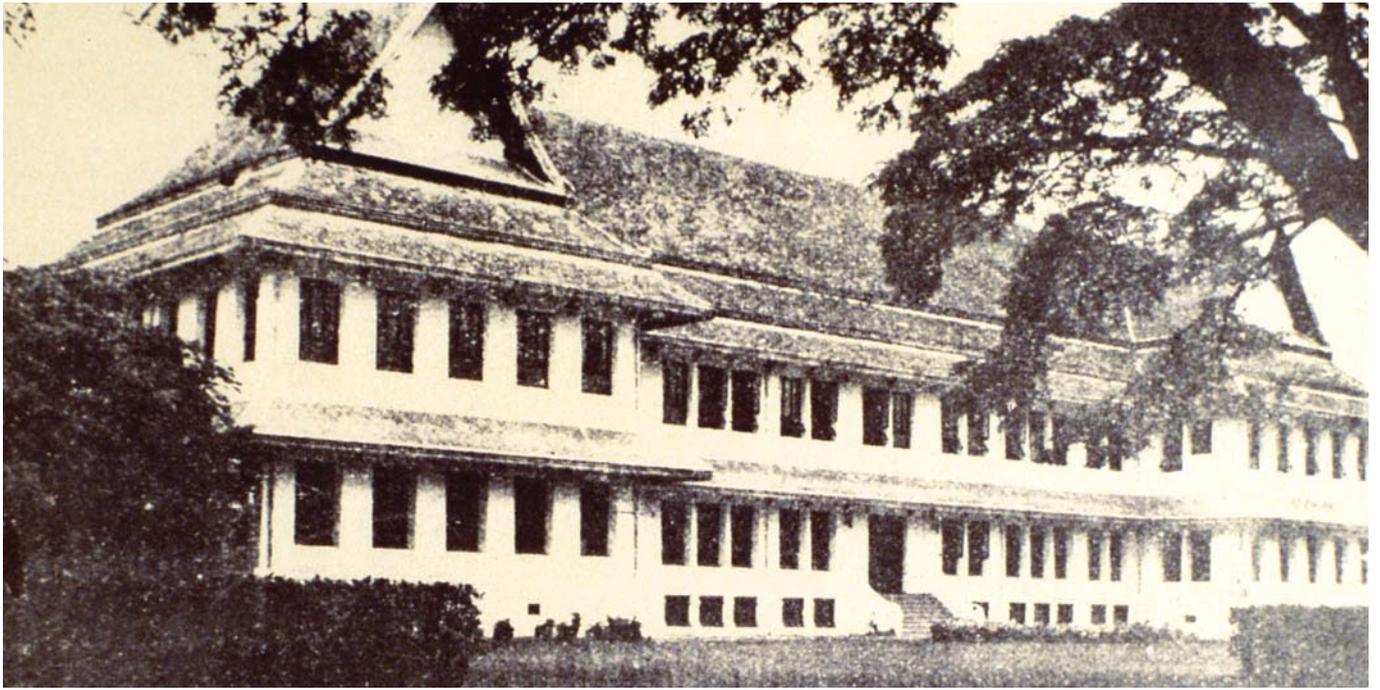
คุณ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิวัต ทรงกรม

ฉันขอส่งรายงานเรื่องการสำรวจอาชีพหน้าที่จะคุ้มหาวิชาลัยมาถวาย
พร้อมด้วยรายงานโครงการมหาวิชาลัยอีกฉบับหนึ่ง และขอแสดงความเห็น
ไปทันที ว่าแม้รัฐบาลจะดำเนินการตั้งมหาวิชาลัยแล้ว ควรพิจารณาหา
เงินอุดหนุนมหาวิชาลัยนี้ เมื่อตั้งขึ้นแล้วจะเสียเงินเท่งใด และจะได้
ขอเท่าใด ตลอดที่จะคุ้มทุนหรือไม่ วิธีที่ดีที่สุดฉันแลเห็นนี้คือการทำสำรวจ
ดูเห็นว่าแบบฉบับแรกที่จะเว้นเสียไม่ได้ เป็นสิ่งที่ควรทำก่อนทั้งหมด ปัจจุบัน
รัฐบาลมิได้คิดจะตั้งมหาวิชาลัย เมื่อได้สำรวจแล้วก็จะอ้างได้ว่ามีเหตุผล
ที่จะไม่ตั้ง ตลอดการสำรวจอาจจะแสดงให้เห็นว่าเราควรจะทำสิ่งที่มีอยู่
เสียนี้คุ้มที่ได้.

เมื่อในที่สุดรัฐบาลจะไม่เห็นสมควรจะสำรวจด้วยประการใดประการ
หนึ่งก็ดี และยังมีข้ออยู่ว่าจะมีมหาวิชาลัยให้ได้แล้ว รายงานฉบับที่สอง
จะเสนอขอความเห็น ว่าควรจะทำมหาวิชาลัยอย่างไร จึงจะมีหลักฐาน
และมาจกจะแบบประโยชน์ได้.

ด้วยความนับถืออันสูง

(ลงพระนาม) มหิดล

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับประเทศไทยในเดือนธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๑ ได้เสด็จประทับ ณ วังสระปทุม เพียงไม่นาน ในเดือนเมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๒ (ในครั้งนั้นถึงวันขึ้นพุทธศักราชใหม่เป็นวันที่ ๑ เมษายน ของปี) ก็ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติหน้าที่แพทย์ที่โรงพยาบาลแมคคอร์มิค ที่เชียงใหม่ ในช่วงเวลาอันสั้นก่อนที่จะเสด็จพระราชดำเนินไปเชียงใหม่ นั่นเองที่พระองค์ท่านทรงมีลายพระหัตถ์ทูลพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีวัต เสนอ “รายงานความเห็นเรื่องโครงการมหาวิทยาลัย” พร้อมกับ “รายงานความเห็นในเรื่องการสำรวจการศึกษาเพื่อประกอบพระบรมราชโบายเรื่องการจัดตั้งมหาวิทยาลัย” ถือเป็นแนวพระราชดำริด้านการอุดมศึกษาที่ยิ่งใหญ่และสำคัญมากเพื่อพิจารณาสถานการณ์ในขณะนั้น หรือแม้แต่จะพิจารณาในสภาพแวดล้อมและความเป็นไปของการอุดมศึกษาในปัจจุบัน (อันอาจเข้าใจได้ว่าการอุดมศึกษาได้ถอยหลังไปเรื่อย ๆ และมากก็ได้ แต่ส่วนสำคัญน่าจะเป็นเพราะการที่พระองค์ท่านทรงมีวิสัยทัศน์ที่ยาวไกลจริง ๆ)

สมเด็จพระบรมราชชนกทรงแสดงความเห็นว่าการตั้งมหาวิทยาลัยนั้นควรศึกษาให้รอบคอบก่อนถึงผลได้ผลเสีย เทียบกับภาษาปัจจุบันน่าจะเป็นการศึกษาความเป็นไปได้ (feasibility study) รวมถึงทรงเสนอด้วยว่า “...เมื่อได้สำรวจแล้วก็อาจอ้างได้ว่ามีเหตุผลที่จะไม่ตั้ง ผลของการสำรวจอาจจะแสดงให้เห็นว่าเราควรจะเลิกสิ่งที่มีอยู่เดี๋ยวนี้ด้วยก็ได้...” และ “...เมื่อในที่สุดรัฐบาลจะไม่เห็นสมควรจะสำรวจด้วยประการใดประการหนึ่งก็ดี และยังถืออุบายว่าจะมีมหาวิทยาลัยให้ได้แล้ว รายงานฉบับที่สองจะเสนอความเห็นว่าจะจัดมหาวิทยาลัยอย่างไร จึงจะมีหลักฐานและบางทีจะเป็นประโยชน์ได้”

แนวพระราชดำริจากรายงานทั้งสองฉบับนั้นสะท้อนพระปรีชาญาณสูงส่งในการจัดการอุดมศึกษาเป็น ๔ ประการหลัก ๆ กล่าวคือ

๑. แนวพระราชดำริในการปรับปรุงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในขณะนั้นให้เป็นมหาวิทยาลัยแท้จริง โดยทรงกำหนดภารกิจหน้าที่ของมหาวิทยาลัยแท้จริง ไว้ ๔ ประการที่เป็นความหมายสมบูรณ์ที่สุดแม้จนทุกวันนี้

๒. แนวพระราชดำริให้สำรวจสถานภาพของมหาวิทยาลัยในขณะนั้นให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงเพื่อปรับปรุงแก้ไข แสดงถึงแนวความคิดสำคัญทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยคือการวิจัย โดยศึกษาค้นคว้าอย่างมีหลักวิชาเพื่อให้ได้คำตอบแม่นยำตรงและถูกต้อง

๓. แนวพระราชดำริเกี่ยวกับการจัดองค์กรและโครงสร้างของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะ **สภากรรมการมหาวิทยาลัย** (หรือสภามหาวิทยาลัยในปัจจุบัน) และ **สภาเสนาท** (หรือสภาคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน) โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นองค์พระบรมราชูปถัมภ์แห่งมหาวิทยาลัย

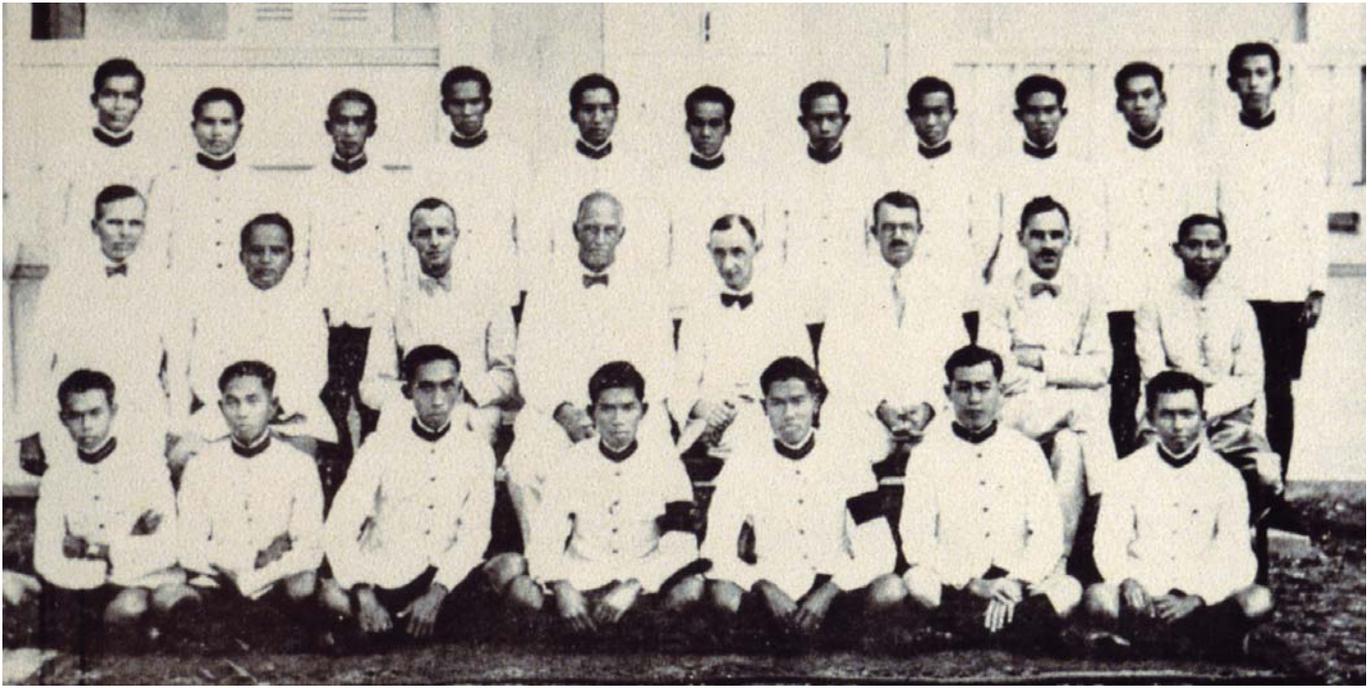
๔. แนวพระราชดำริเกี่ยวกับ **ความเป็นอิสระของมหาวิทยาลัย**

(หรือมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในปัจจุบัน) และ **เสรีภาพทางวิชาการ**

๕. แนวพระราชดำริเกี่ยวกับ **เศรษฐกิจการเงินอุดมศึกษา** ทั้งในระดับมหภาคหรือระดับประเทศ และในระดับจุลภาคหรือในระดับมหาวิทยาลัย

สมเด็จพระบรมราชชนกทรงวิเคราะห์ระบบการศึกษาโดยทั่วไปว่าแบ่งเป็นสามขั้นคือ “...ขั้นปฐมศึกษา... ขั้นมัธยมศึกษา... ขั้นอุดมศึกษา สำหรับผู้ที่สำเร็จขั้นปฐมและมัธยมมาแล้วและจะใคร่เรียนวิชาชีพและศิลปวิทยาศาสตร์ เพื่อตั้งตนเป็นผู้นำความคิดของราษฎรและทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นผู้เชี่ยวชาญหรือรับตำแหน่งรับผิดชอบขั้นสูง” ทรงแบ่งอุดมศึกษาเป็น ๒ ชนิด กล่าวคือ “...๑. วิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มีความมุ่งหมายที่จะฝึกฝนให้กุลบุตรสามารถเห็นเหตุผลต้นปลายของสิ่งต่าง ๆ เป็นความรู้รอบตัว ฝึกฝนให้เป็นผู้รับผิดชอบและเป็นผู้นำราษฎรทั้งในสวนความคิดและกิจการ เป็นผู้ที่จะสามารถเสาะหาวิชาเข้ามาให้เป็นประโยชน์แก่คณะ ประดิษฐ์สิ่งทั้งงามและเป็นประโยชน์ขึ้น ๒. อาชีพวิทยา คือการฝึกฝนโดยจะเพาะที่จะทำให้กุลบุตรสามารถประกอบการทำงานในกิจการที่จะต้องมีการเตรียมโดยจะเพาะ เช่น แพทย์, ผู้กฎหมาย, พ่อค้า.”

พระองค์ท่านทรงวิเคราะห์ว่าการจัดการอุดมศึกษาในประเทศไทยในขณะนั้นมีความหลากหลายอยู่มาก ทรงเรียกว่ามีหลายชนิด และทรงถือว่ามหาวิทยาลัยที่มีอยู่นั้นยังไม่ใช่มหาวิทยาลัย

“... ๑.กระทรวงต่าง ๆ ได้ตั้งโรงเรียนขึ้นสำหรับฝึกผู้ที่จะเข้ารับราชการในกระทรวงนั้นโดยเฉพาะ

เช่น โรงเรียนนายร้อย นายดาบ ของกระทรวงกลาโหม
โรงเรียนนายเรือ ของกระทรวงทหารเรือ

๒.บางกระทรวงได้ตั้งโรงเรียนขึ้นสำหรับฝึกผู้ที่จะรับราชการในกระทรวงนั้นนั้น หรือกระทรวงอื่น ๆ หรือสำหรับทำการหากินส่วนตัว
เช่น จุฬาลงกรณ์ “มหาวิทยาลัย” ของกระทรวงธรรมการ

โรงเรียนกฎหมาย ของกระทรวงยุติธรรม
๓.พระศาสนาก็มีโรงเรียนชั้นอุดมศึกษา สำหรับผู้ที่จะศึกษาทางพระศาสนา เช่น มหามกุฏวิद्याลัย

และโรงเรียนบาฬีของพระอารามต่าง ๆ
๔.กระทรวงต่าง ๆ ที่ทำการเสาะหาวิชาหรือทำการปกครอง ก็ฝึกฝนผู้ทำการให้เป็นผู้เชี่ยวชาญไว้สำหรับใช้

กรมรักษาสัตว์น้ำของกระทรวงเกษตรธิการ
และกรมแยกธาตุ ของกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม
๕.คณะที่ไม่ใช่รัฐบาลโดยแท้ เช่น สภาภชาตสยาม ก็ได้ทำการอุดมศึกษาในทางวิทยาศาสตร์และพยาบาล

๖.ด้วยเหตุที่ในประเทศสยามยังไม่มีมหาวิทยาลัย กระทรวง ทบวงกรม และคณะขเลยศักดิ์บางคณะ และเอกชน จึงมีการส่งนักเรียนออกไปเรียนต่างประเทศ ซึ่งต้องนับว่าเป็นวิธีสำคัญส่วนหนึ่งของการอุดมศึกษาของประเทศสยาม...”

ทรงประมวลสรุปว่า “...กิจการอุดมศึกษาของต่างประเทศโดยมากมักจะรวมอยู่ในสถานที่เรียกว่ามหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอย่างที่น่าสนใจประเทศเข้าใจกันนั้นยังไม่มีในประเทศสยาม เราใช้มหาวิทยาลัยต่างประเทศเป็นส่วนนั้นของการอุดมศึกษาของเรา...”

ตามแนวพระราชดำริเกี่ยวกับการสำรวจเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ (feasibility study) นั้นได้ทรงระบุนกรอบวัตถุประสงค์ไว้ชัดเจนยิ่ง โดยทรงกำหนดไว้ให้ผู้ทำรายงานต้องพิจารณา ๔ ข้อ

“... ๑.รายงานพรรณนาถึงการเบนไปของกิจการต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับภาคการศึกษาในสมัยนี้

๒.รายงานพรรณนาถึงโอกาสต่าง ๆ ที่ประเทศสยามซึ่งจะประกอบการศึกษาและในแผนกใดบ้างของชีวิตราษฎร อุดมศึกษาจะนำประโยชน์มาให้มากที่สุด

๓.รายงานดำริการวางโครงการอุดมศึกษา ว่าด้วยหลัก ๓ ประการ...
หลักทุน

ก.ภายใต้กรอบงบประมาณที่โปรดให้อยู่เดี่ยวนั้น สำหรับอุดมศึกษาจะวางระดับหลักสูตรได้สูงเพียงใด และควรใช้เวลาเท่าใดที่จะให้การถึงระดับหลักสูตรที่ได้ตั้งขึ้นไว้

ข.ส่วนใดของรายจ่ายทั้งหมดของรัฐบาลควรอุทิศให้แก่การศึกษาและจากบที่อุทิศให้แก่การศึกษานี้ ส่วนใดควรจ่ายเป็นทุนสำหรับอุดมศึกษา จึงจะเพียงพอกับความต้องการของประเทศ

หลักเวลา

ถ้าให้ทุนน้อย แต่ระดับหลักสูตรสูงก็จำเป็นที่จะต้องให้เวลานาน ถ้าแม้ทุนมากและระดับหลักสูตรต่ำ เวลาที่ย่อมจะไม่ต้องให้มาก

หลักสูตร

ก.ควรพิจารณาว่าหลักสูตรอุดมศึกษาควรเป็นอย่างไร จึงจะมีส่วนกับปฐมและมัธยมศึกษา

ข.ระดับหลักสูตรอย่างใดจึงจะให้ผลเศรษฐกิจอันดีแก่บ้านเมือง

ค.ระดับหลักสูตรอย่างใดจึงจะรับการยกย่องไว้ใจจากต่างประเทศได้

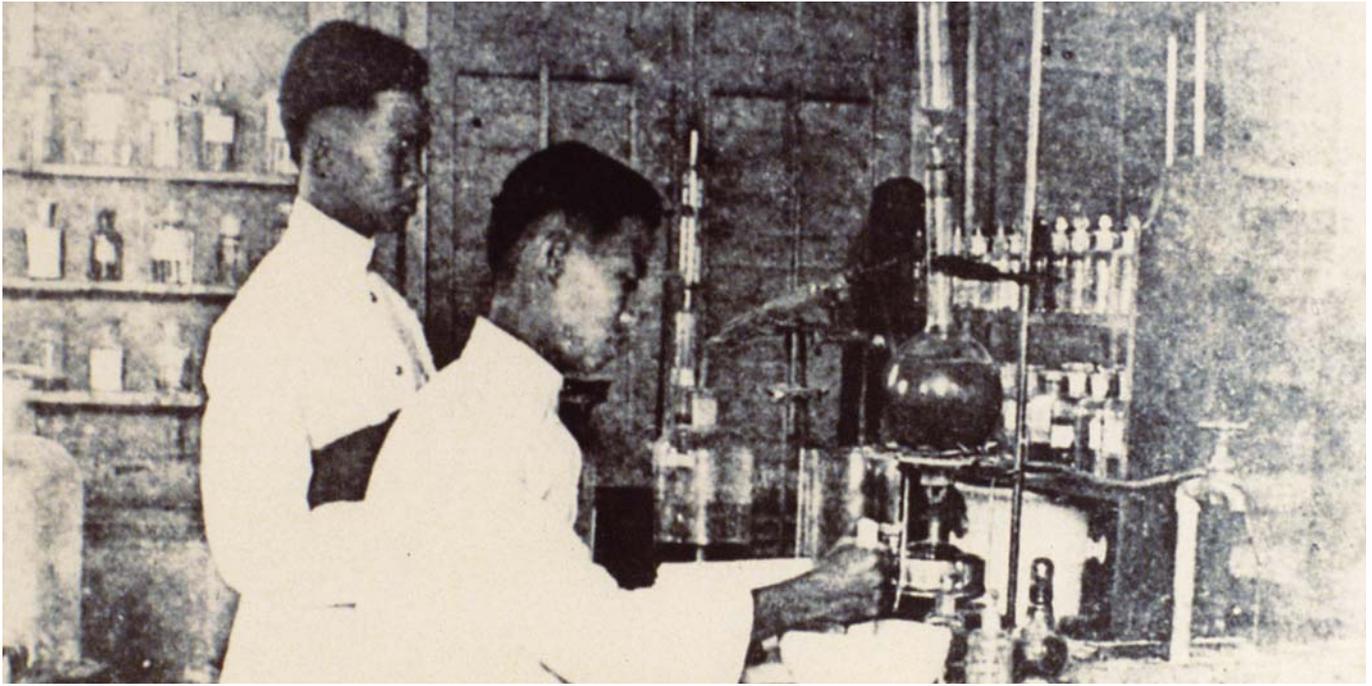
๔.รายงานวิธีจัดการมหาวิทยาลัย

ถ้าแม้เราตกลงเห็นว่า ควรจะมีมหาวิทยาลัยแล้ว จะต้องดำริว่า

ก.มหาวิทยาลัยนี้จะทำการสอนศิลปวิทยาศาสตร์กว้างขวาง หรือจะสอนวิชาชีพเท่านั้น หรือจะสอนทั้งสองอย่าง

ที่ ๓/๑๕๘ พระที่นั่งอัมพรสถาน
วันที่ ๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๙๖
ถึง พระองค์เจ้ากนิษฐา,
ตามหนังสือที่ ๕๓/๑๙๙๙ ลงวันที่ ๒๕ เดือน
ก่อน, ขออนุญาตให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้ปริญญา
แพทยชั้น *Medicinae Baccalaureus* แก่หมัก-
เวียงมณฑลแพทยศาสตร์ ๑๘ คน ซึ่งสอบไล่ได้ใน
พ.ศ. ๒๔๙๑ คราวหนึ่งเป็นพิเศษ ดังเหตุผลที่
แจ้งมานั้น, ทราบแล้ว จุฬาลงกรณ์.

ข. เมื่อจะสอนวิชาซีพียแล้ว จะต้องวางระเบียบเสียให้แน่นอนว่าจะมีการติดต่อทดแทนกับโรงเรียนวิชาซีพียของกระทรวงต่าง ๆ อย่างไร เพื่อไม่ให้งานซ้ำหรือแบ่งกัน

ค. การสอนที่มหาวิทยาลัยกับการส่งนักเรียนไปเรียนต่างประเทศต้องวางระเบียบให้ทดแทนกันเสีย เพื่อทั้งสองวิธีจะได้ไม่แก่งแย่งกัน

ง. จะต้องทำการเข้าใจแบ่งหน้าที่และอาณาเขตศักดิ์กิจการเสียกับโรงเรียนหรือสถานศึกษาเลยศักดิ์ขั้นอุดมศึกษา

จ. จะต้องวางระเบียบปกครองของมหาวิทยาลัยที่ตั้งขึ้นนี้ให้หลังกรอบราชการ และจัดการให้รัฐบาลรับรองยกย่องผู้เรียนสำเร็จออกมาตามสมควร

ปัจจุบันระหว่างกระทรวงต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนหลากหลายหลักสูตรในขณะนั้นน่าจะมียุ่ไม่้อย และน่าจะเป็นปัญหาสำคัญมากประการหนึ่งที่พระองค์ท่านทรงเล็งเห็น จึงได้ทรงสรุปท้ายรายงานข้อเสนอให้มีการสำรวจกันว่า “...รวบรวมใจความว่า ถ้าแม้การสำรวจนี้ทำให้เราตอบปัญหาได้ว่า เหตุใดจึงควรมี หรือไม่ควรมี มหาวิทยาลัยแล้ว และถ้าเรามาถึงซึ่งความเห็นว่ามีมหาวิทยาลัยนี้ เป็นกิจของชาติ ไม่ใช่กิจของกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งโดยเฉพาะ ก็นับว่าได้ผลพอที่จะเสียเงินเสียเวลาได้ เพราะการที่จะลงมือทำการใหญ่โตซึ่งจะต้องเสียเงินมาก ถ้าทำด้วยรู้เหตุผลดีกว่า ทำการทดลองในมาตราใหญ่โต เป็นอุปายปกครองที่หนักแน่น แม้รัฐบาลไม่เห็นด้วยกับรายงานนี้ จะไม่รับทำตามทั้งหมดหรือแต่บางส่วน รายงานนี้ก็ประโยชน์ในฐานะเป็นพยานว่าเหตุใดรัฐบาลจึงไม่ทำตาม”

แนวพระราชดำริเกี่ยวกับหน้าที่ของมหาวิทยาลัย ซึ่งในปัจจุบันอาจเรียกว่าเป็นพันธกิจของมหาวิทยาลัยนั้น สมเด็จพระบรมราชชนกทรงระบุถึงกิจของมหาวิทยาลัยแท้จริงว่ามี ๔ ประการหลัก กล่าวคือ

“...๑. การเสาะหาวิชา หรือเปิดโอกาสให้กุลบุตรได้เรียนทำการเสาะหาวิชา เลี้ยงดูทำนุบำรุงนักปราชญ์ผู้สามารถเสาะหาวิชา และใช้ผลอันนั้นมาสอนกุลบุตรได้ เป็นกิจสำคัญที่สุดของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเป็นต้นสมองความคิดของชาติ เป็นสถานเลี้ยง “คนดี” ของชาติ

๒. ผลของการเสาะหาวิชานี้ ต้องเอามาวางแผนแบบแผนสำหรับความประพฤติของชาติทั้งในทางธรรมะและวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเป็นหลักตัวอย่างเป็นเครื่องวัด เป็นที่เก็บรวบรวมและจำหน่ายเผยแพร่ความคิดของชาติของเราเอง และช่วยทำการติดต่อกับคณะที่มีหน้าที่คล้ายกันของนานาชาติ

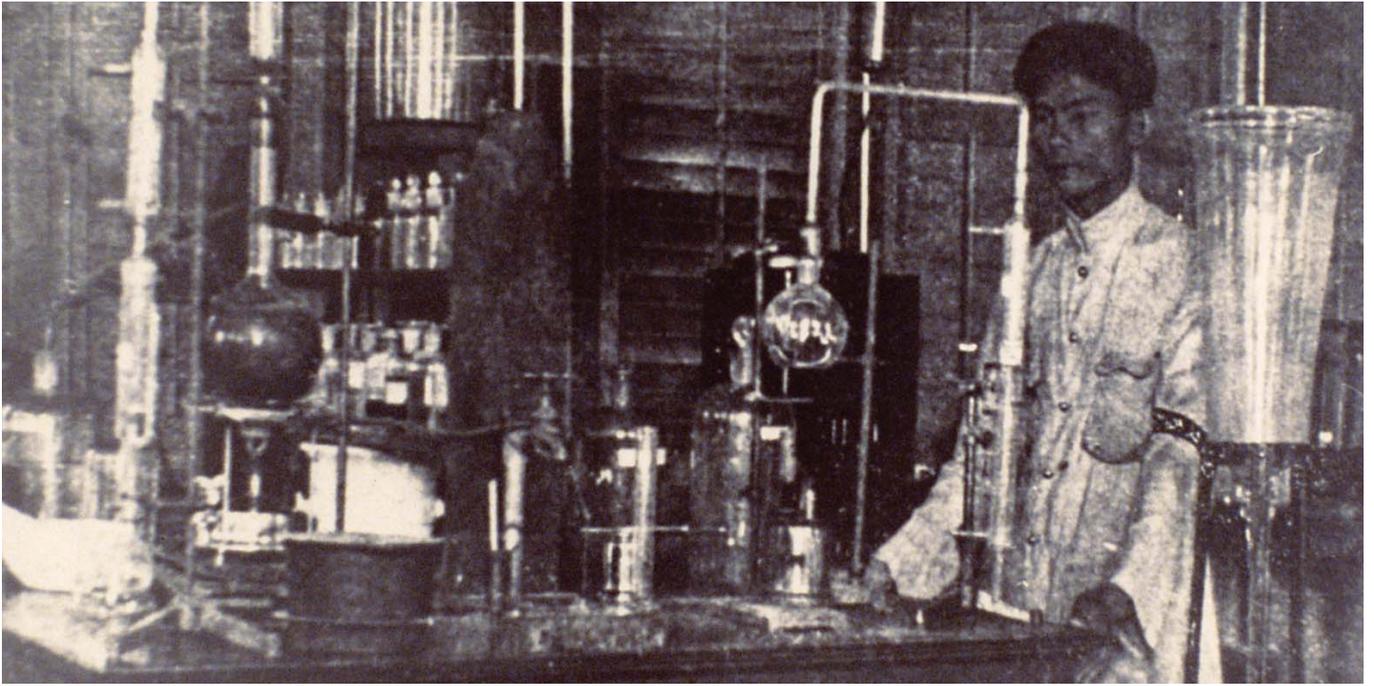
๓. มหาวิทยาลัยมีกิจสอนกุลบุตร ศิลปวิทยาศาสตร์ เพื่อทำให้ผู้มาเรียนมีความรู้กว้างขวาง เห็นเหตุใกล้ไกลและใช้ความคิดที่ได้บังเกิดขึ้นด้วยการเรียนเป็นผลประโยชน์แก่คณะ นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยอาจจะต้องตั้งโรงเรียนฝึกฝนวิชาซีพียบางชนิดที่ต้องมีพื้นศิลปวิทยาศาสตร์

๔. มหาวิทยาลัยมีกิจสอบไล่กุลบุตร เพื่อวัดความรู้ความสามารถและรับรองเป็นพยานโดยการให้ปริญญาแก่ผู้ที่สมควร

พระองค์ท่านทรงเล็งเห็นว่า “การวิจัย” เป็นกิจสำคัญที่สุดของมหาวิทยาลัย ซึ่ง “คน” หรือ “ปราชญ์” หรือ “คนดี” เป็นผู้มอบพาหนะที่สำคัญในการวิจัย จึงต้องบำรุงรักษาปราชญ์หรือคนดีของมหาวิทยาลัยไว้ ความรู้และองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยนั้นต้องนำมาจัดระบบความรู้ เพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งอ้างอิงหรือเป็น source of reference ของชาติ แล้วมหาวิทยาลัยจึงนำความรู้ที่นั้นมาสอนหรือเผยแพร่ต่อไป พระองค์ท่านจึงทรงสรุปความว่า “กิจการของมหาวิทยาลัยมีหัวข้อ

๔ ประการนี้ ในประเทศสยามมิได้รวมอยู่ในคณะ “มหาวิทยาลัย”

แท้จริง “มหาวิทยาลัย” ทำแต่การสอนเท่านั้น ฉะนั้นเมื่อมีตำราจะมีมหาวิทยาลัยขึ้นจริง ๆ จึงต้องนับว่าเป็นของใหม่ และเป็นของใหม่ที่ยังไม่เคยทำ ก่อนจะทำจึงควรรู้ต้นทุนเสียก่อน...”

แนวพระราชดำริเรื่องธรรมาภิบาลในมหาวิทยาลัย

แนวพระราชดำริของสมเด็จพระบรมราชาชนกในเรื่องมหาวิทยาลัยนั้นแสดงชัดเจนถึงอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยที่อาจารย์รวมเรียกในภาษาปัจจุบันว่าธรรมาภิบาลในมหาวิทยาลัย ทรงแสดงให้เห็นว่าหน้าที่หรือพันธกิจของมหาวิทยาลัยในประเด็นหลัก ๆ ทั้ง ๔ ประการดังกล่าวข้างต้นนั้นมิได้มีขึ้นหรือเป็นไปโดยลำพัง แต่เป็นไปโดยได้รับมอบหมายเป็นพิเศษแตกต่างไปจากหน่วยงานอื่น ๆ ในภารกิจอื่น ๆ ทั้งสิ้น ดังที่ทรงบันทึกในรายงานฉบับนั้นว่า “...จึงขอวางโครงการลงไว้ว่า รัฐบาลจะโปรดให้กรรมสิทธิพิเศษแก่สภากรรมการมหาวิทยาลัยให้เป็นองค์คณะ มีสิทธิประกอบการค้นคว้า การสอน การให้ปริญญา การถือเอาหรือจำหน่ายหรือเป็นเจ้าของทรัพย์สิน เป็นโจทย์จำเลยในศาลต่าง ๆ ได้เหมือนบุคคล...” ดังนั้นสภากรรมการมหาวิทยาลัย (หรือสภามหาวิทยาลัยในปัจจุบัน) ในรูปขององค์คณะบุคคลก็ต้องมีความรับผิดชอบในการตัดสินใจดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายนั้นด้วย ความรับผิดชอบนั้นก็ต้องรับผิดชอบต่อผู้มอบหมายซึ่งก็คือรัฐบาลนั่นเอง

ความเข้าใจในประเด็นนี้ปรากฏจากตรรกหรือความเป็นเหตุเป็นผลที่ได้ทรงยกขึ้นอธิบายเรื่องปริญญา เมื่อรัฐบาลมอบหมายให้มหาวิทยาลัยทำการสอบไล่และประสาทปริญญาแก่ผู้สอบไล่ได้

“...ปริญญานี้ผิดกับยศหรือบรรดาศักดิ์ ในฐานะที่เป็นเครื่องแสดงความรู้ ความสามารถ มิใช่แสดงตำแหน่งราชการหรือพระราชนิยม

ในประเทศสยาม เราเข้าใจกันว่าสิทธิที่จะตั้งใครเป็นองค์ใดนั้นอยู่ในพระเจ้าแผ่นดินพระองค์เดียว ซึ่งเป็นความจริง

ยศ บรรดาศักดิ์ อาจเรียก้องความยกย่องจากพลเมืองสยามทุกคน ผู้ที่ยกย่องรัฐบาลและจากต่างประเทศที่มีสัญญาที่ถ้อยที่ถ้อยยกย่องกัน

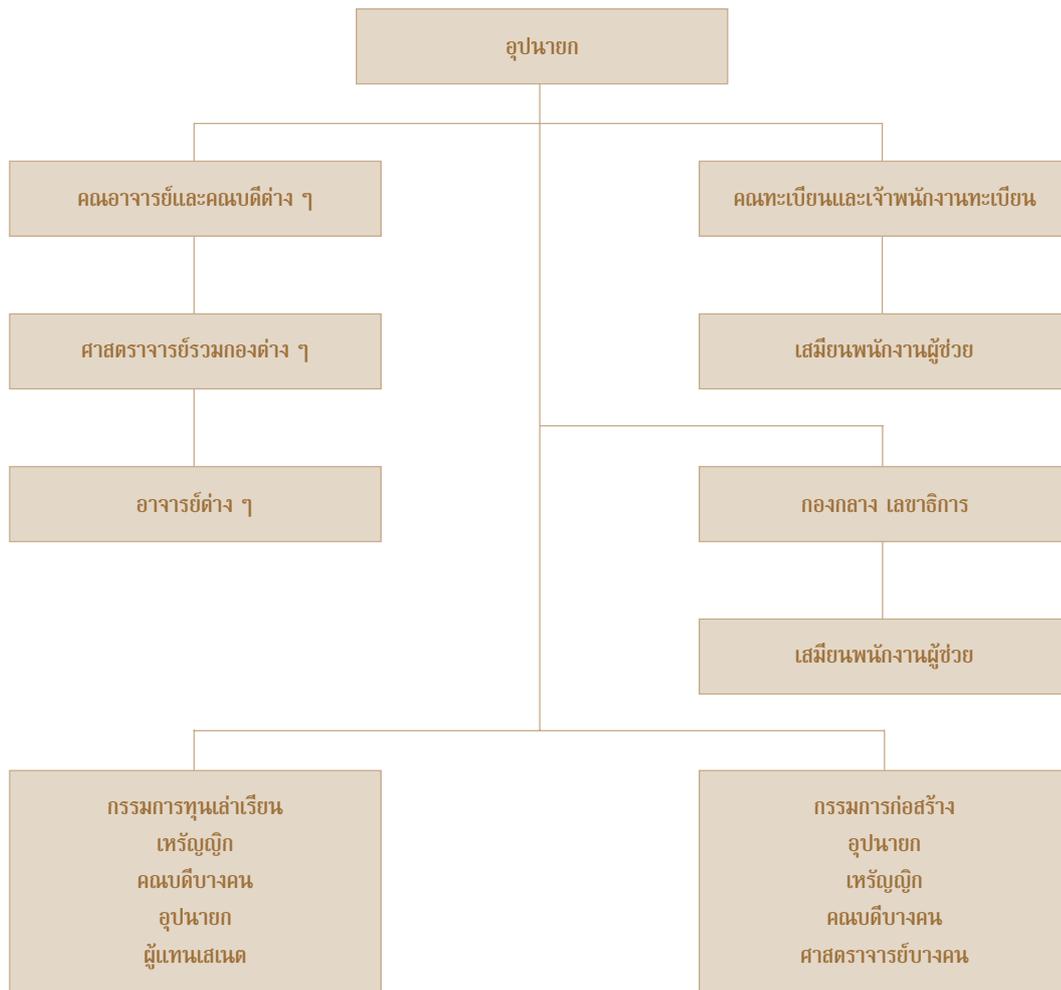
แลกัน แม้รัฐบาลหรือบุคคลใดไม่ยกย่องบรรดาศักดิ์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินสยามพระราชทานแล้ว ก็เท่ากับไม่ยกย่องรัฐบาลของพระองค์

ฝ่ายปริญญาอันมีถือหลักวิชาเป็นเกณฑ์ และคณะวิชาต่าง ๆ มักได้รับกรรมสิทธิตั้งตัวเป็นอิสระในปัญหาความคิด ฉะนั้นถ้าแม้พระบาท

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะพระราชทานปริญญาแล้ว เมื่อภราดรนักปราชญ์ของคณะใดจะไม่ยกย่องด้วยอ้างว่าบทพร้องในทางวิชา ก็จะเป็นที่เสียพระเกียรติยศ จึงควรมอบความรับผิดชอบพระราชทานแก่คณะที่พร้อมด้วยคุณวุฒิที่ภราดรนักปราชญ์ได้ยกย่องแล้ว กล่าวคือคณะผู้ที่ได้รับปริญญาจากผู้ทรงอำนาจเต็มใจใจนี้ และถ้าพิจารณาไปแล้ว มีเท่ากับรัฐบาลได้ให้ปริญญา เพราะรัฐบาลเป็นผู้ให้สิทธิแก่คณะมหาวิทยาลัยให้ให้ปริญญา จึงเป็นการให้ทางอ้อมโดยที่ไม่เป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องวิชา...”

ด้วยหลักธรรมาภิบาลนั่นเอง พระองค์ท่านจึงทรงเห็นว่า **มหาวิทยาลัยต้องเป็นอิสระ** โดยนัยที่น่าจะหมายถึง autonomy เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถประกอบพันธกิจตามอำนาจหน้าที่และด้วยความรับผิดชอบดังกล่าวข้างต้นได้อย่างดี ความเป็นอิสระของมหาวิทยาลัยหรือ autonomy นั้นคือการไม่อยู่ในสายงานราชการในทำนองเดียวกับหน่วยราชการอื่น ๆ ตามที่ได้ทรงระบุไว้ในรายงานความเห็นเรื่องโครงการมหาวิทยาลัยเช่นกันว่า “...๑. มหาวิทยาลัยควรเป็นคณะอิสระขึ้นแก่พระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยตรง หรือขึ้นแก่คณะอภิรัฐมนตรี เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด และเคมบริดจ์ก็ขึ้นกับเฮาส์ออฟลอร์ด มิได้ขึ้นกับบอร์ดออฟเอ็ดดูเคชั่น...”

ประเด็นที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กันคือ **เสรีภาพทางวิชาการ** หรือ academic freedom ซึ่งมีนัยว่ามหาวิทยาลัยต้องได้รับเสรีภาพทางวิชาการ เพื่อให้การทำหน้าที่ของมหาวิทยาลัยบรรลุผลโดยเฉพาะในการวิจัยเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริง และเสรีภาพทางวิชาการนั้นก็จะต้องได้รับการคุ้มครองจากรัฐบาลด้วย กล่าวคือ “...๒. เพื่อที่มหาวิทยาลัยจะประพฤติน้ำที่ที่เข้าใจกันว่าเป็นกิจของมหาวิทยาลัย รัฐบาลจะต้องให้กรรมสิทธิพิเศษแก่มหาวิทยาลัย ก. ทำการค้นคว้าหาความจริงในทางธรรมและในทางวิทยาศาสตร์ได้โดยสะดวก ด้วยความปกป้องรักษาของรัฐบาล ข. นำความรู้และความคิดที่สอดส่องมาได้นี้มาแพร่หลายสอนกุลบุตร ด้วยความมุ่งหมายให้แผ่ประโยชน์แก่บ้านเมืองและแก่โลก...”

แนวพระราชดำริเรื่ององค์กรและโครงสร้างของมหาวิทยาลัย

แนวพระราชดำริของสมเด็จพระบรมราชาชนกนั้นมีความต่อเนื่องสอดคล้องเป็นอย่างดี เพราะนอกจากทรงเล็งเห็นถึงความจำเป็นและเหตุผลที่มหาวิทยาลัยต้องเป็นอิสระ และมีเสรีภาพทางวิชาการ ด้วยระบบธรรมาภิบาลที่ต้องมีความรับผิดชอบต่อผู้ที่มีมอบหมาย (grant) กรรมสิทธิ์พิเศษให้คือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้ว ยังได้ปรากฏแนวพระราชดำริถึงรายละเอียดเกี่ยวกับองค์กรและโครงสร้างของมหาวิทยาลัยที่จะรองรับธรรมาภิบาลนั้นด้วย ดังที่ปรากฏในลายพระหัตถ์ที่ว่า

“...สภากรรมการนี้จะตั้งขึ้นด้วยพระบรมราชโองการ มีสมาชิกตามหน้าที่ และสมาชิกผู้ที่จะทรงโปรดตั้งขึ้น มีสภานายกเป็นประธาน

สภานี้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการมหาวิทยาลัยแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรืออธิรัฐมนตรี และมีสิทธิที่นายกของสภาจะทำการติดต่อกับกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ

สภานี้จะมีอุปนายกเป็นผู้อำนวยการประจำตำแหน่ง รับผิดชอบต่อสภาปกครองมหาวิทยาลัยทั้งหมด

การปกครองมหาวิทยาลัยจะแบ่งเป็นสามแผนก

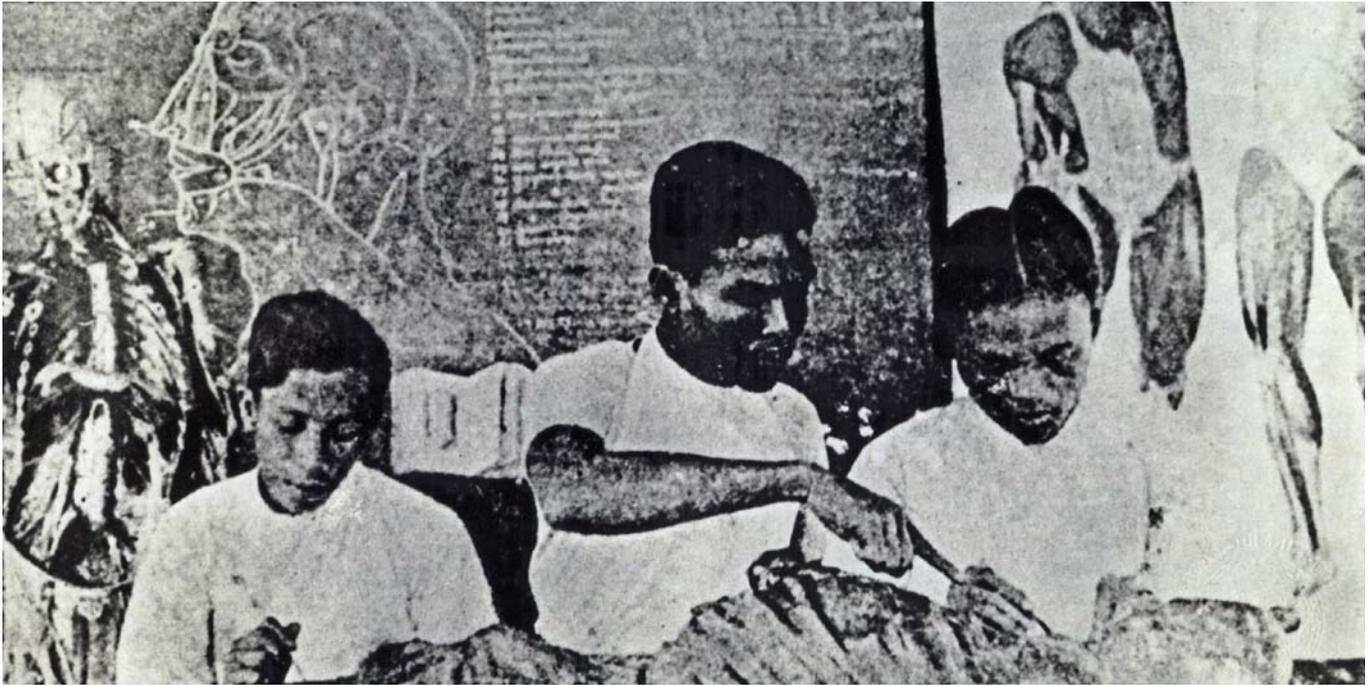
๑.คณะวิชา อุปนายกเองเป็นวิชาธิการ

๒.คณะสภาสเนต มีประธานของสเนตเป็นประธาน มีหน้าที่ช่วยอุปนายกจัดการปกครองภายใน

๓.คณะผลประโยชน์ มีเหรียญกษาปณ์ของมหาวิทยาลัยเป็นหัวหน้า คณะวิชาแบ่งเป็นคณะวิชาต่าง ๆ เช่น แพทย์ อักษรศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เป็นต้น มีคณบดีเป็นประธาน มีศาสตราจารย์และผู้ช่วยศาสตราจารย์เป็นแม่กอง ศาสตราจารย์มีสภากรรมการเป็นผู้ตั้ง ด้วยความรับรองแนะนำของคณบดีและอุปนายกสเนต เป็นคณะที่เลือกขึ้น มีผู้แทนจากคณาจารย์ คณะทรัพยากรสมบัติ คณะนักเรียน ล้วนเป็นผู้ที่ได้ถูกเลือกมาทั้งนั้น

มีหน้าที่เสนอความเห็นแก่สภา และมีสิทธิที่จะทำกฎข้อบังคับปกครองภายใน เกี่ยวด้วยการเลือกนักเรียนเข้า การปกครองการอยู่กินของนักเรียน การไล่นักเรียนออก การร่างกฎปริญญา กฎข้อบังคับที่สเนตทำขึ้นนี้ต้องได้รับอนุมัติจากอุปนายกจึงจะเป็นกำลัง

คณะผลประโยชน์เป็นคณะที่สภาจะได้ตั้งขึ้นสำหรับปกครองผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย ดูแลการจ่ายเงินผลประโยชน์ การก่อสร้าง รักษาทรัพย์สินสมบัติ และติดต่อกับกระทรวงธรรมการในเรื่องเงินทุนที่ได้โปรดอุดหนุนจากรัฐบาล...”

แนวพระราชดำริเรื่องเศรษฐกิจอุดมศึกษาและการเงินมหาวิทยาลัย

แนวพระราชดำริเรื่องการจัดการทรัพย์สินและผลประโยชน์ดังกล่าวข้างต้นน่าจะหมายความชัดเจนถึง **ความมีอิสระทางการเงิน** ของมหาวิทยาลัย นอกเหนือจากคามมีอิสระทางวิชาการ โดยเฉพาะการที่มหาวิทยาลัยจะต้องดูแลและจัดหาผลประโยชน์ให้เกิดขึ้นจากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเอง

ประเด็นนี้ปรากฏชัดเจนในเรื่อง **การเงินมหาวิทยาลัย** หรือ university finance สมเด็จพระบรมราชชนก ทรงระบุ**แหล่งที่มาของรายได้**ของมหาวิทยาลัย (คือ sources of fund) ไว้ชัดเจนเป็น ๔ แหล่งรายได้จากแต่ละแห่งจะสามารถนำไปใช้จ่ายในด้านใดได้บ้าง (คือ uses of fund) และการตรวจสอบ (คือ auditing) เพื่อยืนยันถึงหลักธรรมาภิบาลทั้งในแง่ความโปร่งใสและความพร้อมรับการตรวจสอบ

“...มหาวิทยาลัยมีสิทธิที่จะมีทุนเป็นเงินหรือทรัพย์สินสมบัติ ที่ดิน มีรายได้สี่ประการ

๑. รายได้จากกองผลประโยชน์
๒. รายได้จากนักเรียน
๓. รายได้จากเรียไรหรือเงินอุทิศ
๔. รายได้เป็นทุนที่ได้โปรดอุดหนุนจากรัฐบาล

รายได้ ๑ กับ ๒ นั้นสภาจะใช้ได้โดยไม่มีจำกัดความมุ่งหมาย

รายได้ ๓ นั้นสุดแล้วแต่ความจำกัดของผู้อุทิศ

รายได้ ๔ มีจำกัดตามกฎหมายข้อไขที่จะเป็นหน้าที่ของกระทรวงธรรมการ ผู้รับเงินนี้มาจากกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ จะวางลงให้สภาปฏิบัติ

ทุนที่ได้โปรดอุดหนุนนี้จะแบ่งออกได้เป็นสองชนิด

ทุนชั่วคราวคราวเป็นก้อนสำหรับก่อสร้างหรือขยายกิจการ

ทุนประจำปีสำหรับเป็นเงินเดือนเจ้าหน้าที่หรืองบประมาณใช้จ่ายในกองต่าง ๆ กระทรวงพระคลังฯ มีสิทธิที่จะเข้าไปตรวจการจำหน่ายทุนที่ได้โปรดอุดหนุนทุกเวลา และสภาจะต้องเชิญเจ้าพนักงานให้ตรวจรายได้รายจ่ายทุนชนิดอื่นเป็นครั้งเป็นคราวเพื่อเพิ่มความไว้วางใจ...”

นัยสำคัญของแนวพระราชดำรินั้นมีความหมายชัดเจนอย่างยิ่งในตัวเองว่าการเงินอุดมศึกษา หรือ financing higher education คืออะไร ใอย่างไรก็ดี แนวพระราชดำรินี้ในระดับมหภาคยิ่งให้ความหมายที่ชัดเจนมากขึ้นอีก โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการอุดมศึกษา อันได้แก่สัดส่วนของงบประมาณแผ่นดินที่จัดให้แก่การศึกษาของชาติ และส่วนแบ่งงบประมาณอุดมศึกษาจากงบประมาณเพื่อการศึกษทั้งหมด แนวพระราชดำรินี้รวมถึงการพิจารณาความคุ้มทุนในการลงทุนทางการอุดมศึกษา และพิจารณาถึงต้นทุน-ผลได้หรือ cost-benefit ของการลงทุนทางการอุดมศึกษานั้น กับการพิจารณาถึงต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยหรือ unit cost ปรัชญาเศรษฐศาสตร์อุดมศึกษาที่ถอดความได้จากแนวพระราชดำรินี้ปรากฏในรายงานความเห็นในเรื่องการสำรวจการศึกษาเพื่อประกอบพระบรมราชโบาย เรื่องการตั้งมหาวิทยาลัย ด้วยลายพระหัตถ์ตอนหนึ่งความว่า

“... แผนก ๒ ปัญหาเศรษฐกิจแห่งอุดมศึกษา

ก. รายได้ของประเทศสยามทั้งประเทศ จะมีพอที่จะทำการอุดมศึกษาชนิดใด

ข. รายจ่ายของประเทศส่วนใดตกเป็นประโยชน์แก่อุดมศึกษา

ค. รัฐบาลใช้เงินค่าศึกษาเท่าใด และในรายจ่ายนี้ตกเป็นประโยชน์แก่อุดมศึกษาเท่าใด

ง. รายได้ของรัฐบาลชนิดใด จำนวนเท่าใดอาจมาใช้เป็นอุดหนุนศึกษาได้

แผนก ๓ การอุดมศึกษาที่มีอยู่เดี๋ยวนี้

ก. คณะอุดมศึกษาที่มีอยู่ในประเทศเดี๋ยวนี้เป็นอย่างไรบ้าง มีไปลิตี้อย่างไร ค่าใช้จ่ายสมกับผลที่ได้หรือไม่

ข. การเปรียบเทียบผลประโยชน์และเงินที่เสียไป คิดเฉลี่ยจำนวนผู้เรียน ค. บุคคลชนิดใดเป็นผู้มาเรียนอุดมศึกษา และเมื่อเรียนเสร็จแล้วได้เพิ่มราคาทางการเมือง, ทางเศรษฐกิจ, ทางจรรยา, ทางราชการ, ทางสุขภาพกายอย่างไรบ้าง

ง. วิธีส่งนักเรียนไปต่างประเทศ มีส่วนและมีผลผลิตกับผู้ที่ได้รับอุดมศึกษาในประเทศสยามอย่างไรบ้าง

แผนก ๔ การมหาวิทยาลัย

ก. “มหาวิทยาลัย” ที่มีอยู่เดี๋ยวนี้ มีเงินและทรัพย์สินสมบัติเท่าใด ได้รับความอุดหนุนจากรัฐบาลในทางใด จากสาธารณชนในทางใด ผลที่ได้สมกับเงินที่เสียไปหรือไม่ ได้เต็มความรู้ความชำนาญให้แก่รัฐบาลอย่างไรบ้าง เป็นสิ่งจำเป็นเพียงใด...”

ประเด็นที่น่าสนใจมากเป็นพิเศษคือแนวพระราชดำริทางเศรษฐศาสตร์การศึกษาว่าค่าเล่าเรียนเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเป็นส่วนแบ่งรายจ่าย (หรือ expenditure share) ที่ผู้เรียนหรือครอบครัวควรต้องรับภาระ เนื่องจากตนเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการศึกษานั้นด้วย ซึ่งแนวความคิดเศรษฐศาสตร์สาธารณะในปัจจุบันได้ใช้หลักการว่า “ผู้ได้ประโยชน์พึงรับภาระค่าใช้จ่ายในการให้ได้มาซึ่งประโยชน์นั้น หรือ who gains pays และไม่มีภาระได้ประโยชน์โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายหรือ no free lunch เพราะจะต้องใช้ทรัพยากรส่วนหนึ่งอยู่ดี” แนวพระราชดำรินั้นจึงล้าสมัยมากในขณะนั้น และทันสมัยอย่างยิ่งในขณะนี้ ประจักษ์พยานนั้นปรากฏในลายพระหัตถ์บางตอนที่ทรงตอบนายขุนใช้ แม้นมาศ เมื่อ ๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๒ ซึ่งได้ถวยาฎีกาพิเศษต่อพระองค์ นอกเหนือจากที่ได้ถวยาฎีกาแต่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อขอพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณลดค่าเล่าเรียนลง ภายหลังจากที่มีการปรับขึ้นค่าเล่าเรียนชั้นมัธยมศึกษา ลายพระหัตถ์ที่ทรงตอบนั้น หนังสือพิมพ์รายวันกรุงเทพฯ เดลิเมล์ ได้นำมาลงพิมพ์ ฉบับวันที่ ๒ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๒ ในหัวข้อเรื่อง “พระเกียรติคุณทูลกระหม่อมสงขลาฯ ยังไพโรจน์อยู่”

“...ข้าพเจ้าเองไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องด้วยการดำเนินการศึกษาในประเทศสยาม แต่มีความสนใจในเรื่องนี้เป็นอันมาก จึงขอถือโอกาสนี้ชี้แจงกับท่านเป็นอันมิตรพูดกับมิตรว่า การศึกษานั้นเป็นคุณล้ำเลิศ และของดีทุกอย่างต้องมีราคาสูง ถ้าไม่มีราคาสูงแล้วจะดีอย่างไรได้ การตั้งโรงเรียนและจะบำรุงให้ดีขึ้น ก็ต้องการเงินบำรุง เป็นธรรมดาอยู่เองที่ผู้รับผลประโยชน์จะต้องเป็นผู้บำรุง จึงต้องเก็บเงินจากผู้ที่จะเข้าเรียน

จริงอยู่ รัฐบาลมีกิจที่จะให้การศึกษาก่อราษฎร จึงได้มีการเก็บเงินรัชูปการจากราชกรรชาชยฉกรรจ์ทุกคน และเก็บเงินค่าศึกษาฟรีโดยเฉพาะในบางมณฑล เพื่อทำการศึกษาสำหรับประชาชน ราษฎรของเขารวม และยังมีค่านิยมน้อยในการศึกษา จึงต้องเก็บแต่น้อย เมื่อเก็บได้น้อยจำจะต้องมีโรงเรียนที่มีหลักสูตรแต่ชั้นต่ำ คือ ประถมศึกษาเท่านั้น เพราะเงินรายนี้ได้มาจากราษฎรโดยมาก ผลประโยชน์ก็ย่อมจะต้องแผ่ไปให้ตกแก่ชนหมู่มาก ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงมุ่งบำรุงประถมศึกษาเป็นส่วนมาก จะเก็บ

เงินจากหมู่มากมาบำรุงโรงเรียนมัธยมสูง ๆ เช่น โรงเรียนที่ท่านได้กล่าวนามมานั้น สำหรับชนหมู่น้อยนั้น เชื่อว่าไม่ถูกต้องของการปกครอง ด้วยเหตุฉะนี้ เมื่อมีผู้ประสงค์จะได้รับการศึกษาสูงขึ้นไป บุคคลผู้นั้นก็จะต้องให้ราคาสูงแลกเปลี่ยนกับประโยชน์ที่ตนจะได้ เห็นว่าเป็นการยุติธรรม เมื่อเปรียบเทียบถึงการใช้จ่ายสำหรับการศึกษาในบ้านเมืองที่ใกล้เคียงกับประเทศของเราแล้ว จะเห็นได้ว่าประเทศสยามยังจ่ายเงินสำหรับการศึกษาน้อยนัก ถ้าจะพิจารณาต่อไปแล้วก็จะแลเห็นว่า คนไทยเรายังไม่มีความนิยมในการศึกษา

แต่เมื่อพิจารณาถึงสถิติของการใช้จ่ายสำหรับชนิดของการศึกษาต่าง ๆ แล้ว จะแลเห็นได้ว่าประเทศสยามกลับเป็นประเทศที่ใช้จ่ายเงินสำหรับมัธยมศึกษามากกว่าประเทศอื่น ข้าพเจ้าระลึกได้ว่าประเทศญี่ปุ่นจ่ายประมาณ ๑๓ เปอร์เซ็นต์ ของรายจ่ายการศึกษาทั้งหมดให้แก่โรงเรียนมัธยม รัฐบาลฟิลิปปินส์จ่ายประมาณ ๑๑ เปอร์เซ็นต์ รัฐบาลอินเดียจ่ายประมาณ ๑๔ เปอร์เซ็นต์ แต่รัฐบาลสยามจ่ายถึง ๑๗ เปอร์เซ็นต์ ประเทศยุโรปและอเมริกาจ่ายกันประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ฉะนั้นจะว่ารัฐบาลสยามบำรุงโรงเรียนมัธยมน้อยไปนั้นเห็นจะไม่ได้ ถ้าจะว่าเพียงแต่รัฐบาลสยามบำรุงการศึกษาทั่วไปยังน้อยอยู่ก็ว่าได้ แต่ข้าพเจ้าก็ชี้เหตุผลให้แล้วว่าเพราะเรายังขาดความนิยม

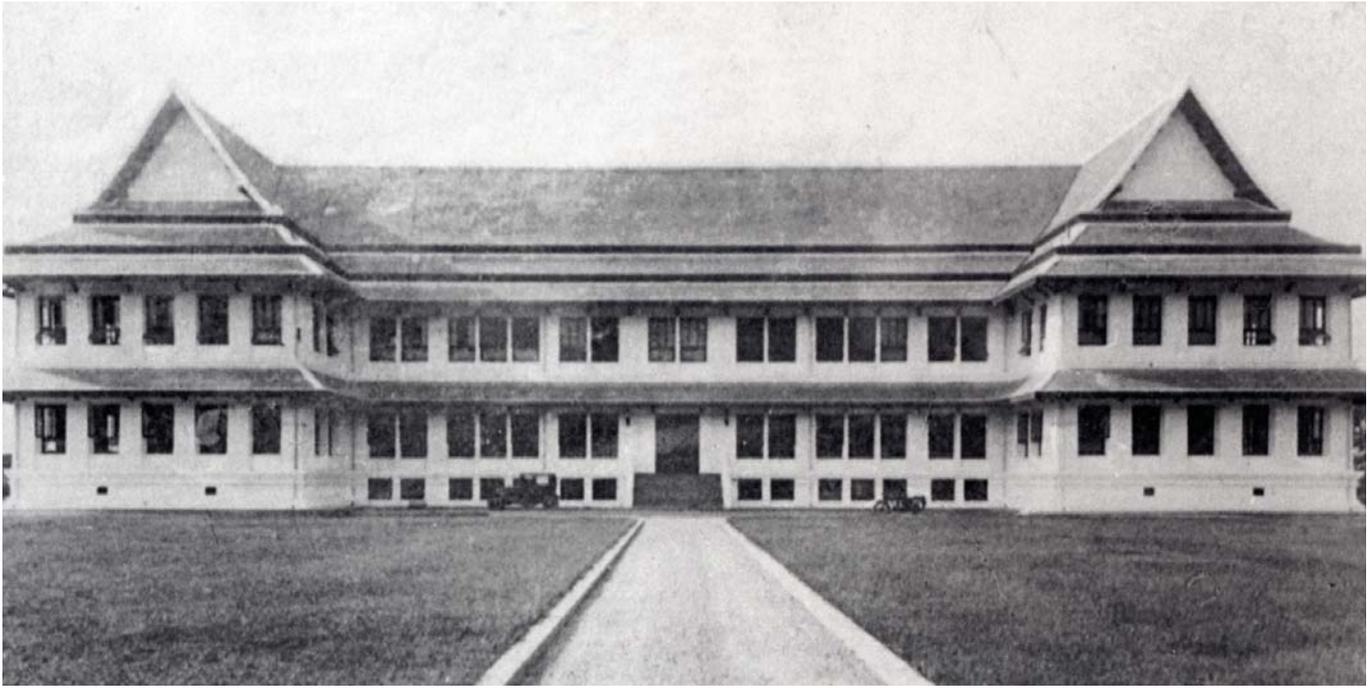
คราวนี้กล่าวถึงความชำนาญของข้าพเจ้าเอง ในเรื่องการศึกษาในประเทศสยาม ข้าพเจ้าสนใจในการศึกษามาก จึงมีผู้มาปรึกษาถึงการศึกษารายของบุตรและธิดาหลายราย และบางรายก็มาขอความอุดหนุน แทบทุกรายข้าพเจ้าได้มีโอกาสพิจารณาจนประมาณค่าใช้จ่ายของครอบครัวนั้น เห็นว่าโดยมากเขาตั้งรายจ่ายสำหรับการอยู่กิน การแต่งกาย การทำบุญ การรับแขก การเล่น และการมหรสพ แต่น้อยรายที่ตั้งรายจ่ายสำหรับการศึกษา ในโรงเรียนสตรีแห่งหนึ่งมีนักเรียนหลายรายที่มุ่งขึ้นแพรว สวมเสื้อแพร และแต่งเครื่องเพชรทอง แต่ไม่มีเงินมาใช้ค่าเล่าเรียน มีมารดาของเด็กหลายคนมาร้องให้อ่อนนวยนให้ข้าพเจ้าออกเงินให้แก่บุตรของเขาได้เล่าเรียน แต่ตนเองนั้นนั่งรถยนต์มา และสวมแหวนเพชรทั้งสองมือ เมื่อยกผ้าเช็ดหน้าขึ้นเช็ดหน้าตาครั้งใด แสงเพชรก็แวบวามเข้าตาข้าพเจ้า รู้สึกว่าดูจเหมือนนิเอนาฉายกฤษในเรื่องละคร เมื่อเป็นเช่นนี้จะให้ข้าพเจ้าเชื่ออย่างไรได้ว่าผู้นั้นยากจน จนถึงไม่มีเงินจะให้การศึกษาแก่ลูกของตนเอง

รวมใจความว่า รายจ่ายสำหรับการศึกษานั้นยังไม่มีตำแหน่งในงบประมาณของครอบครัวคนไทย

มิใช่แต่การศึกษาที่ขึ้นราคาเท่านั้น น้ำมันรถยนต์ก็ขึ้นราคา บุหรี่ สุรา การดูภาพยนตร์ก็ขึ้นราคาเหมือนกัน แต่ก็ไม่เห็นมีใครร้องว่าไม่มีเงินสำหรับบำรุงของเหล่านี้ ก็เพราะครอบครัวไทยเรารับสิ่งของเหล่านี้ ให้มีตำแหน่งอยู่ในงบประมาณของการใช้จ่ายแห่งครอบครัว ยังไม่เห็นมีใครเลิกการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา เพราะราคาของเหล่านี้แพงขึ้น

ด้วยเหตุเหล่านี้ ข้าพเจ้าจึงเห็นวิธีแก้ปัญหาเรื่องนี้ จำจะต้องพยายามให้เกิดความนิยมในการศึกษามากขึ้นทั้งในที่สูงและที่ต่ำ ให้เกิดความเล็งเห็นว่า **การศึกษานั้นเป็นสิ่งจำเป็น** และเห็นว่าตัวท่านก็เป็นผู้มีมิต้องแคล้วในการแต่งหนังสือ ควรคิดอ่านแต่งเรื่องราวต่าง ๆ ชักชวนให้คนเรานิยมเห็นว่า **การศึกษานั้นเป็นสิ่งควรซื้อด้วยทุนทรัพย์อันมีค่าเหมือนอาหารหรือเครื่องแต่งกายจะนั้น** มนุษย์เราทุกคนยินดีแต่งกายบางคนลงทุนแต่งกายมากกว่ารายได้เสียอีก กล่าวคือ เสเมียนเงินเดือนสามสิบบาท ต้องนุ่งผ้าม่วงสวมถุงรองเท้าเหมือนพระยาเงินเดือน ๕๐๐ บาท **เหตุใดเราจึงยอมเสียเงินแต่งแต่กาย และทำไมเราจึงจะไม่ยอมเสียเงินค่าปัญญาบ้าง**

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ท่านสนใจในเรื่องนี้ จึงขอวิงวอนให้ใช้ความรู้ความสามารถของท่านมาช่วยกันหาวิธีช่วยบิดา มารดา ผู้ปกครองของเด็กนักเรียนกันบ้างเถิด”

บทถวายราชสดุดี

ตามที่ได้บรรยายเพียงสังเขปนั้น เป็นที่ประจักษ์แจ้งว่าสมเด็จพระบรมราชชนกทรงมีคุณูปการใหญ่หลวงยิ่งนักต่อการศึกษาของประเทศ โดยเฉพาะต่อวงการอุดมศึกษา แม้ว่าพระองค์ท่านทรงพระชนม์ชีพเพียงไม่นาน และทรงอุทิศเวลาสำหรับการอุดมศึกษาเพียงไม่กี่ปี แต่พระปรีชาญาณของพระองค์ท่านได้แสดงถึงฐานะความเป็นปราชญ์ของแผ่นดิน พระราชจริยวัตรในขณะทรงเป็นครุณั้นงดงามยิ่งนัก ทั้งในด้านวิธีการสอน และการปฏิบัติพระองค์อย่างครูผู้เมตตาและทรงคุณธรรม สมพระฐานะที่เราทั้งหลายจะถวายการยกย่องพระองค์ท่านเป็นปราชญ์และครูของแผ่นดินเพื่อเราทั้งหลายจะได้ยึดถือปฏิบัติเยี่ยงนั้นด้วย อีกทั้งพระราชกรณียกิจที่ได้ทรงปฏิบัติทั้งในฐานะผู้แทนของรัฐบาลในการเจรจาความร่วมมือกับต่างประเทศ และในการปฏิรูประบบการศึกษาของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะในวิชาแพทยศาสตร์และวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ก็ได้ปรากฏถึงความทุ่มเทพระวรกาย และทรงวิริยะอุตสาหะ เหนืออื่นใดจนกระทั่งบรรลุลูกความสำเร็จอย่างสูงยิ่ง ทำให้เป็นที่เชื่อมั่นศรัทธาของต่างประเทศและให้การยอมรับในมาตรฐานอุดมศึกษาที่จัดในครั้งนั้น ยิ่งกว่านั้น ด้วยเวลาอันสั้นเพียงน้อยนิด ก็ยังได้ทรงแสดงพระราชดำริด้วยลายพระหัตถ์ถึงปรัชญาหลักการ และการจัดการมหาวิทยาลัยแท้จริง พระปรีชาญาณที่สะท้อนจากความในลายพระหัตถ์นั้นปรากฏทั้งเรื่องธรรมาภิบาล การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสีย ความพร้อมรับการตรวจสอบ เศรษฐกิจและการเงินของมหาวิทยาลัย เสรีภาพทางวิชาการ และความ

เป็นมหาวิทยาลัยอิสระ นับเป็นวิสัยทัศน์ที่ทรงฉายไว้ยาวไกลและไม่ล้าสมัยเลยแม้จนทุกวันนี้ สมควรยิ่งนักที่เราทั้งหลายจะได้ใช้เวลาศึกษาวิเคราะห์แนวพระราชดำรินั้นให้ถ่องแท้ และจะได้รับไปปฏิบัติช่วยกัน ทำให้มี “มหาวิทยาลัยแท้จริง” ขึ้นในประเทศไทยให้จงได้ในไม่ช้า

คำถวายราชสดุดีและประกาศเกียรติคุณสมเด็จพระบรมราชชนกสักเพียงใดก็มิอาจครอบคลุมครบถ้วนถึงความรู้สึกที่เราทั้งหลายมีต่อพระองค์ท่านได้เลย

ในท้ายนี้ขออัญเชิญพระนิพนธ์ของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ซึ่งได้ทรงนิพนธ์โคลงถวายความอาลัยที่พวงมาลาหน้าพระศพสมเด็จพระบรมราชชนก เมื่อ ๔ พฤศจิกายน ๒๔๗๒ มาเป็นบทถวายราชสดุดีส่งท้ายบทปาฐกถาพิเศษเรื่อง สมเด็จพระบรมราชชนก กับการศึกษา ณ ที่นี้

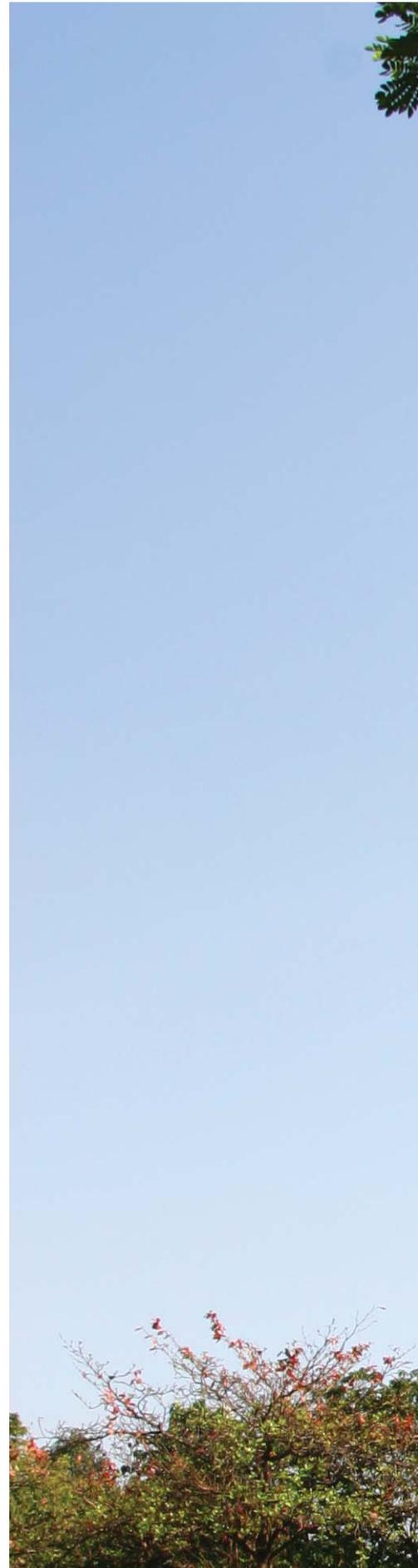
“ อาคารทูลกระหม่อมฟ้า	มหิดล	เจ้าเอย
อดุลยเดชตั้งสุคนธ์	อบด้าว	
คุณะมาแมกสากล	โลกเลื่อง	นิรันดร์ฤ
องค์ละลิบนราธิปรั้ว	อุระสะท้อน	ถวิลถึง
เจ้าฟ้าหายากเพียง	หาเพชร	ม่วงพ้อ
ทูลกระหม่อมมหิดลเมียด	เชิงซ้า	
ไอ้ควรหรือด่วนเสด็จ	ศิวะโลก	เสียวรา
สยามะชาติประยูรญาติซ้า	วิบโยคเศรำเสียดาย	แสนฮือ”

หมายเหตุ: คัดจากเอกสารปาฐกถาพิเศษใน “วันมหิดล” ณ ห้องประชุมคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๕; สาระและเนื้อหาในเอกสารได้คัดและเรียบเรียงจาก **กรรณิการ์ สัจกุล และคณะ, บรรณานุกรม, มหิตลปูชา**, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕; **สุมน อมรวิวัฒน์ สวัสดิ์ จงกลไพฑูรย์ สีนลาร์ตน์, “พระปรีชาญาณด้านการศึกษาของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก” ในปรีชาญาณสยาม: บทวิเคราะห์ด้านการศึกษา**, กรุงเทพฯ: เงินทุนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เฉลิมฉลองสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, ๒๕๔๑; **นงเยาว์ กาญจนจาวี, สมเด็จพระบรมราชชนกกับการอุดมศึกษาของชาติ**, กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาวิชาชีพอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๒; **จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๗๐ ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำเนิดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐

สารอธิการบดี

เนื่องในวาระขึ้นปีใหม่
๒๕๔๙ ขอพระบารมีของ
สมเด็จพระปรมหาราช
และสมเด็จพระมหา
ธีรราชเจ้า ได้โปรด
คุ้มครองรักษานิสิตเก่า
ทุกท่านและครอบครัว
ให้ท่านมีสุขภาพพลานามัย
สมบูรณ์แข็งแรง และประสบ
แต่สิ่งที่ดีงาม มีความสุขความเจริญยิ่งๆ
ขึ้นไป

THE WORLD'S TOP 200 UNIVERSITIES

2005 RANK	2004 RANK	NAME	COUNTRY	PEER REVIEW SCORE (40%)	RECRUITER REVIEW (10%)	INT'L FACULTY SCORE (5%)	INT'L STUDENTS SCORE (5%)	FACULTY/STUDENT SCORE (20%)	CITATIONS/FACULTY SCORE (20%)	OVERALL SCORE
68	45	Massachusetts University	US	38	0	1	12	7	23	32.5
69	-	IEP Sciences Po, Paris	France	19	16	25	50	43	-	32.2
70	83	Eindhoven University of Technology	Netherlands	20	3	33	7	54	2	32.0
71	61	Brown University	US	27	6	39	19	19	16	31.9
72	195	Fudan University	China	35	26	13	6	17	1	31.3
73=	96	King's College London	UK	27	17	45	28	17	6	31.1
73=	86	Rochester University	US	24	9	10	24	32	13	31.1
73=	66	University Wisconsin-Madison	US	36	0	0	14	17	11	31.1
76	-	Brussels Free University (French)	Belgium	29	3	31	41	20	6	30.9
77=	93	Hebrew University of Jerusalem	Israel	36	0	5	13	5	22	30.8
77=	80	Warwick University	UK	30	21	50	37	7	4	30.8
79	92	Lomonosov Moscow State University	Russia	42	3	10	7	11	3	30.7
80=	96	University of Western Australia	Australia	29	12	53	29	10	8	30.4
80=	56	Adelaide University	Australia	33	0	53	30	8	8	30.4
82	55	RMIT University	Australia	35	0	53	62	4	1	30.3
83	128	Durham University	UK	24	38	46	22	9	9	30.0
84	-	Indian Institutes of Management	India	33	24	2	7	21	-	29.9
85	-	Zurich University	Switzerland	22	0	65	22	29	5	29.6
86	77	Vienna Technical University	Austria	33	7	31	32	11	3	29.5
87	113	University of Technology, Sydney	Australia	35	4	53	37	4	1	29.4
88=	-	Geneva University	Switzerland	12	3	93	57	29	7	29.2
88=	74	Washington University	US	36	15	6	36	15	6	29.2
88=	57	Pierre and Marie Curie University	France	27	19	12	27	19	12	29.2
88=	-	Catholic University of Leuven (French)	Belgium	27	19	12	27	19	12	29.2
92	-	Ecole Normale Supérieure, Lyon	France	27	19	12	27	19	12	29.1
93=	154	China University of Sci & Technology	China	27	19	12	27	19	12	28.9
93=	118	Seoul National University	South Korea	27	19	12	27	19	12	28.9
95=	-	Catholic University of Leuven (Flemish)	Belgium	27	19	12	27	19	12	28.8
95=	195	National Autonomous Univ of Mexico	Mexico	27	19	12	27	19	12	28.8
97	170	Nottingham University	UK	27	19	12	27	19	12	28.8
98	142	La Trobe University	Australia	27	19	12	27	19	12	28.6
99	51	Tokyo Institute of Technology	Japan	27	19	12	27	19	12	28.5
100	58	Sussex University	UK	27	19	12	27	19	12	28.4
101=	112	Glasgow University	UK	27	19	12	27	19	12	28.3
101=	76	Curtin University of Technology	Australia	27	19	12	27	19	12	28.3
103=	133	Leeds University	UK	27	19	12	27	19	12	28.2
103=	44	School of Oriental and African Studies	UK	27	19	12	27	19	12	28.2
105=	118	Virginia University	US	27	19	12	27	19	12	28.0
105=	95	Technical University Munich	Germany	27	19	12	27	19	12	28.0
105=	69	Osaka University	Japan	27	19	12	27	19	12	28.0
108	-	Wageningen University	Netherlands	27	19	12	27	19	12	27.9
109=	137	York University	UK	27	19	12	27	19	12	27.8
109=	88	Case Western Reserve University	US	27	19	12	27	19	12	27.8
111	87	Trinity College, Dublin	Ireland	27	19	12	27	19	12	27.6
112=	125	Humboldt University Berlin	Germany	27	19	12	27	19	12	27.4
112=	100	Queen Mary, University of London	UK	27	19	12	27	19	12	27.4
114=	156	Vanderbilt University	US	27	19	12	27	19	12	27.2
114=	102	National Taiwan University	Taiwan	27	19	12	27	19	12	27.2
114=	85	Göttingen University	Germany	27	19	12	27	19	12	27.2
117	138	Dartmouth College	US	27	19	12	27	19	12	27.1
118	-	Queensland University of Technology	Australia	27	19	12	27	19	12	27.0
119	151	Liverpool University	UK	27	19	12	27	19	12	26.9
120	120	Utrecht University	Netherlands	27	19	12	27	19	12	26.8
121=	-	Chulalongkorn University	Thailand	33	16	11	1	12	0	26.7
121=	116	Michigan State University	US	31	11	11	1	8	9	26.7
121=	71	Université Paris 1 Panthéon Sorbonne	France	38	13	13	26	4	8	26.7
124	180	University of Southern California	US	30	12	17	28	17	9	26.6
125=	162	La Sapienza University, Rome	Italy	30	12	17	28	17	9	26.5
125=	105	Texas A&M University	US	30	12	17	28	17	9	26.5
127=	-	Basel University	Switzerland	30	12	17	28	17	9	26.4
127=	-	University of Newcastle	Australia	30	12	17	28	17	9	26.4
129	167	Nagoya University	Japan	21	13	35	5	6	6	26.3
130	103	Bath University	UK	21	13	35	5	6	6	26.3
131	132	University Louis Pasteur Strasbourg	France	24	8	25	11	11	12	26.1
132	177	Université de Montréal	Canada	24	8	25	11	11	12	26.0
133=	-	Lausanne University	Switzerland	17	5	18	16	13	13	25.9
133=	134	Maryland University	US	22	15	18	16	13	13	25.9

ในนามของคณาจารย์ บุคลากรและ
 นิสิตปัจจุบันของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ดิฉันขอส่งความระลึกถึงมายังนิสิตเก่าทุก
 ท่าน และขอถือโอกาสนี้ เรียนท่านทั้งหลาย
 ทราบเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันของ
 มหาวิทยาลัยของเรา
 เป็นเรื่องที่น่ายินดีมากที่ในปีนี้ จุฬาล
 งกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับโดย
 Times Higher Education Supplement
 ให้เป็นมหาวิทยาลัยอันดับที่ ๑๒๑ ในกลุ่ม
 มหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดของโลก ๒๐๐ อันดับแรก และเมื่อพิจารณาเป็นกลุ่ม
 สาขาวิชา ปรากฏว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับเป็นที่ ๔๖ ของมหาวิทยาลัย
 ที่ดีที่สุดด้านสังคมศาสตร์ อันดับที่ ๔๗ ของมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดด้าน
 Biomedicine และอันดับที่ ๑๐๐ ของมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดด้าน Technology
 อันที่จริง อันดับนั้นยังไม่มี ความหมายและสำคัญเท่ากับการถูกจัดเข้ามา
 อยู่ในกลุ่มมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลก และเราก็ยังต้องทำงานกันอย่าง
 หนักต่อไปเพื่อพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไปอีก โดยเฉพาะผลงานด้านวิจัยที่เป็น
 งานบุกเบิกองค์ความรู้ใหม่
 นับตั้งแต่เข้ารับหน้าที่อธิการบดีเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๗ ดิฉัน
 และทีมบริหารได้เสนอยุทธศาสตร์การบริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ซึ่งได้รับความชอบจากสภามหาวิทยาลัยเมื่อ พฤษภาคม ๒๕๔๗
 ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา มีความก้าวหน้าในทุกด้าน ในส่วนของยุทธ
 ศาสตร์ตามพันธกิจนั้น ได้มีการพัฒนาทั้งในด้านของหลักสูตร การเรียน
 การสอน การพัฒนานิสิตให้มีคุณลักษณะและทักษะที่ ต้องการ รวมทั้งการ
 ทำให้อิสระและวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตมหาวิทยาลัย สำหรับ
 ยุทธศาสตร์การพัฒนางานด้านนั้น มหาวิทยาลัยได้มีความก้าวหน้าในการ

ให้หน่วยงานทุกหน่วยงานนำระบบบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์มาใช้ พัฒนาระบบ GFMS เริ่มพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยง ระบบการเรียนการสอนทางไกล รวมทั้งรูปแบบหลักสูตรเกียรติคุณ (Honors Program) ซึ่งคาดว่าจะส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความสามารถสำเร็จการศึกษาจากปริญญาตรีถึงปริญญาเอกภายในเวลา ๗ ปี นอกจากนี้ มีการพัฒนาระบบการจัดการทรัพย์สินกายภาพ รวมทั้งการพัฒนาระบบกายภาพของมหาวิทยาลัย ระบบความปลอดภัยอาคาร การก่อสร้างอาคารจามจุรี ๙ เพื่อเป็นพื้นที่ทำงานและศึกษาสำหรับนิสิต และอาคารจอดรถ ในส่วนของการบูรณาการระหว่างศาสตร์นั้น ได้มีการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายทางวิชาการระหว่างอาจารย์ต่างคณะต่างสาขา เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์ใหม่ที่เป็นการบูรณาการศาสตร์หลายสาขาเข้าด้วยกัน เช่น Biomedical Engineering รวมทั้งโครงการวิจัยขนาดใหญ่หลายโครงการด้วย

ในปีการศึกษา ๒๕๔๘ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีนิสิตทั้งหมดจำนวน ๓๐,๘๐๔ คน ในปีนี้ มหาวิทยาลัยรับนิสิตใหม่จำนวน ๑๐,๒๘๙ คน เป็นปริญญาตรี ๕,๕๑๗ คน และบัณฑิตศึกษา ๔,๗๗๒ คน มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน ๗,๖๐๐ คน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีคณาจารย์ประมาณ ๒,๘๐๐ คน และมีบุคลากรสายสนับสนุนประมาณ ๔,๕๐๐ คน มีหลักสูตรมากกว่า ๔๕๐ หลักสูตร มีการเปิดและปรับปรุงหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา มีการพัฒนาการเรียนการสอน และมีผลงานวิจัยที่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติในปีที่ผ่านมา ๖๔๕ เรื่อง และคณาจารย์ นักวิจัยรวมทั้งนิสิตได้รับรางวัลต่างๆ มากกว่า ๘๐ รางวัล

หากมองภาพเพียงเท่านี้ ท่านอาจจะคิดว่า มหาวิทยาลัยน่าจะอยู่ในสภาพที่ดีไม่น่าห่วง แต่ดิฉันต้องขอเรียนว่า ในความเป็นจริง มิได้เป็นเช่นนั้น ยุคนี้เป็นยุคที่มหาวิทยาลัยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและภาวะคุกคามอย่างมาก ทั้งจากปัจจัยภายนอกและภายในประเทศ สำหรับปัจจัยภายในประเทศ มีการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายด้านการศึกษาค่อนข้างมาก ในส่วนของต่างประเทศนั้น การเปิดเสรีทางการศึกษาสร้างผลกระทบต่ออย่างมากต่อมหาวิทยาลัยไทย และต่ออนาคตของบัณฑิตอย่างสูง เนื่องจากสภาพการแข่งขันที่เกิดขึ้นตามมา จากการที่มหาวิทยาลัยและบัณฑิตจากประเทศอื่นสามารถเข้ามาแข่งขันในประเทศมากขึ้น ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยและบัณฑิตไทยก็อาจออกไปแข่งขันในต่างประเทศได้เช่นกัน แต่ต้องมีการเตรียมการและมียุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่เหมาะสม จึงจะสามารถแข่งขันได้ ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพในทุกด้านรวมทั้งความสามารถในการบริหารของผู้บริหารทุกระดับจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

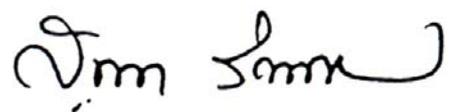
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของมหาวิทยาลัย จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรจำนวนมาก ซึ่งไม่สามารถได้จากงบประมาณแผ่นดินเพียงแหล่งเดียว นอกจากนี้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ รัฐจะปรับเปลี่ยนระบบการจัดสรรงบประมาณให้สถาบันอุดมศึกษา จากเดิมที่เป็นการจัดงบประมาณให้ตามค่าขอของสถาบันอุดมศึกษา ไปเป็นการจัดให้ตามจำนวนผู้เรียนในสาขาต่างๆ และตามความต้องการบัณฑิตในแต่ละสาขาวิชา รวมทั้งค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิต ซึ่งในระยะยาว อาจเป็นวิธีการที่เหมาะสมต่อการพัฒนาการอุดมศึกษาของไทย แต่ในระยะสั้นหรือระยะเปลี่ยนผ่านจะก่อให้เกิดผลกระทบต่ออย่างมาก มหาวิทยาลัยจึงต้องเตรียมการทั้งด้านการแสวงหาทรัพยากรเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนาด้านคุณภาพ และการพัฒนาผู้บริหารในด้านการบริหารจัดการ เพื่อให้สามารถบริหารมหาวิทยาลัยในบริบทใหม่ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น

แหล่งรายได้ของมหาวิทยาลัยมาจากงบประมาณแผ่นดิน ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บจากนิสิต รายได้จากการบริการวิชาการ เช่น การฝึกอบรม งานวิจัย เป็นต้น และรายได้จากการจัดการทรัพย์สินทั้งเชิงกายภาพและทรัพย์สินทางปัญญา ในส่วนงบประมาณแผ่นดินนั้น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณแผ่นดินปี ๒๕๔๙ ประมาณ

สามพันล้านบาท ในจำนวนนี้ กว่าสองในสามเป็นค่าใช้จ่ายบุคลากรที่เหลืออีกหนึ่งในสามเป็นค่าสาธารณูปโภค สิ่งก่อสร้าง ค่าวัสดุครุภัณฑ์ และเงินทุนวิจัยส่วนหนึ่งซึ่งมักเป็นงานวิจัยประยุกต์ ทำให้ไม่มีงบประมาณเหลือพอสำหรับการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตและการเพิ่มคุณภาพการจัดการศึกษา รวมทั้งเงินทุนวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ซึ่งตีพิมพ์เผยแพร่ได้ ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงต้องแสวงหางบประมาณอีกส่วนหนึ่งจากการจัดการทรัพย์สินและจากความร่วมมือของนิสิตเก่า อย่างไรก็ตาม การจัดหารายได้จากการจัดการทรัพย์สินก็ยังมีปัญหาอุปสรรคจากความไม่เข้าใจของผู้เกี่ยวข้อง และในกรณีที่มีผู้เสียประโยชน์ แม้มหาวิทยาลัยดำเนินการอย่างเป็นธรรม ก็ยังมีผู้ที่ดำเนินการสร้างความเสียหายแก่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยอย่างไม่สมควร ในเรื่องนี้ ดิฉันขอเรียนยืนยันว่า การจัดการทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างโปร่งใสชอบธรรม และให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เช่าและผู้เช่าที่ดี แต่ขณะเดียวกัน ก็ต้องสร้างความชอบธรรมให้แก่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้วย ดังเช่นกรณีการปรับอัตราค่าเช่าอาคารพาณิชย์บริเวณสยามสแควร์ สำหรับรายละเอียดเรื่องนี้ ท่านสามารถเข้าดูได้ที่ website ของมหาวิทยาลัย ที่ www.chula.ac.th นอกเหนือจากการจัดการทรัพย์สินแล้ว จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังมีพลังของนิสิตเก่าซึ่งกระจายกันอยู่ในทุกส่วนของประเทศ และเพื่อให้นิสิตเก่าทุกคนมีส่วนในการช่วยพัฒนาการศึกษาของประเทศ ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๖ อันเป็นปีเฉลิมฉลองพระบรมราชสมภพครบ ๑๕๐ ปี ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงได้จัดตั้ง กองทุนจุฬาลงกรณ์บรมราชสมภพขึ้น และได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาฯ รับเป็นองค์ประธานกองทุน กองทุนนี้มีวัตถุประสงค์ในการระดมทุนเพื่อการพัฒนาการศึกษา พัฒนานิสิต ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และพัฒนาระบบกายภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งขอเชิญชวนนิสิตเก่าทุกท่านเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ด้วยการลงทุนด้านการศึกษาตามรายละเอียดในแผนพับประชาสัมพันธ์กองทุนด้วย

ดิฉันเชื่อมั่นว่า ท่านคงอยากจะช่วยกันพัฒนามหาวิทยาลัยของเราให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ดิฉันขอเรียนนิสิตเก่าทุกท่านว่า ท่านสามารถช่วยพัฒนามหาวิทยาลัยของท่านได้ ด้วยการส่งข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนามหาวิทยาลัย สละเวลาของท่านในการเป็นวิทยากร หรือให้คำแนะนำแก่นิสิต ให้โอกาสอาจารย์ นักวิจัยและนิสิตในการเพิ่มพูนประสบการณ์ในองค์กรของท่าน สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ สนับสนุนเงินทุนการศึกษาแก่นิสิตที่ขาดแคลน รวมทั้งเงินทุนการศึกษาเพื่อให้โอกาสผู้ด้อยโอกาสที่มีศักยภาพเข้ามาเรียนที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสนับสนุนการพัฒนาทางด้านกายภาพของมหาวิทยาลัย และอื่นๆ อีกมากมาย จึงขอเรียนเชิญทุกท่านให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยของเราด้วย

ในท้ายที่สุดนี้ ท่านจะติดตามความเป็นไปและความก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยได้จากรายการอภิการบด็ออนไลน์ ทุกวันจันทร์ เวลา ๑๒.๐๐-๑๒.๓๐ น. ที่ website ของมหาวิทยาลัย www.chula.ac.th รวมทั้งสามารถติดตามข่าวย้อนหลังได้ และแสดงความคิดเห็นของท่านได้ที่ เสียงผู้การพัฒนาและสร้างสรรค์ ใน website ดังกล่าว ดิฉันหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เครือข่ายนิสิตเก่าจะเป็นพลังอันเข้มแข็งในการพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่รักยิ่งของเราต่อไป

(ศาสตราจารย์ คุณหญิงสุชาดา กีระนันท์)
อภิการบดี

ประวัติความเป็นมางานฟุตบอล ประเพณีจุฬาฯ-ธรรมศาสตร์

ฟุตบอลประเพณีจุฬาฯ-ธรรมศาสตร์
ก่อกำเนิดครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.๒๔๗๗ โดย
แนวความคิดของนักศึกษาของทั้งสอง
สถาบันกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเคยเรียนอยู่โรงเรียน
เดียวกัน ได้หารือกันว่าควรจะมีการแข่ง
ขันฟุตบอลระหว่างสถาบันเพื่อเสริม
สร้างความสามัคคีระหว่างนิสิตนักศึกษา
ทั้งสองสถาบันนี้ และควรจัดให้มีขึ้นเป็น
ประจำปี ผู้ที่เป็นตัวตั้งตัวเตงที่ทราบ

มี พล.ต.ท.ต่อศักดิ์ ยมมาต
บุศย์ สิมะเสถียร ประสงค์
ชัยพรรค ประถม ชาญสัน
และ ประยุทธ์ สวัสดิ์สิงห์

เคื่อเพื่อภาพจากสถานีเน็ต

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ริเริ่มการแข่งขันฟุตบอลประเพณีขึ้นด้วยศิษย์เก่า นักกีฬาโรงเรียนสวนกุหลาบใช้กีฬาเป็นสื่อสามัคคีระหว่างมหาวิทยาลัยเก่าแก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อแข่งกีฬาสามัคคีทั้งที่ตัวเองให้เป็นประโยชน์แก่สังคมเพราะสองมหาวิทยาลัยใช้ภาษาราชการดำเนินการ การคืนผลประโยชน์ด้วยการอุทิศตนให้สังคมด้วยความกตัญญูตเวทีนั้น เหล่าปัญญาชนเห็นว่าวินโรคเป็นเรื่องที่ประชาชนในสมัยนั้นมีความวิตกกังวลมาก จึงหารายได้จากคนดูช่วยกันบริจาคอุทิศตนทำบุญแก่สมาคมปราบวินโรคเพื่อให้เป็นทุนรักษาแก่คนยากจน สนุกทั้งคนเล่นกีฬาและพรรคพวกเพื่อนฝูงที่ดูและร้องเชียร์พวกของตนให้ได้ชัยชนะ

การแข่งขันครั้งแรกนั้นฝ่ายธรรมศาสตร์ คือ ดร.เดือน บุญนาค เลขาธิการมธก.สมัยนั้นเป็นคนรับจัดการแข่งขัน และได้ถือเป็นประเพณีที่ปฏิบัติสืบเนื่องกันเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน จะมีการดเว้นบ้างก็ในยามที่เหตุการณ์บ้านเมืองไม่อำนวยเท่านั้น นอกจากนี้ยังถือเป็นธรรมเนียมอีกว่า รายได้ที่เหลือจากการหักค่าใช้จ่ายแล้วจะมอบให้แก่การกุศลทุกครั้ง ดังเช่นเพื่อบำรุงสมาคมปราบวินโรคสภาอากาศไทย ช่วยเหลือผู้ประสบอัคคีภัย สมทบทุนอานันทมหิดล ฯลฯ และในระยะหลังส่วนหนึ่งนำมามอบเป็นทุนการศึกษาของนิสิตนักศึกษาทั้งสองสถาบัน

นักฟุตบอลสมัยนั้นเป็นทีมชาติหลายคน กีฬาฟุตบอลที่มาจากตะวันตกทำให้คนไทยนิยมและชื่นชมที่เหล่าปัญญาชนแสดงให้ดู ช่องว่างทางสังคมสมัยนั้นมีอัตราส่วนค่อนข้างกว้าง กิจกรรมที่ทำขึ้นย่อมมีคนสนใจ ดังนั้นวิวัฒนาการกิจกรรมกีฬาเป็นสื่อได้ปรับตัวเองให้ทันสมัยมาจนทุกวันนี้ ทั้งนักกีฬาและคนเชียร์ตลอดจนสิ่งประกอบในกิจกรรม ย่อมที่จะมีทั้งที่เห็นดีเห็นงามตามไปด้วยและที่ต่อต้านด้วยความไม่เข้าใจเสมอ

การแข่งขันครั้งแรกนั้น วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๔๗๗ จัดที่สนามหลวง ท้องทุ่งพระเมรุ เก็บเงินบำรุงสมาคมปราบวินโรค นับเป็นการแข่งขันนัดพิเศษทีเดียวที่ใช้สนามที่กว้างที่สุดคือท้องทุ่งพระเมรุ หลังจากนั้นฟุตบอลประเพณีจุฬา-ธรรมศาสตร์ ก็ย้ายไปจัดที่สนามโรงเรียนสวนกุหลาบในครั้งที่ ๒-๔ พอเริ่มครั้งที่ ๕ พ.ศ. ๒๔๘๑ ก็เริ่มแข่งที่สนามศุภชลาศัยเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันการแข่งขันจะงดเว้นในช่วงที่บ้านเมืองมีเหตุการณ์ไม่อำนวย รวมแล้วเป็น ๑๑ ปี

พ.ศ. ๒๔๘๕ ไม่มีการแข่งขันเพราะน้ำท่วมครั้งใหญ่

พ.ศ. ๒๔๘๗-๒๔๙๑ ไม่มีการแข่งขันเพราะอยู่ในระหว่างสงคราม สถานการณ์ไม่อำนวยและเพราะเหตุขัดข้องบางประการ

พ.ศ. ๒๔๙๔ พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๑๘ และ พ.ศ. ๒๕๒๐ ไม่มีการแข่งขัน เพราะเหตุการณ์บ้านเมืองไม่เอื้ออำนวย

การเชียร์สมัยก่อนไม่มีรูปแบบใดนอกจากยืนวันแข่งก็ยกพวกไปดูกัน โดยไปยืนเชียร์ที่ริมสนาม เพราะไม่มีอัฒจันทร์ จุฬาฯ มักจะยึดขอบสนามขวา ส่วนธรรมศาสตร์อยู่ริมสนามซ้าย พอปีต่อมาจุฬาฯ วิวัฒนาการให้นิสิตหญิงโบกผ้าสีชมพู พอตอนตื่นเต้นก็ตะโกนคำว่า ชู้ต ชู้ต ชู้ต ส่วนธรรมศาสตร์มีการแจกธงสีเหลืองแดงสำหรับโบก มีหมวกหนีบทำด้วยผ้าแพรสีเหลืองแดงสำหรับสวมด้วย โดยเริ่มตั้งแถวกันตั้งแต่ถนนหน้าโดม กองเชียร์มีประมาณ ๓๐๐ คน ซึ่งเป็นการแข่งขันครั้งที่ ๓ จัดขึ้นที่โรงเรียนสวนกุหลาบ

เสื้อสำหรับกองเชียร์ทำโดยนำเสื้อขาวเก่า ๆ มาเย็บแล้วเอาผ้าสีแดงเย็บทาบลงไปรอบตัว เดินทางไปเชียร์โดยเช่ารถเมล์ขนาดกลางประมาณ ๔-๕ คันรถ โดยมีบางส่วนไปคอยที่สนามเอง ในครั้งนั้นแล้วว่าจำนวนคนและวิธีการจัดกองเชียร์ของจุฬาฯ นั้นกินขาดธรรมชาติเนื่องจากส่วนใหญ่เป็นคนหนุ่มสาว ของธรรมชาติที่นั่นส่วนใหญ่เป็นคนที่ทำงานแล้วมาศึกษาเพิ่มเติม ไปถึงก็ร้องเพลงเชียร์ธรรมชาติไม่ก็เพลง เพลงฮิตได้แก่มอญดูดาว และเพลงหนึ่งที่ขึ้นต้นว่า “ธรรมชาติการเมืองเหลืองแดงเข้มขึ้นองอาจ”

ขบวนพาเหรดเริ่มมีจริงจึงเมื่อปี ๒๔๘๑ เมื่อย้ายมาแข่งที่สนามศุภชลาศัยนับเป็นบรรยากาศใหม่ ๆ ในฟุตบอลประเพณี และการแข่งขันครั้งที่ ๑๒ ปี ๒๔๙๕ เป็นปีที่ทีมชนะเลิศจะได้ถ้วยพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นรางวัล ก่อนหน้านั้นไม่มีถ้วยรางวัลใด ๆ สำหรับการแข่งขันครั้งที่ ๑๐ ปี ๒๔๙๒ และครั้งที่ ๑๑ ปี ๒๔๙๓ ถ้วยชนะเลิศพระราชทานเป็นถ้วยพระราชทานของสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๗ เป็นรางวัล

จุดเริ่มแรกแห่งการแปรอักษรภาพบนอัฒจันทร์กองเชียร์นั้น เนื่องมาจากปีนั้นบังเอิญนิสิตวิศวะฯ จุฬาฯ ซึ่งเลิกเรียนในตอนเช้ายังใช้ชุดหมีสีน้ำเงินมานั่งเชียร์เกาะกลุ่มเป็นรูป “พระเกี้ยววางตั้งอยู่บนพาน” ทั้งหมดเป็นสีน้ำเงิน และมีพื้นเป็นกองเชียร์จุฬาฯ ซึ่งใส่เสื้อสีชมพู จากนั้นก็

วิวัฒนาการมาเรื่อย ๆ

ต้นตำรับการแปรอักษรระดับโรงเรียนจากปากคำของ ดร.สุรพล สุดารา ประธานเชียร์จุฬาฯ ปี ๒๕๐๕ กล่าวว่า บิดาของท่านคือมาสเตอร์เจ็ด สุดารา แห่งโรงเรียนอัสสัมชัญเป็นคนคิดทำตัวอักษรบนอัฒจันทร์เชียร์เป็นคนแรกในเมืองไทยเป็นรูปตัวอักษร อ.ส.ช.

ในระดับมหาวิทยาลัย ปี ๒๕๐๑ ได้มีการแปรอักษรเป็นคำว่า จุฬาฯ-มธก. ภปร. ซึยู และทียู โดยวิธีการใส่เสื้อยีสต์ดำไว้ข้างใน แล้วใช้เปิดตัวอักษรเป็นตัวเขียน โดยให้ถอดเสื้อที่สวมไว้ข้างนอกออกเป็นจังหวัด จากนั้นมาทั้งสองฝ่ายก็มีการพัฒนาการแปรอักษรจากตัวอักษรเป็นภาพเหมือนเทคนิคต่าง ๆ เช่น ดัดแปลงจากโค้ดหนึ่งต่อหนึ่ง เป็นหนึ่งต่อเก้า หนึ่งต่อสิบหก และอาจถึงหนึ่งต่อเจ็ดสิบสองเช่นที่ทำกันเมื่อปี ๒๕๒๕ ที่คณะบัญชี ธรรมชาติ สำหรับใช้ในงานบาสฯ ประเพณี ในกรณีที่มีคนจำนวนน้อย เทคนิคอื่นก็มีการพัฒนาออกไปเรื่อย ๆ เช่น โค้ดปรบมือเป็นภาพ ๒-๓ ภาพ วนไปมาด้วย ท่าปรบมือ ๔ ท่า คือปรบเข้า ปรบออก ปรบเข้าแล้วปรบลง โดยแบ่งออกเป็น ๖ จังหวัด ๑-๖

ในปัจจุบันการปรบมือยังพัฒนายิ่งขึ้นไปอีกโดยสามารถทำให้ภาพนั้นเกิดต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ ดูเป็นเรื่องราวจนจบ เช่น เป็นภาพคนวิ่ง ก็สามารถทำให้คนวิ่งจากด้านขวาสู่ด้านซ้ายได้ ภาพที่เกิดจะเป็นภาพต่อเนื่องเหมือนการดูภาพยนตร์นั่นเอง ภาพแต่ละภาพก็เหมือนฟิล์มแต่ละช่วง เคลื่อนที่ไปด้วยอาการช้า ๆ การเกิดภาพก็เหมือนกับการแปรอักษรด้วยภาพ MP คือภาพเคลื่อนที่ แต่แทนที่จะใช้กระดาษสีแปรกลับใช้มือแทน โดยท่าและจังหวะปรบมือจะต่างจากโค้ดปรบมือธรรมดา ความยากจะอยู่ที่ความพร้อมเพรียงและไม่ชักช้าจนเกินไป

แน่นอนแก่นของกิจกรรมยังคงอยู่แต่รูปลักษณะหรือกะพืดย่อมปรับตัว
เองให้เข้ากาลสมัย นักฟุตบอลเล่นกีฬาในสนาม คนที่ไม่ได้เล่นต้องช่วยกัน
ดู ช่วยกันเชียร์ ทำอย่างไรจะดึงดูดคนเข้าดูเพื่อหารายได้นำไปให้
สาธารณะเพื่อการกุศล ดังนั้นยุทธศาสตร์การทำงานจึงแบ่งกันไปบริหาร
ประชาชนจะสนใจทั้งด้านกีฬาและด้านองค์ประกอบที่จูงใจชักชวนให้
เข้าไปสนามด้วยการบอกกล่าวให้คอยดูการแปรอักษรพิสดาร การร้อง
เพลงเชียร์ที่กระหึ่มสนาม การเดินพาเหรด แฟนซี ล้อเลียนการเมืองและ
สารพัดจะสรรหามาให้ดูสนุกสนานและได้ประเทืองสติปัญญา ก็ถือว่าบรรลุ
วัตถุประสงค์แล้ว

หากนิสิตนักศึกษารุ่นแล้วรุ่นเล่าได้เข้าใจเจตนารมณ์รุ่นพี่เมื่อ ๗๐ ปีที่
แล้ว คงตระหนักว่าพันธกิจนี้จะสานต่ออย่างไรให้เหมาะสมกับสภาพสังคม
ปัจจุบัน วิเคราะห์กิจกรรมให้ลงตัวกับสภาพแวดล้อมที่มีอยู่จะทำให้การ
เตรียมงานง่ายขึ้น ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้บริโภคข่าวสารบันเทิงเป็น
อาหารสมองได้ตามสมควร

เจ้าของงานคือศิษย์เก่าทั้งสองมหาวิทยาลัยที่ให้เงินทองข้าวของ
สนับสนุนทั้งฝ่ายกีฬาและเชียร์ ด้วยศักดิ์ศรีของศิษย์เก่าที่รักมหาวิทยาลัย
ทำให้เกิดแรงจูงใจให้การสนับสนุนมากขึ้น มากกว่าที่คณะกรรมการศิษย์
เก่าสองมหาวิทยาลัยตั้งงบประมาณให้ เราจึงเห็นการแข่งขันกันในทุกปี
ตลอดมา แต่การทำกิจกรรมสร้างสรรค์นี้มีคุณประโยชน์แก่สังคมทำให้คน
จัดงานกับประชาชนได้ทราบข่าวคราวความเคลื่อนไหวของกัน
และกันง่ายขึ้น

สมมติว่าสองมหาวิทยาลัยไม่ได้ทำอะไรเพื่อสังคมเลย
ศิษย์เก่าสองมหาวิทยาลัยคงรู้สึกผิดอยู่ในใจที่ไม่ได้ตอบแทน
สังคมที่โอบอุ้มอยู่ เพราะการตอบแทนผู้มีพระคุณแก่ตนนั้น
สามารถทำได้หลายรูปแบบ ยิ่งสมัยใหม่ก็ต้องยอมรับว่าระบบ
คุณธรรมจริยธรรมห่างหายไปมากเมื่อเปรียบเทียบกับสังคมในอดีต
เพราะสังคมที่เปลี่ยนไปเนื่องด้วยอารยธรรมและเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลง
ประชากรเกิดมากขึ้น แย่งกันกิน แย่งกันใช้ ความเห็นแก่ตัวสูงขึ้น ความ
เห็นแก่ตัวเห็นแก่ได้กอบโกยเพื่อตนเองมีสูงขึ้น ทำให้ละเลยต่อการแบ่งปัน
ให้คนอื่น โดยเฉพาะคนที่เดือดร้อน ด้อยกว่าในสังคม จำเป็นที่จะต้องถนอม
ช่องว่างนี้ให้เต็มเพื่อให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข การสอนให้
เด็กรุ่นใหม่เข้าใจและซาบซึ้งต้องงานจิตสาธารณะนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายนักต้อง
มีกลยุทธ์มากมายที่จะให้รุ่นน้องได้ฝังรากลึกต่อจิตสาธารณะนั้น มิให้มุ่ง
แต่แสวงหากำไรหรือมุ่งการตลาดเกินไปทำให้สังคมอนาคตจะเห็นแก่ตัว
มากขึ้นและอยู่อย่างตัวใครตัวมัน ในที่สุดช่องว่างทางสังคมจะโป่งตัวออก
และสังคมจะวุ่นวายระหว่างคนมีกับคนจน คนโง่กับคนฉลาด คนที่มีชนชั้น
ทางสังคม ต่างจะอยู่กันอย่างลำบากมากขึ้น ซึ่งเรื่องเหล่านี้ประวัติศาสตร์
มนุษยชาติมีร่องรอยให้เห็นมาแล้ว การแบ่งปันหรือให้ทานแก่สังคมจึงสอน
จิตสำนึก สอนให้เห็นแก่ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว จึงเป็นคุณสมบัติที่
บัณฑิตพึงมี กิจกรรมของฟุตบอลประเพณีกีฬา-ธรรมศาสตร์ได้วาง
แนวคิดนี้มาแต่แรก เพียงแต่ว่าคนรุ่นหลังจะสามารถทำกิจกรรมให้
สอดคล้องกับกาลปัจจุบันเช่นไรเท่านั้น

หากถามว่า ๗๐ ปีที่ผ่านมาประเทศไทยมีกระจกเงาสะท้อนผ่าน
กิจกรรมนี้อย่างไร ตอบได้ชัดเจนว่าสติปัญญาของคนที่เกี่ยวข้องได้เป็น
หลักในการนำไปสังเคราะห์ ขึ้นกับคนที่นำไปประยุกต์ ทั้งรูปธรรมและนาม
ธรรม เป็นแม่แบบให้นักเรียน ศิษย์เก่าสถาบันต่าง ๆ นำไปใช้ต่อ เป็นการ
ประชาสัมพันธ์ตนเองให้ประชาชนรู้จักและสนับสนุนให้เกิดความมั่งคั่ง
ลดช่องว่างทางสังคมไปได้มากที่สุด

ผู้เขียนมีส่วนร่วมงานฟุตบอลประเพณีมาตั้งแต่ปี ๒๕๐๙ ทั้งในฐานะ
ตัวละครที่ถูกกำกับและเป็นกรรมการกำกับเสียเอง ยอมรับว่ามิตรภาพ
ตรงนี้ดีมาก ให้ความรู้สึกเรียนรู้สัจใจเพื่อนต่างมหาวิทยาลัยและ
ทำให้เชื่อมโยงโยทำงานในอาชีพได้สะดวกขึ้น โยสัมพันธ์นี้เชื่อว่าคนรุ่น
ใหม่ได้ประโยชน์สูงสุด รู้เขารู้เรา มองโลกทัศน์กว้างขึ้นและสร้างจิตใจให้
เห็นแก่ส่วนรวมที่ส่งผลไปถึงผลประโยชน์ของชาติด้วย

ฝากคนรุ่นใหม่ว่าแก่นของงานต้องรักษา ส่วนกระพี้ที่ปรับได้ตาม
สภาพการณ์สังคม สิ่งแวดล้อม อุณหภูมิของสังคมจะทำให้บัณฑิตศึกษา
ปรับตนเองได้ดี ใช้กิจกรรมกีฬาเป็นสื่อสัมพันธ์ที่ดี ถมช่องว่างทางสังคม
สิ่งใดไม่สามารถนำออกมาใช้ได้ก็ให้เก็บรักษาไว้ วันข้างหน้าอาจ
สามารถนำกลับมาใช้ได้ อีก นวัตกรรมสิ่งใหม่เสริมใช้ได้ให้เหมาะสมและ
ทำกิจกรรมให้สอดคล้องตามความต้องการของสังคม แต่ต้องให้สติ ไม่
หลงไปกับกระแสที่ทำให้ประชาชนเสียเปรียบเพราะสังคมวัตถุนิยมแรงขึ้น
ทุกวัน ในฐานะปัญญาชนต้องชี้แนะสังคม ไม่ใช่ตามสังคม เพราะปัญญา
ชนคือผู้ใช้สติปัญญา ดังนั้นทำกิจกรรมฟุตบอลประเพณีให้ระบือ
ปัญญา ให้เป็นแบบอย่างที่ดี แม้จะแพ่งไปบ้างให้ถือเสียว่าเป็นบทเรียน
ในช่วงชีวิตที่ได้สัมผัส ประสบการณ์นี้จะติดตัวไปจนตาย

ผู้เขียนทำงานในฐานะกรรมการสมาคมนิสิตเก่าจุฬาฯ ต่อเนื่องกันมา
๓๒ ปี นับว่ายาวนานพอสมควร อยากเห็นความเข้มแข็งของคณะ

กรรมการสามัคคีในการปรองดองและช่วยน้อง ๆ ให้สามารถ

ทำงานด้วยความสุขกายสุขใจ ไม่เครียด ใช้โอกาสสร้างสรรค์
งานให้ได้ตามความคิดฝัน ผลสำเร็จจะตกไปที่ประชาชนได้
ประโยชน์เพราะความเสียสละของพวกเขา

ทำฟุตบอลประเพณีจุฬาฯ-ธรรมศาสตร์ให้เจริญรุ่งเรือง
ตลอดไป ทำความเข้าใจให้คนต่อต้านได้เข้าใจ ไม่ลำเอียงที่จะ
วินิจฉัยเพราะหวั่นไหว เพราะเหรียญนั้นมีสองด้าน ย่อมมีทั้งดีและด้อย
ทำอย่างไรจะให้กิจกรรมนี้ยั่งยืนถาวรจนถึงรุ่นลูกรุ่นหลานอีกหลายชั่วอายุ
คนตลอดไป

พระเกี้ยวที่ใช้กันในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระเกี้ยว เป็นสัญลักษณ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีการสร้างขึ้นหลายองค์ หลายขนาด หลายวัสดุ เพื่ออัญเชิญไปในพิธีการต่างๆ เพื่อเป็นสิริมงคล ในที่นี้จะบอกกล่าวเฉพาะพระเกี้ยวองค์ที่ผู้เขียนได้เห็น ซึ่งอัญเชิญมาในโอกาสตนเองรวม ๕ องค์ด้วยกัน และเนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับพระเกี้ยวมีความทรงจำจึงอาจคลาดเคลื่อนไปบ้าง

พระเกี้ยวองค์แรก เป็นองค์ที่ผู้เขียนเห็นใช้

เห็นในงานฟุตบอลประเพณี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาตั้งแต่ก่อนผู้เขียนเข้าเป็นนิสิตปีหนึ่ง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ และเห็นมาทุกปีจนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๑๓ ทางสำนักพระราชวังซึ่งเป็นเจ้าของก็เรียกคืนไป หลายปีต่อมาทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ดำเนินการสร้างชิ้นใหม่ โดยจำลองขนาดและวัสดุให้เหมือนองค์แรกทุกประการ ซึ่งปัจจุบันประดิษฐานอยู่ ณ หอประวัติแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตัวองค์และหมอนทำด้วยทองเหลือง มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางขององค์พระเกี้ยวประมาณ ๔๐ เซนติเมตร พระเกี้ยวองค์นี้ดังมาก จึงมีการนำไปใช้ในพิธีสำคัญๆ ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งงานฟุตบอลประเพณี ทำให้เกิดข่าวดีหาช่างฝีมือดีซ่อมได้ยาก ค่าซ่อมก็แพงมาก จึงงดใช้งานนอกจากนำไปประดิษฐานให้เป็นเกียรติยศในพิธีการสำคัญๆ เช่น งานประสาทคุณูปกิตติบัตร กิตติมศักดิ์แก่ประธานาธิบดี คลินตัน ณ หอประชุมจุฬาฯ ผู้เขียนชอบับพระเกี้ยวองค์นี้เป็นองค์แรก เพราะจำลองมาจากองค์แรกทุกกระเปาะนี่

พระเกี้ยวองค์ที่สอง เป็นพระเกี้ยวขนาดเท่าของจริงที่ใช้ประดับพระเศียรของพระราชกุมาร ประดับเพชรพลอยไปทั้งองค์ มีเส้นผ่านศูนย์กลางของตัวพระเกี้ยวประมาณ ๑๐ เซนติเมตร มีความสูงจากฐานพระเกี้ยวถึงยอดประมาณ ๑๕ เซนติเมตร วางบนหมอนไหมสีชมพูบนพานกาไหล่ทอง เคยได้ใช้อัญเชิญนำขบวนอภิศารบตีในพิธีมอบงานระหว่างอภิศารบตีท่านเก่ากับใหม่ ณ อาคารมหาจุฬาลงกรณ์ เนื่องจากมีราคาแพงมาก จึงเก็บไว้ในที่มืดชิด มีน้อยคนที่จะได้เห็น

พระเกี้ยวองค์ที่สาม เป็นพระเกี้ยว

ขนาดเท่าชฎาละครรำ เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ ๒๐ เซนติเมตร สูงจากฐานถึงยอดประมาณ ๓๕ เซนติเมตร ทำด้วยกระดาดและหนังสัตว์ประดับขี้รัก กดพิมพ์หินเป็นลายหนูต่ำ ปิดทองคำเปลว ประดับพลอยสีแดง สีเขียว สีขาววางบนหมอนไหมสีชมพูบนพานแว่นฟ้าหรือพาน ๒ ชั้น พระเกี้ยวองค์นี้สมาคมนิสิตเก่า

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ สมัยคุณวิชา เศรษฐบุตร เป็นนายกสมาคม จัดทำขึ้นทูลเกล้าถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในงานคืนวันปิยมหาราชรำลึก ๒๒ ตุลาคม ๒๕๑๓ ณ เวทีลีลาศสวนอัมพรหลังเดิมเพื่อพระราชทานแก่นายกสโมสรนิสิตจุฬาฯ สาเหตุก็เพราะสำนักพระราชวังเรียกคืนองค์แรกไป จึงต้องสร้างองค์นี้มาใช้ อัญเชิญงานฟุตบอลประเพณีฯ ในเดือนธันวาคมผู้เขียนทำหน้าที่ไปจ้างครูขีด แก้วดวงใหญ่ ช่างทำหัวโขนที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในสมัยนั้น เป็นผู้สร้างในราคา ๒๐,๐๐๐ บาท เมื่อผู้เขียนเป็นรองอธิการบดีฝ่ายศิลปวัฒนธรรมเห็นพระเกี้ยวนี้ชำรุด จึงนำไปซ่อม คุณสุเทพ แก้วดวงใหญ่ ลูกชายครูขีด พยายามซ่อมให้คงสภาพเดิม และผู้เขียนขอให้เปลี่ยนเพชรสีเป็นขาวล้วนให้ดูศักดิ์สิทธิ์ขึ้น คุณสุเทพได้แก้ไขแบบตั้งดั่งรอบเพชรยอดให้ยาวกว่าเดิมเป็นสองชั้น จึงดูมีแบบและมิดชิดส่วนไปเล็กน้อย

พระเกี้ยวองค์ที่สี่ เป็นองค์จำลองขององค์ที่สาม ที่ชำรุดเกินกว่าจะซ่อมได้ พระเกี้ยวองค์นี้แม้จะทำเลียนแบบองค์ที่สาม แต่รูปทรงและฝีมือไม่งามเท่า สร้างโดยคุณสุเทพ แก้วดวงใหญ่ ในราคา ๒๐,๐๐๐ บาท เท่าเดิม พระเกี้ยวองค์นี้สร้างขึ้นสมัย ศาสตราจารย์ นายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา

เป็นอภิศารบตี สาเหตุแห่งการสร้างก็เนื่องมาจากผู้เขียนซึ่งเป็นรองอภิศารบตี ฝ่ายศิลปวัฒนธรรมเห็นว่าภายในห้องรับรองที่ชั้น ๒ อาคารจามจุรี ๔ มีการใช้รับแขกต่างประเทศระดับอภิศารบตีเป็นประจำ จึงเสนอให้มีพระเกี้ยวองค์หนึ่งประดิษฐานเป็นศิริมงคลแก่สถานที่ และแลดูสง่างามเวลาที่มีการลงนามสัญญาความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย ต่อมาพระเกี้ยวองค์นี้ไปอยู่ในความดูแลของฝ่ายประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย เพื่อใช้แทนองค์ที่สามซึ่งชำรุด ผู้เขียนเห็นว่าพระเกี้ยวองค์ที่สามซึ่งเป็นของพระราชทาน แม้จะชำรุดก็น่าจะเก็บรักษาไว้ แต่ไม่ทราบว่ามีคนใดเก็บรักษา

พระเกี้ยวองค์ที่ห้า เป็นองค์จำลองที่มีขนาดกึ่งหนึ่งขององค์ที่สี่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดสร้างขึ้นเพื่อมอบให้แก่ ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณเวลา ในโอกาสที่ท่านหมดวาระอภิศารบตีครั้งที่ ๒ ผู้เขียนเป็นผู้ไปสั่งให้คุณสุเทพ แก้วดวงใหญ่ ทำเช่นเคย และได้มีพิธีมอบ ณ ห้องบอลรูม โรงแรมสยามอินเตอร์คอนติเนนตัล ที่บัดนี้รื้อลงเป็นศูนย์การค้าสยามพารากอนไปแล้ว ขณะนี้ประดิษฐานอยู่ ณ ห้องรับแขกบ้านของท่าน ณ ซอยเอกมัย นั่นเป็นพระเกี้ยวองค์สุดท้ายที่กล่าวถึง ณ ที่นี้

นอกจากนี้หน่วยงานต่างๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เช่น สโมสรอาจารย์ ก็สร้างพระเกี้ยวองค์เล็กๆ ขนาดสูงประมาณ ๗ เซนติเมตร เพื่อมอบให้อาจารย์และข้าราชการที่เกษียณอายุไว้เป็นที่รำลึก ส่วนร้านสหกรณ์จุฬาฯ และศูนย์หนังสือจุฬาฯ ก็มีพระเกี้ยวทำด้วยแก้วเป่าไฟขนาดต่างๆ จำหน่ายเป็นของที่ระลึก มีความประณีตพอสมควร แต่สัดส่วนยังไม่ถูกต้องควรแก้ไขให้เป็นไปตามแบบแผนจะได้ดูงดงาม

พระเกี้ยวเป็นสัญลักษณ์อันทรงคุณค่าของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชาวจุฬาฯ มีไว้บูชาที่บ้าน หรือที่ทำงานจะเป็นมงคลอย่างยิ่ง

สมุนไพรไทยและทิศทางการพัฒนา

สมุนไพรเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มนุษย์ใช้ประโยชน์สืบต่อกันมานาน ปัจจุบันกระแสการดูแลสุขภาพโดยใช้ผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติกำลังได้รับความนิยมไปทั่วโลก รวมทั้งในยุโรปและสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะประชาชนเชื่อว่าสมุนไพรมีพิษน้อยกว่าสารเคมีที่เป็นสารสังเคราะห์

สำหรับประเทศไทยการใช้สมุนไพรในการดูแลสุขภาพและรักษาโรคหรือความเจ็บป่วยเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของคนไทยมาตั้งแต่อดีต แม้ว่าการแพทย์แผนปัจจุบันได้เป็นระบบการแพทย์หลักของประเทศมาตั้งแต่ในสมัยรัชกาลที่ ๘ แล้วก็ตาม แต่การแพทย์ไทยและการใช้สมุนไพรก็ยังคงได้รับการยอมรับจากประชาชนและมีการใช้สมุนไพรสืบต่อกันมาโดยเฉพาะในท้องถิ่นที่บริการสาธารณสุขไม่สามารถเข้าถึง

ซื้อขายเต๋ยตันซข้า

ทุบมะพร้าว 90 บาท

เม็ดแฉี่ 30 บาท

มะขาม กก.ละ 50 บาท

ต้มแขก
กก. ละ 230 บาท
ขีดละ 25 บาท

ไม้มงคลกำขนิศ
ใช้กวดำเอกบ้าน
ขีดละ 25 บาท

พืชมเส่น้ำ
ขวดละ 20 บาท

กล้วยไม้ (หลอด 30 บาท)
หลอดใหม่หลอด
ใช้หลอดใหม่หรือหลอด

คอกแก็กฮวย 20 บาท

ทำไมสมุนไพรจึงได้รับความนิยมมากในสังคมไทย

เหตุผลที่ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการใช้สมุนไพร ส่วนหนึ่งเนื่องจากปัญหาค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขของประเทศที่ต้องพึ่งพาการนำเข้ายาและเครื่องมือการแพทย์ที่สูงขึ้นทุกปี ดังนั้น การหันไปพึ่งพารัฐธรรมนูญการดูแลสุขภาพที่สั่งสมมาตั้งแต่บรรพบุรุษซึ่งอิงหลักธรรมชาติที่เรียบง่าย มีผลข้างเคียงน้อย ประหยัดและพึ่งพาตนเองได้มากกว่าจึงเป็นทางเลือกหนึ่งในการแก้ไขปัญหาสุขภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนไทย ตัวอย่างกฎหมายไทยที่สามารถเปลี่ยนให้เป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นได้ เช่น ความรู้ในการใช้มะขามมาอบน้ำและขัดผิว โดย

โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรได้นำมะขามมากวนผสมกับนมและน้ำผึ้งเพื่อใช้เป็นครีมล้างหน้าซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถทำรายได้ให้โรงพยาบาลได้ถึงเดือนละ ๑ ล้านบาท นอกจากนี้ ฟ้าทะลายโจรซึ่งเป็นสมุนไพรที่ใช้กินแก้ไข้ แก้เจ็บคอกันมานานนั้น ปัจจุบันมีการศึกษาพบว่า มีสรรพคุณช่วยเพิ่มภูมิคุ้มกันได้อีกด้วย ซึ่งจัดเป็นสมุนไพรที่มีคุณค่าในการพัฒนาให้เป็นผลิตภัณฑ์อาหารเสริมสุขภาพได้ต่อไป

อย่างไรก็ตามการดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพรแบบพื้นบ้านยังคงมีปัญหาในเรื่องการขาดความชัดเจนในองค์ความรู้และความชัดเจนในการนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน ทำให้ประชาชนสูญเสียโอกาสในการเลือกระบบการแพทย์ที่หลากหลาย ต้องไปผูกติดกับระบบหนึ่งมากเกินไป ดังนั้น การเรียนรู้และทำความเข้าใจกับการใช้สมุนไพรซึ่งเป็นระบบการแพทย์ทางเลือกหนึ่งในหลาย ๆ ทางเลือกที่ปรากฏอยู่ในสังคมไทยจึงมีความจำเป็นสำหรับบุคลากรการแพทย์และสาธารณสุข เพราะเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และมีศักยภาพพอที่จะประยุกต์ใช้สมุนไพรเพื่อให้อาสาสมัครสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้สูงสุด

รูปแบบการใช้และทิศทางการพัฒนาการใช้สมุนไพร

ในปัจจุบัน การใช้สมุนไพรที่ปรากฏอยู่อาจแบ่งรูปแบบการใช้เป็นดังนี้

๑. การใช้ในลักษณะที่เป็นสมุนไพรเดี่ยวแบบพื้นบ้านตามความรู้ที่สืบทอดกันมา รวมถึงการใช้ในงานสาธารณสุขมูลฐานสำหรับการรักษาดูแลสุขภาพหรือบรรเทาอาการเจ็บป่วยเล็ก ๆ น้อย ๆ ด้วยตนเอง

๒. การใช้ในลักษณะที่เป็นไปตามองค์ความรู้แบบการแพทย์แผนไทยที่มีศาสตร์และวิธีการใช้ที่ปรากฏในตำราการแพทย์แผนไทยหรือความรู้ที่สืบทอดกันมา ซึ่งส่วนมากเป็นการใช้ยาสมุนไพรในลักษณะที่เป็นตำรับยาผสม

๓. การใช้ในลักษณะที่เป็นการประยุกต์จากการใช้จากองค์ความรู้แบบโบราณ ซึ่งอาจเป็นการปรับปรุงรูปแบบของผลิตภัณฑ์ วิธีการใช้ ข้อบ่งใช้ หรือสูตรส่วนผสม สิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากความรู้เดิมมักจะเป็นการประยุกต์รูปแบบของการใช้ เช่น การทำเป็นสารสกัดเข้มข้น วิธีการใช้ และการใช้เป็นตัวยาเดี่ยว

๔. การใช้ที่สกัดเป็นสารออกฤทธิ์เดี่ยวจากสมุนไพรนั้น เช่น สาร Reserpine จากพืชชะง่อน หรือ Rauwolfia serpentina (L.) Benth.ex Kurz. สาร Asiaticoside ซึ่งเป็น Glycoside ที่ได้จากใบบัวบกใช้เป็นยารักษาแผลเรื้อรัง เป็นต้น

ปัจจุบันนี้แนวโน้มการใช้สมุนไพรจะมีแนวคิดที่เปลี่ยนไปจากเดิมที่เคยพยายามจะสกัดให้ได้ในรูปสารบริสุทธิ์หรือสารสำคัญเดี่ยว ๆ มาเป็นการใช้ในลักษณะที่เป็นสารสกัดรวมมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากผลการวิจัยเกี่ยวกับสมุนไพรหลายชนิด เช่น โสมเกาหลีหรือโสมคนพบว่าเมื่อสกัดแยกสารบริสุทธิ์แต่ละตัวมาทดสอบไม่ปรากฏฤทธิ์ต่อร่างกายหรือพบว่ามีน้อยมาก แต่เมื่อใช้เป็นสารที่สกัดออกมาบางส่วนกลับได้ผลต่อร่างกายหลายระบบและให้ผลดีกว่า หรืออีกตัวอย่างหนึ่ง เช่น การสกัดสารจากฟ้าทะลายโจรนั้นพบว่าสารสกัดในชั้นน้ำสามารถยับยั้งเชื้อแบคทีเรียที่เป็นสาเหตุให้เกิดการอักเสบและยับยั้งแบคทีเรียในลำไส้ได้ แต่เมื่อสกัดเอาเฉพาะสารสำคัญที่พบมากในฟ้าทะลายโจร ได้แก่ Andrographolide ออกมาทดสอบแล้วกลับพบว่าไม่ได้ผลในการฆ่าเชื้อ เป็นต้น

ความสำคัญของสมุนไพรในปัจจุบัน

ปัจจุบันสมุนไพรนอกจากจะมีคุณประโยชน์ทางด้านยาแล้ว ก็ยังมีคุณค่าทางด้านอื่นด้วย โดยเฉพาะการนำมาใช้ทางด้านเป็นผลิตภัณฑ์อาหาร ตั้งแต่เป็นเครื่องดื่มชาชง ผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพ และทางด้านเป็นเครื่องสำอาง ซึ่งตลาดของผลิตภัณฑ์เหล่านี้มีมูลค่าการบริโภคเป็นจำนวนมหาศาล ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ รัฐบาลในปัจจุบันได้ตระหนักถึงความสำคัญของสมุนไพรจึงมีนโยบายหลายข้อที่ให้ความสำคัญของสมุนไพรในการพัฒนาประเทศ ตัวอย่างเช่น

“นโยบาย ๑ ตำบล ๑ ผลิตภัณฑ์” กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้มีบทบาทในการสนับสนุนให้ชุมชนต่าง ๆ ในหลายพื้นที่ผลิตผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่มีคุณภาพ สะอาดและปลอดภัย เพื่อช่วยพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นและของประเทศ

“นโยบายส่งเสริมการส่งออกผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป” ผลิตภัณฑ์เกษตรเหล่านี้ได้รวมถึงผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรด้วย โดยในปัจจุบันผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรจัดได้ว่าเป็นผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรที่มีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ เพราะความต้องการผลิตภัณฑ์เหล่านี้

ภายในประเทศมีมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ขณะนี้การส่งออกผลิตภัณฑ์สมุนไพรของไทยยังจัดว่าน้อยอยู่เมื่อเทียบกับประเทศใกล้เคียง เช่น ประเทศจีน หรือ อินเดีย

แม้ว่าหลายหน่วยงานจะได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาสมุนไพรอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลาหลายปีแล้วก็ตาม เมื่อนับมาดูสภาพตลาดผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรในประเทศจะเห็นได้ว่ายังมีขาดแคลนและผลิตภัณฑ์สุขภาพจากสมุนไพรไทยจำนวนน้อยมากที่ผ่านการศึกษาริวิจัยเพื่อพิสูจน์สรรพคุณและความปลอดภัยทั้ง

ระดับพรีคลินิกและระดับคลินิกรวมทั้งการกำหนดมาตรฐานและพัฒนาวิธีควบคุมคุณภาพ ทำให้ยังเป็นปัญหาในการนำผลิตภัณฑ์สมุนไพรของไทยเข้าแข่งขันในตลาดต่างประเทศอยู่

ที่ผ่านมารัฐบาลได้พยายามสนับสนุนการวิจัยสมุนไพรเพื่อทดแทนยาแผนปัจจุบันในสถานพยาบาลของรัฐ โดยมีการปรับปรุงรายการบัญชียาหลักแห่งชาติ เพื่อเพิ่มเติมยาจากสมุนไพรเข้าไว้ในรายการบัญชียาหลักแห่งชาติตามประกาศคณะกรรมการแห่งชาติด้านยา ที่ ๑/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๔๓ เพื่อสนับสนุนให้มีการใช้ยาจากสมุนไพรทดแทนยาแผนปัจจุบันในสถานบริการสาธารณสุขของภาครัฐอย่างจริงจัง โดยยาจากสมุนไพรที่คัดเลือกเข้าในรายการบัญชียาหลักแห่งชาติ ประกอบด้วยยาจากสมุนไพร ๒ กลุ่ม ได้แก่

๑. ยาจากสมุนไพรที่มีการใช้ตามองค์ความรู้ดั้งเดิมหรือยาแผนไทยจำนวน ๓ ตำรับคือ ยาประสะมะแว้ง ยาแก้ไข้ และยาประสะไพล

๒. ยาจากสมุนไพรที่มีการพัฒนา ซึ่งหมายถึงยาจากสมุนไพรที่มีการวิจัยด้านสรรพคุณและความปลอดภัยตลอดจนมีการพัฒนารูปแบบจำนวน ๕ ชนิด คือ ชมิ้นชัน ชุมเห็ดเทศ ฟ้าทะลายโจร พญาขอ (เสลดพังพอนตัวเมีย) และไพล

อาจมีคำถามว่าทำไมมียาสมุนไพรเพียงไม่กี่รายการที่บรรจุในบัญชียาหลักแห่งชาติที่มีทะเบียนตำรับยาจากสมุนไพรที่ขึ้นทะเบียนตำรับยาได้เป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ ตำรับ เหตุผลเพราะการยอมรับผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่ผ่านมาส่วนมากจะเป็นการใช้ในลักษณะแบบการแพทย์แผนไทยที่อาศัยจากประสบการณ์หรือองค์ความรู้ที่สืบทอดกันมาเพื่อช่วยปรับสภาพร่างกายในภาพรวมให้คืนสู่สภาวะสมดุล ขณะที่แนวคิดแบบการแพทย์แผนปัจจุบันจะศึกษาและใช้ยาเพื่อรักษาโรคหรืออาการใด ๆ เฉพาะ โดยจะพิจารณาจากข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้จากการทดลองตามหลักวิชาการเท่านั้น ซึ่งการแพทย์ทั้ง ๒ ระบบมีจุดเด่นที่แตกต่างกัน หากสามารถผสมผสานแนวคิดทั้ง ๒ แผนไว้ในระบบสาธารณสุขให้เหมาะสมกับการรักษาและป้องกันโรคของคนไข้โดยไม่ให้เกิดความขัดแย้งกัน จะเป็นการสร้างทางเลือกในการบริการดูแลสุขภาพของประชาชนซึ่งจะเป็นประโยชน์สูงสุดทั้งต่อประเทศชาติและต่อผู้บริโภคเอง

ในหลายประเทศที่มีภูมิปัญญาการแพทย์แบบดั้งเดิมได้มีการพัฒนาแบบผสมผสานและได้รับความสำเร็จทั้งในการดูแลสุขภาพของประชาชนและการพัฒนาองค์ความรู้ในประเทศไปด้วย เช่น ประเทศจีนและอินเดีย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การนำหลักวิชาการสมัยใหม่มาประยุกต์เพื่อช่วยสนับสนุนความน่าเชื่อถือของผลิตภัณฑ์ยาจากสมุนไพรไทยจะช่วยให้ผลิตภัณฑ์ยาจากสมุนไพรไทยเป็นที่นิยมแพร่หลายทั้งในประเทศและเพื่อการส่งออกต่อไปในอนาคตได้

มาตรฐานการควบคุมสมุนไพรในระดับสากล

ในระดับสากล การยอมรับหรืออนุญาตให้ใช้ยาสมุนไพรตัวหนึ่งตัวใด นั้นจะให้ความสำคัญในเรื่องของคุณภาพ ความปลอดภัย และประสิทธิภาพ ซึ่งองค์การอนามัยโลก ได้ให้แนวทางในการประเมินเกี่ยวกับ คุณภาพ ความปลอดภัย และประสิทธิภาพของยาจากสมุนไพร (Herbal Medicines) ดังนี้

๑.ด้านคุณภาพ

การควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรเป็นสิ่ง ที่สำคัญมากแต่ก็มีความยากลำบากมากกว่ายาที่เป็นสารเคมี เพราะสมุนไพรเป็นสิ่งที่ได้จากธรรมชาติมีปัจจัยหลายด้าน เช่น ภูมิประเทศ อุณหภูมิ ความชื้น ที่มีผลต่อปริมาณของสารสำคัญ และคุณสมบัติต่าง ๆ ของสมุนไพร จึงจำเป็นต้องมีการควบคุมคุณภาพของสมุนไพรให้มีความสม่ำเสมอ ในทุกครั้งและทุกรุ่นของการผลิตเพื่อให้ได้ผลในการรักษาทุกครั้ง ไม่ใช่ใช้ยาครั้งแรกได้ผล แต่พอใช้ยาอีกครั้งกลับไม่ได้ผล ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้ยาขาดความมั่นใจได้ นอกจากนั้นกระบวนการในการผลิตยาจะต้องเป็นไปตาม หลักเกณฑ์วิธีการผลิตยาที่ดี (Good Manufacturing Practice) ด้วยจึงจะสามารถประกันความสม่ำเสมอของคุณภาพของยาได้

การควบคุมด้านคุณภาพประกอบด้วย :

๑.๑ การควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบ โดยทั่วไปจะเริ่มตั้งแต่

ก) พืชสมุนไพรแต่ละชนิดต้องมีชื่อทางวิทยาศาสตร์ที่เป็นมาตรฐานสากล รวมทั้งจะต้องมีการควบคุมทั้งในเรื่องสายพันธุ์ ภาวะแวดล้อมในการปลูก ระยะเวลาในการเก็บเกี่ยว ส่วนที่จะนำมาใช้เป็นยา การเก็บรักษา การระวังและป้องกันปัญหาการปนเปื้อนหรือการปนปลอมต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้

ข) การทดสอบพิสูจน์เอกลักษณ์ (Identity Test) เพื่อยืนยันว่าเป็นพืชที่ถูกต้อง ซึ่งการทดสอบนี้อาจใช้วิธีการทดสอบทางเคมี หรือดู Chromatogram จากการทำ TLC สำหรับการตรวจหาปริมาณ (Quantitative Assay) นั้นจะกำหนดได้เฉพาะพืชบางชนิด

ค) การตรวจการปนเปื้อนต่าง ๆ เช่น การตรวจหาการปนเปื้อนของ เชื้อจุลินทรีย์ที่เป็นอันตราย (Microbial Contamination) หรือ การตรวจหาการปนเปื้อนของสาร ฆ่าแมลง โลหะหนักบางชนิด และ สารอันตรายอื่น ๆ เช่น Endotoxin และ Aflatoxin เป็นต้น

๑.๒ การควบคุมคุณภาพ มาตรฐานของผลิตภัณฑ์ สำเร็จรูป

การผลิตยาจากสมุนไพรจะต้อง เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีใน การผลิตยา (Good Manufacturing Practice) ดังที่กล่าวมาแล้ว โดยยาสำเร็จรูปอย่างน้อยต้องมีการตรวจสอบ เอกลักษณ์เพื่อให้มั่นใจว่ามีความถูกต้องและผลิตภัณฑ์นั้นมียังคง ประกอบของสารสำคัญอย่างสม่ำเสมอทุกขั้นตอนการผลิต และจะต้องมีการ ตรวจสอบมาตรฐานต่าง ๆ ตามข้อกำหนดของรูปแบบของยา (Dosage Form) เช่น ถ้าเป็นยาเม็ดต้องตรวจหา Weight Variation และ Disintegration Time เป็นต้น

๒. ด้านความปลอดภัย

ความปลอดภัยในการใช้ของผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรทุกชนิดเป็นสิ่ง สำคัญที่สุดโดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ยาหรือผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจากสมุนไพร ถ้าเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีข้อมูลการใช้มาแต่โบราณโดยไม่ปรากฏว่ามี อันตรายจะพอมีความมั่นใจได้ในระดับหนึ่งสำหรับการใช้ แต่หากเป็น ผลิตภัณฑ์หรือสมุนไพรที่ไม่มีข้อมูลการใช้มาเป็นเวลานานหรือเป็น ผลิตภัณฑ์ที่มีความสงสัยเรื่องความปลอดภัยแล้วจะต้องมีข้อมูลการ ศึกษาด้านพิษวิทยา (Toxicity Data) นอกจากนั้นแม้ว่าสมุนไพรแต่ละตัวจะ ไม่มีปัญหาในเรื่องความปลอดภัย แต่ถ้าจะนำไปใช้ในลักษณะเป็นเวลาด นานหรือใช้ในปริมาณมากก็ต้องมีการระมัดระวังด้วยเพราะสารบางอย่าง ในพืชจะมีข้อจำกัดของขนาดที่ใช้ด้วย (Limit of Use)

นอกจากนั้นสมุนไพรหลายชนิดก็ต้องใช้ด้วยความระมัดระวังหรือไม่ ควรใช้ในผู้บริโภคบางกลุ่ม ได้แก่ สตรีมีครรภ์ ต้องระวังการใช้สมุนไพรที่มี ฤทธิ์เป็นยาระบาย เช่น ยาตำและมะขามแขก หรือสมุนไพรที่ออกฤทธิ์ต่อ มดลูกหรือต่อระบบฮอร์โมน เช่น กวาวเครือ, Hawthorn และ Black Cohosh เป็นต้น

๓. ด้านประสิทธิภาพ

การพิสูจน์ประสิทธิภาพของยาสมุนไพรเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ผู้บริโภคให้ ความสำคัญเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการใช้สมุนไพร แต่ก็ก็เป็นสิ่งที่ค่อนข้างลำบาก ตามแนวทางขององค์การอนามัยโลก กรณีของยาที่มี ประวัติการใช้มานานแล้วจะไม่จำเป็นต้องมีการศึกษาความปลอดภัยใน สัตว์ทดลองอีก ส่วนการประเมินประสิทธิภาพของยาสมุนไพรสำหรับ บำบัดรักษาอาการเจ็บป่วยที่ไม่รุนแรง เช่น ช่วยขับลม แก้ไอ ขับเสมหะ อาจยอมรับกับข้อมูลหลักฐานประวัติการใช้ในอดีตอย่างไรก็ตามกรณียา สมุนไพรที่มีการประยุกต์รูปแบบหรือมีวิธีการใช้ที่แตกต่างไปจากรูปแบบ การใช้ในอดีตนั้นจะต้องมีการพิจารณาถึงความน่าเชื่อถือของหลักฐาน และข้อมูลการทดลองทางวิทยาศาสตร์และหลักวิชาการที่มีอยู่ด้วย นอกจากนี้ ยาสมุนไพรที่มีการสกัดจนเป็นสารเดี่ยวหรือต้องการนำมาใช้ สำหรับบำบัดรักษาโรคหรืออาการเจ็บป่วยที่รุนแรง เช่น โรคมะเร็ง

เบาหวาน และ ความดันโลหิตสูง นั้น จะต้องมีการศึกษาในมนุษย์ ตามหลักวิชาการ ซึ่งหลักการดังกล่าวนี้ก็อาจสามารถนำมา ประยุกต์ใช้ในการประเมิน ประสิทธิภาพสำหรับผลิตภัณฑ์ เสริมอาหารจากสมุนไพรด้วยหาก ต้องการมีการแสดงหรือกล่าวอ้างสรรพคุณในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร นั้น ๆ

จากข้อมูลที่น่าเสนอมาข้างต้น หวังว่าจะช่วยให้ผู้อ่านได้เห็นถึง ความสำคัญของสมุนไพรต่อ ประเทศไทย และเห็นภาพถึงแนว

โน้มการใช้สมุนไพร โดยเฉพาะการใช้แบบผสมผสานองค์ความรู้ดั้งเดิม เข้ากับการแพทย์แผนปัจจุบันให้เกิดประโยชน์กับประชาชนสูงสุด โดยการ ใช้จะต้องมีความระมัดระวัง ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมุนไพรที่ จะใช้ ศาสตร์ และวิธีการคิด และจะต้องคำนึงถึงเสมอว่าการใช้ตามองค์ ความรู้ดั้งเดิมอาจแตกต่างกับแนวความคิดการแพทย์แผนปัจจุบัน และการใช้ โดยไม่ศึกษาอย่างถ่องแท้อาจทำให้เกิดผลเสียระยะยาวได้ กล่าวคือ การ ใช้วิทยาการเภสัชกรรมสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้กับสมุนไพรอย่างไม่ รอบคอบอาจทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณสมบัติที่เปลี่ยนแปลงไปจากวิธีการ ดั้งเดิมและอาจส่งผลถึงประสิทธิภาพและความปลอดภัยของสมุนไพร นั้น ๆ ได้ จึงต้องมีการศึกษาและประเมินโดยรอบคอบซึ่งมีหลายขั้นตอน และต้องใช้ความรู้ เทคโนโลยีและการลงทุนไม่น้อย อย่างไรก็ตาม การวิจัยและพัฒนาการใช้สมุนไพรในประเทศไทยนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อ ให้เกิดความเชื่อมั่นในการใช้ของผู้บริโภคและเป็นประโยชน์ต่อประเทศ อย่างยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

๑. คณะกรรมการแห่งชาติด้านยา. บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ (บัญชียาจากสมุนไพร) พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด, ๒๕๔๓.
๒. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. กระทรวงสาธารณสุข. สมุนไพรในงานสาธารณสุขมูลฐาน. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, ๒๕๔๒.
๓. อุตัย โสธนะพันธ์, สินธพ โฉมยา, วันดี ญาณไพศาล, นุชนาฏ กิจเจริญ, เกสัชพฤกษ์ พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: บริษัท บพิตรการ พิมพ์ จำกัด, ๒๕๔๔
๔. World Health Organization. General Guidelines for Methodologies on Research and Evaluation of Traditional Medicine. Geneva: World Health Organization, ๒๐๐๐.
๕. Carol A. Newell, Linda A. Anderson, J. David Phillipson. Herbal Medicines A Guide for Health-care Professionals. London: The Pharmaceutical Press, ๑๙๙๖.

จุฬารุ่นที่ไม่ปฏิเสธข้าพเจ้า

ผมจำได้ว่าขณะผมเรียนชั้นมัธยมปลายระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๙๔-๒๔๙๖ ผมเรียนชั้นมัธยมปีที่ ๔, ๕, ๖ โรงเรียนประจำจังหวัดสิงห์บุรี

“สิงห์พัฒนาพาห” วัดบางพุทธา อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี ผมเดินไปโรงเรียนจากที่พัก วัดโพธิ์แก้ววนพคุณ ตลาดสิงห์บุรี ประมาณ ๒ กิโลเมตรเศษ ไปกลับ ๔ กิโลเมตร ตอนกลางวันก็เดินมากินข้าวที่วัดโพธิ์แก้ว บางครั้งก็ไม่ได้กิน เด็กโรงเรียนราษฎรกินหมดก่อน แล้วหิวท้องเดินกลับโรงเรียน นานๆ เข้าก็เลิกกินข้าวเที่ยง นั่งในชั้นมีการบ้านก็ทำไปไม่มีก็อ่านหนังสือเรียนเป็นเวลา ๓ เดือนเต็ม

ระหว่างเดินไปโรงเรียน ผมชอบเดินผ่านหน้าศาลจังหวัดสิงห์บุรีเป็นประจำ ผมได้เห็นนายความ ศาล อัยการ สวมเสื้อครุยตัวดำๆ มีแถบพาดบ่า เดินแถวๆ ศาลผมเริ่มใฝ่ฝันเรียนให้ได้เสื้อครุยบ้าง ผมได้ถามครูที่สอนผม ท่านก็ว่าจะต้องเรียนที่มหาวิทยาลัย วิชาธรรมศาสตร์และการเมืองท่าพระจันทร์ กรุงเทพฯ ผมคิดและใฝ่ฝันเสมอ บางครั้งผมนั่งวาดภาพคนสวมครุยธรรมศาสตร์และสวมครุยจุฬาฯ อีกท่านหนึ่งคือครูยงยุทธ โคตมะ ป.ม., ๕.บ. สมัยนั้นดังมากในจังหวัดสิงห์บุรี ท่านจบป.ม. รุ่น ๖ โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม ท่านเป็นรุ่นพี่ผมด้วย ผมจบรุ่น ๑๔ สุดท้าย

ผมตั้งใจว่า จบ ม.๖ ผมต้องเรียน ๗, ๘ แน่นนอน จะได้เรียนกฎหมายที่ธรรมศาสตร์ได้ แล้วจะได้มาเป็นนายความหรือนักกฎหมายตามที่ใฝ่ฝันไว้ จากวันนั้นถึงวันนี้ผมได้เป็นนายความแล้วใช้เวลา ๕๐ ปี (๒๕๙๔-๒๕๔๔) จึงได้เป็นนายความ

พรหมลิขิตหักเห เตี้ย (มาจากประเทศจีน) และคุณแม่ผมยากจนมาก มีลูก ๘ คน ชาย ๕ หญิง ๓ ผมเป็นคนที่ ๕ ไม่มีเงินเรียนต่อและต้องเรียนที่กรุงเทพฯ ต่างจังหวัดแถวๆ นั้นไม่มี ม.๗, ๘ ขณะเรียน ม.๔-๖ พี่ชายเป็นสัตวแพทย์อยู่สระบุรีก็ส่งเสียผมและน้องอีก ๒ คน เดือนละ ๑๐๐-๑๕๐ บาท ก็เพียงพอเพราะกินข้าววัด ผมมีเด็ควิ่งคว้างอยู่หลายวันพี่ชายผมแนะนำให้ไปสมัครสอบครู ป.ป.หลักสูตร ๓ ปีจบ ได้เงินเดือน ๖๐ บาท (๖๐๐) ทุนจังหวัด คนได้ที่หนึ่งของจังหวัดที่ได้ไปเรียน ส่วนผมไปสอบทุนส่วนกลางที่กรุงเทพฯ ความจริงอาชีพครูไม่ถูกกับนิสัยผมเลย ผมจำเป็นต้องไปสมัครเพราะไม่มีทางเลือกแล้ว พุดอย่างประชาพูนวิวัฒน์ ก็ต้องว่า “ก็ผมไม่มีทางเลือกนี่ครับ”

ผมเดินทางเข้ากรุงเทพฯ (พักที่โรงพักนางเลิ้งเพราะหลานชายของหลวงพ่องค์ที่วัดโพธิ์แก้วเป็น ส.ต.ท. อยู่โรงพักนี้) ให้ผมพักในห้องท่านส่วนท่านเข้าเฝ้าบ้าง ไปบ้านแฟนบ้าง ก็ไม่ได้อยู่ผมพักอยู่ ๑๐ วัน แต่ไม่ไปเที่ยวไหนๆ กลัวหลง เมื่อสมัครสอบครูส่วนกลางแล้วก็กลับสิงห์บุรี ไปอ่านหนังสือพอใกล้สอบก็มากรุงเทพฯ เข้าสอบที่สนามสอบโรงเรียนฝึกหัดครูสวนสุนันทา และผมสอบได้ทุนและเริ่มไปเรียน ป.ป. ที่โรงเรียนฝึกหัดครูนครราชสีมา กินอยู่หลับนอนเสร็จ พี่ชายส่งต่อ บางเดือนส่ง ๑๐๐ บาท บางเดือน ๑๕๐ บาท พอช่วงปิดเทอมผมมารับจ้างทำงานโรงพิมพ์ วุฒิสึกษาเวียงใหญ่ บางเทอมเหลือเงินกลับ ๑๐๐ บาท ก็ยังคงมี ๓ ปีผ่านไป ผมได้รับประกาศนียบัตรประโยคครูประถม (ป.ป.) ถ้าเป็นครูก็ได้ ๖๐ บาท (๖๐๐) ต่อเดือน แต่ผมมีความใฝ่ฝันและชอบเรียนเสมอ จึงสมัครสอบเข้าเรียน ป.ม. ที่โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมเพื่อเอาทุนอีกก็ได้สนใจ ได้ที่ ๓๓ ขณะที่โรงเรียนรับเพียง ๓๕ ขณะผมเรียนอยู่นี้ ความหวังที่อยากจะได้เสื้อครุยธรรมศาสตร์ก็เริ่มแล้ว ผมสมัครเรียนธรรมศาสตร์ไปด้วย เมื่อผมจบ ป.ม. วิชาที่ธรรมศาสตร์ปี ๒ ผมก็หมดพอดี เริ่มเรียนปี ๓ ขณะที่ผมเข้าไปเป็นครูที่โรงเรียนวัดบวรนิเวศน์เป็นเวลา ๒ ปี เศษๆ ผมก็จบจากธรรมศาสตร์

ผู้ที่ได้ปริญญาจากธรรมศาสตร์ กระทรวงศึกษาไม่ปรับวุฒิให้ จึงไม่ได้เงินเดือนตามวุฒิ ผมอยากไปอยู่มหาดไทยขึ้นมาทันที อยากเป็นนักปกครอง อยากเป็นปลัดอำเภอกับเขาบ้าง แต่ก็ไปไม่ได้ ติดทุนที่กระทรวงศึกษาให้เรียน เงินเดือนก็ไม่ได้ปรับตามวุฒิ คงเป็นชั้นตรีซิดเหล็ก (ไม่ได้ชั้นโทเรียว) ข้าราชการกระทรวงศึกษาที่จบจากจุฬาฯ คณะครุศาสตร์ หลักสูตร ๒ ปี จบแล้วจะได้ปรับวุฒิเป็นชั้นโทเลย กรมมีทุนให้ทุกปี ทุนประเภท ข แต่ต้องสอบตัวเอง ตามโควต้าที่กรมให้ ประเภท ข ให้ ๘ คน ถ้าสอบที่จุฬาฯ ได้ ๑-๘ ก็ได้เข้าเรียน ส่วนประเภท ก ๕ คน ไม่ต้องสอบกรมส่งเรียนเลย

เมื่อพูดถึงจุฬาฯ มหาวิทยาลัยนี้ผมมีเจตคติที่ว่าจะต้องรวยและเก่งจริง ๆ ถึงจะเรียนได้ ผมไม่เคยไฝ่ฝันเลย เพราะผมเจียมตัว มหาวิทยาลัยชั้นนำ ชั้นหนึ่งของประเทศ ก่อตั้งโดยพระบรมราชองค์การของรัชกาลที่ ๖ ไม่ใช่เกิดจากพระราชบัญญัติเหมือนมหาวิทยาลัยอื่นๆ ในประเทศไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับพระราชทานกำเนิดจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้จัดตั้งสำนักฝึกวิชาข้าราชการพลเรือนเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๒ ต่อมาได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนมหาดเล็ก เมื่อ ๑ เมษายน ๒๔๔๕ หลังเสด็จขึ้นเถลิงถวัลย์ราชสมบัติเพียง ๕๒ วัน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้สถาปนาโรงเรียนมหาดเล็กซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาพระราชทานนามว่า “โรงเรียนข้าราชการพลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” เมื่อ ๑ มกราคม ๒๔๕๓ ต่อมาโรงเรียนข้าราชการพลเรือนได้พัฒนามาตรฐานการเรียนการสอนได้ดีในระดับที่พึงประสงค์แล้ว สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประดิษฐานโรงเรียนข้าราชการพลเรือนขึ้นเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ ๒๖ มีนาคม ๒๔๕๙ อย่างหวังเลยชาตินี้ถึงจะสมัครสอบ ก็ไม่มีทางได้ยากมาก ๆ บุญบารมีไม่ถึงแก่ “ผมไม่ไฝ่สูงจนเกินศักดิ์”

กรมวิสามัญประกาศ มีทุนประเภท ก จำนวน ๕ ทุน สำหรับข้าราชการครูที่ทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี มีวุฒิปริญญาตรี และวุฒิป.ม. หรือ พ.ม. เข้าเรียนจุฬาฯ โดยไม่ต้องสอบเข้า ส่วนประเภท ข ๔ ทุน คุณวุฒิ เช่น ประเภท ก แต่ต้องสอบเข้าเองและได้ในโควตา ๑-๔ ก็จะได้รับอนุญาตให้เรียนต่อโดยได้รับเงินเดือนเต็ม หลักสูตร ๒ ปีนี้ แต่ข้าราชการครูที่เข้าเรียนเพียง ๑/๒ ปี เพราะมีวุฒิป.ม. หรือ พ.ม. อยู่แล้ว ผมไม่สนใจ เมื่อคณะครุศาสตร์ประกาศรับสมัครผู้มีคุณสมบัติดังกล่าว มีเพื่อน ๆ พี่ ๆ หลายคนแนะนำให้สมัคร เพื่อว่าจะได้เรียนแล้วมาเพิ่มวุฒิเพิ่มเงินเดือนจบแล้ว เป็นครูใหญ่โดยไม่ต้องสอบเพราะเงินเดือนตั้ง ๑๗๐ บาท (๑,๓๐๐) เพราะตัวเองก็กินอยู่แค่ ๑๑๐ (๘๕๐) ผมนอนคิดอยู่ ๒-๓ วัน และได้คุยกับหลวงพี่พระองค์ที่ผมอยู่กับท่านที่คณะสถึก ๓ วัดมหาธาตุทำพระจันทร์ ปัจจุบันท่านเป็นเปรียญ ๙ ประโยค รองเจ้าอาวาสวัดมหาธาตุ ผมก็ยังไปมาหาสู่และพักกับท่าน เมื่อมากรุงเทพฯ ท่านบอกว่า สนใจก็สมัครเถอะอย่ากลัว ไม่ลองไม่รู้ ความกลัวเป็นอวิชชา ผมตัดสินใจไปสมัครส่งเดช วันสุดท้ายมีครูสมัครประเภท ข ๒๔ คน ทั้งบัณฑิตจากจุฬาฯ ธรรมศาสตร์

วันประกาศผลมาถึง ผมไม่สนใจ ไม่ไปฟัง ไม่ไปดู ผมก็ทำงานตามปกติที่กรมสามัญเพราะได้ทำเรื่องมากรมสามัญแล้ว แต่ยังไม่เสร็จกรมสามัญขอตัวมาทำงานไปก่อนเที่ยงวันพอดีลงไปกินข้าวเที่ยงรุ่นพี่ผมที่ได้รับผิดชอบเข้าประเภท ก. บอกว่าสมัครก็ได้ที่ ๔ ในจำนวน ๔ คน และเป็นผู้ชายคนเดียวที่ได้ นอกนั้นเป็นผู้หญิงล้วน ผมนั่งและตีใจ ได้อย่างไรหนอ แล้วคิดต่อไปว่าหลังจากนี้ ๑๔ เดือน เราคงเป็นชั้นโทแล้ว เมื่อเรียนจบหลักสูตรนี้ ผมไปจุฬาฯ ได้ผลประกาศจริงๆ ผมได้ที่ ๔ อีก ๗ คนนั้นเป็นบัณฑิตจากจุฬาฯ อ.บ., พ.ม. (๓ คน) วท.บ., พ.ม. (๓ คน) อีกคนจากเกษตร ศส.บ., พ.ม. ส่วนผมจากธรรมศาสตร์ กรมวิสามัญประชุมอนุญาตให้ข้าราชการทั้ง ๔ คน เข้าเรียนคณะครุศาสตร์เป็นเวลา ๑ ๑/๒ ปี โดยได้รับเงินเดือนขณะเรียน ส่วนผมรับราชการมา ๓ ปีเศษ ขออนุญาตเข้าเรียนสาขาบริหาร หวังจะเป็นศึกษานิเทศก์ ทางคณะครุศาสตร์ก็อนุญาต

วันปฐมนิเทศมาถึง ท่านคณบดี ศ. พูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา ประมุขนิสิตปริญญาตรี คือ พวกผมทุกคนทั้งประเภท ก. และ ข. รวมทั้งนิสิตที่จบปริญญาตรีที่สอบเข้าได้รวมแล้ว ๖๐ กว่าคน แต่พวกหลังนี้เรียน ๒ ปีเต็ม ไม่มีวุฒิป.ม. หรือ พ.ม. มีพวกผม ๑ ๑/๒ ปี ไม่ต้องเรียนวิชาครู

ท่านคณบดีพูดว่าทุนกระทรวงศึกษาประเภท ข. มีผู้ชายได้คนเดียว ท่านบอกว่าอ่านคำตอบแล้วแยกไว้ ต่างหาก เขาตอบดีมากถูกใจฉันมาก และจุฬาฯ ก็มีความคิดอย่างที่เขาคิดเขาตอบ ผมยึดถือนิดๆ เพราะทั้งประเภท ก. และ ข. มองมาที่ผม ผมพูดว่าไม่แน่ใจจะได้

ผมเริ่มเข้าเรียนที่จุฬาฯ ปี ๒๕๐๗ และกลางปี ๒๕๐๘ ก็จบ ผมได้อะไรมากมายจากการเรียนที่จุฬาฯ ต้องอ่านหนังสือ ต้องเขียนรายงาน ต้องอภิปรายหน้าชั้น สาขาบริหารต้องฝึกงานที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษา ๓ เดือน ขณะเรียนผมก็นำรายงานของผมมาเขียนเรียบเรียงปรับปรุง แล้วลงวารสารมิตรครู เป็นบทความก็ได้ค่าสมาคมนักข่าวพอดำรณกลับไปที่จุฬาฯ ทำพระจันทร์ ขณะนั้นค่ารถไปกลับ ๖๐ สตางค์ เทียบละ ๓๐ สตางค์ ผมก็ได้ขึ้นรถ สาย ๒๕ ทำเทียบ ปากน้ำ และรถบขส. ผ่านจุฬาฯ จากทำพระจันทร์ไปสวนลม ผมเรียน ๑ ปีเต็ม วิชาข้อเขียนก็ผ่านหมด เหลือ ๖ เดือน ผมก็เขียนวิทยานิพนธ์ เรื่องการสำรวจความต้องการของสมาชิกคุรุสภาเฉพาะข้าราชการครู จังหวัดพระนคร หลังจากสำเร็จแล้วผมได้ทำเรื่องและวุฒิให้ ก.พ. กำหนดเงินเดือนและได้ปรับวุฒิเป็นชั้นโท ๑๗๐ บาท (๑,๓๐๐) แต่ยังไม่ถึงชั้นโท กระทรวงศึกษาฯ ผมสมัครสอบพัฒนาการได้และขอโอนไปกรมการพัฒนารัฐมนตรีศึกษา กรมพัฒนาชุมชนถามมาว่าจะขัดข้องไหม กระทรวงศึกษาฯ ยังไม่ตอบผมวิ่งเต้นสุดตัวเลย จุฬาฯ รุ่นพี่ คือ พี่ปริดา จันทบุบผา อ.บ., พ.ม., M.A. ท่านไปพบอาจารย์อภัย จันทวิมล ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อช่วยให้ผมได้โอนไปโดยไม่ต้องใช้ทุน และในที่สุด ม.ล.ปิ่น มาลากุล รัฐมนตรีศึกษาฯ อนุญาตให้โอนไปกรมพัฒนาชุมชน โดยงดการใช้ทุน

ผมได้มามหาดไทย แล้วถึง ๒๕๐๙ ได้โอนไปสำนักงานจังหวัดยโสธร สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย แล้วย้ายเป็นเลขานุการผู้ว่าฯ เกิด ท่านศรีพงศ์ สระวาสี และสอบปลัดอำเภอระดับ ๕ ได้ ก็โอนไปปกครอง เป็นปลัดอำเภอหลายแห่ง หลายจังหวัด ที่ผมประทับใจที่สุดคือมาอยู่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยะลาและนราธิวาส ด้วยบารมีจุฬาฯ ผมใกล้เบื้องพระยุคลบาท สถาบันพระมหากษัตริย์มาก ทุกปีนิสิตเก่าจุฬาฯ จะเข้าเฝ้าสมเด็จพระเทพฯ และถ่ายภาพทุกปีกับพระองค์ พระองค์จะทรงเป็นกันเองกับพวกเราเหมือนเรียนในจุฬาฯ ปี ๒๕๓๖ ขณะนั้นผมเป็นปลัดอาวุโสระดับ ๗ อ.ธารโต จังหวัดยะลา ผมไปราชการจังหวัดหัวหน้่าสำนักงานจังหวัดบอกว่า ปลัดไปร่วมโต๊ะเสวยที่พระที่นั่งทักษิณแทนนายอำเภอ นายอำเภอไปราชการ กทม. ผมรีบขับรถไปแต่งเครื่องแบบที่ธารโต วันนั้นผมขับรถเร็วที่สุดในชีวิตผม เพราะต้องรีบมาขึ้นรถที่จังหวัด และกินทันเหตุการณ์จริงๆ บุญบารมีจริงๆ ผมเข้าร่วมโต๊ะเสวย ซึ่งโต๊ะที่นั่งในห้องนั้นมี ๖ โต๊ะ โต๊ะที่ผมนั่งห่างจากโต๊ะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่เกิน ๑ ฟุต และห่างจากสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถไม่เกิน ๒ ฟุต ผมได้ชมบารมีล้นเกล้าทั้งสองพระองค์อย่างใกล้ชิด ผมทานแต่ผลไม้ไม่มีอาหารในงานผม คนเสิร์ฟอาหารคนหนึ่ง (ทราบภายหลังว่าเป็นนิสิตเก่าจุฬาฯ เป็นนางสนองพระโอษฐ์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ) มองผม เห็นเข็มจุฬาฯ ที่อกเสื้อผมแล้วพูดว่า พี่ทำไม่ทาน ผมตอบว่ายังไม่ออกจอก ๒ วันจึงออก หนูจะไปเอาอาหารเจมาให้แล้ว ก็นำมาให้ผม ผมก็เริ่มทานอาหารเจเมื่อออกมาอยู่ต่างจังหวัด งาน ๒๓ ตุลาคม ของทุกปี จะมีงานจุฬาฯ พวกนิสิตเก่าได้ใกล้ชิดกันมาก รักกัน ช่วยกัน ไม่ว่าจะงานส่วนตัว ราชการนี่คือ...จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผมภูมิใจที่ได้เป็นคนจุฬาฯ และคำว่าคนจุฬาฯ จึงเป็นคำขลัง ใครมีคำนี้อยู่ในประวัติก็เหมือนมีตราประทับกันคุณภาพคับแก้วมายาวนาน จากรุ่นสู่รุ่น จากกาลสู่กาล ขึ้นชื่อว่าคนจุฬาฯ แล้ว ทำงานดีมีฝีมือไม่แพ้ใคร กับอีกความเชื่อที่มั่นใจได้ ไม่มีคนจุฬาฯ ผู้ใดจะไม่รู้สึกสำนึกในพระคุณสถาบัน และจะอยากตอบแทนเสมอเพื่อเป็นกตเวทิตาถ้ามีโอกาส

จำไว้ สีส้มพูจะไม่จางด้วยเหงื่อ แต่มัน
จะจางด้วยน้ำลาย

อาจินต์ ปัญจพรรค์ เขียนเมื่อ ตุลาคม
๒๕๙๒ ลงพิมพ์ครั้งแรกในหนังสือ
มหาวิทยาลัย ฉบับ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๙๓ จาก
ชีวิตบทหนึ่งของนิสิตจุฬาฯ ชาวปราสาท
แดง ผู้ซึ่งถูกริไทร์ และ “จุฬาฯ ปฏิเสธ
ข้าพเจ้า” ลูกชายข้าราชการสายปึกครอง
ผู้เติบโตมาในยุคแห่งสงครามโลก หลังจาก
ผ่านรั้วพระเกี้ยวน้อย เข้าสู่รั้วจุฬาฯ แล้ว
เขาเป็น “ผู้ที่ไม่รู้จักสิ่งใดนอกจากความซั้ว”
จนถูกพ่อส่งไปเข้า “โรงเรียนดัดสันดาน”
ที่เหมืองแร่ดิบุกในป่าหิมาลัยในฐานะของ
กรรมกรอยู่ราว ๔ ปี

ปลายปากกาจามจรีของอาจินต์ ปัญจพรรค์

อานนท์ ศักดิ์วรวิชญ์ เป็นชาวจามจรีสีฟ้า เล่นมากกว่าเรียนจึงจบมาด้วยเกรดที่กะล่อมกะแล่ม หลังจากจบได้ไปศึกษาต่อ
ในระดับปริญญาโททางด้านการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ และจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ด้วยความที่ชอบ
อ่าน ชอบค้นคว้า ชอบเขียน ชอบทำหนังสือ และชอบพูด จึงกลับมาสอนหนังสือที่คณะจิตวิทยาเพื่อสนองกรรมที่ไม่ค่อย
ตั้งใจเรียนไว้สมัยเป็นนิสิต แต่ก็มีความสุขที่ได้สอน ว่างๆ คุยกันได้ที่ arnond.s@chula.ac.th

ฉากชีวิตที่เจ็บปวด ระหว่างน้ำใจน้องพี่สีชมพู ซึ่งมีทัศนะไม่ต้องตรงกัน อาจินต์ ผู้ซึ่งอยู่ตรงกลางระหว่างน้ำใจและเกียรติของจุฬาฯ ที่ถกเถียงกันถึงการทำงานของรูน้อง ว่าไม่เหมาะสมกับเกียรติของจุฬาฯ ในขณะที่รูน้อง ต้องการแสดงน้ำใจในการช่วยเหลือรูน้อง ให้ได้ทำงานที่ดีมากขึ้น ด้วยฐานะของพี่เก่า “จุฬาฯ ลายคราม” ผู้เป็นนายตรวจเหมืองประจำจังหวัด ผู้ที่ผู้จัดการเหมืองทุกแห่งจะต้องเกรงใจ ที่ต้องการแสดงน้ำใจด้วยการช่วยเหลือ และต้องการให้ รูน้อง “กากจุฬาฯ” ได้ทำงานที่ดีขึ้นมากกว่าการเป็นกรรมกร โดยให้ลาออกจากงานนี้ก่อนท่ามกลางวงสนทนาอันเคร่งเครียด แม้จะไม่พอใจอย่างยิ่งกับทัศนะและคำตำหนิของพี่ถึงขั้นจะตอปปากกัน หากแต่อาวโสที่ฝังแน่นแก่ใจทำให้เขา สามารถยืนยันว่า การที่นิสิตจุฬาฯ รีไทร์ จะทำหน้าที่กรรมกรเหมืองแร่ ไม่ได้เป็นการเสียเกียรติของ จุฬาฯ และด้วยคำพูดอันอมตะ “จำไว้ สีชมพูจะไม่จางด้วยเหงื่อ แต่มันจะจางด้วยน้ำลาย” (เรื่องสั้น สีชมพูยังไม่จาง)

สำหรับนักเขียนท่านนี้ดูเหมือนกับว่าไม่มีใครที่จะวิจารณ์ได้อย่างเจ็บแสบมากไปกว่า ศาสตราจารย์ หม่อมหลวง บุญเหลือ เทพยสุวรรณ ผู้ล่วงลับ นักวิจารณ์วรรณกรรมรุ่นบุกเบิกของไทย นิสิตเก่าคณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ ครูวิชา “ภาษาไทยวิชาที่ถูกลืม” ผู้ซึ่งพอใจจะเปิดเผยชีวิตของตนเองอย่างตรงไปตรงมาใน “ความสำเร็จและความล้มเหลวของข้าพเจ้า” หากแต่พอใจที่จะให้คนรู้จักตนในฐานะนักเขียน นามปากกา “บุญเหลือ” มากกว่า “ได้เขียนถึง อาจินต์ ปัญจพรตต์” ว่าเป็นนักเขียนเรื่องสั้นที่มีความเด่นมากในยุคสมัยที่สมควรต้องกล่าวถึงเอาไว้ใน “หัวเลี้ยวแห่งวรรณคดีไทย” ซึ่งอยู่ในหนังสือ “วรรณไวทยาการ” ซึ่งโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย จัดพิมพ์ ชุมนุมนิพนธ์เพื่อถวายพระเกียรติ พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิพงศประพันธ์ (พระอาจารย์ของชาวจุฬาฯ เช่นกัน) เอาไว้ว่า

“แต่ว่าผู้ที่อ่านงานของอาจินต์ จะต้องยอมรับว่า จะหาเรื่องที่ไม่ไม่มี ‘สาร’ เฉพาะ ส่งถึงผู้อ่านเกือบจะไม่มีเลย เรื่อง น้ำกับน้ำใจ ที่ได้แปลออกเป็นภาษาอังกฤษเรียกว่า Heat and Heart เป็นเรื่องที่แสดงวิถีชีวิตหลายทางภายในหน้าหนังสือไม่กี่หน้า และตัวอักษรไม่กี่คำ เป็นเรื่องชีวิตในเหมืองซึ่งอาจินต์เคยไปอยู่ และเขียนถึงมาก ในเรื่องมีว่า มีชายมุสลิมคนหนึ่งเป็นคนมีฝีมือในการโยนหินใส่เตาในโรงงานแห่งหนึ่ง เพื่อนๆ ที่ไม่นับถือศาสนาอิสลาม เห็นเป็นการแปลกที่ชายคนนี้ถือบวช ไม่ยอมดื่ม น้ำในเดือนที่ชาวอิสลามถือบวชกัน พยายามแกล้งให้ทำงานที่ต้องทน ความร้อนของไฟ โดยไม่คำนึงถึงทุกขที่ตัวก่อ ที่ทำไปนั้นไม่มีเจตนาจะกลั่นแกล้ง แต่เป็นการเล่นสนุกด้วยความคะนอง แต่มุสลิมคนนั้น มีความมั่นคง ไม่ยอมแพ้ และไม่ยอมแสดงให้เห็นว่าถูกเพื่อนต่างศาสนาแกล้งเป็นของขบขัน เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ว่าผู้อ่านคนใดไม่รู้สึกละอายใจ ความผิดก็เห็นจะไม่ได้อยู่ที่ผู้เขียน อาจินต์มีเรื่องคล้ายคลึงกันแบบนี้จำนวนมาก ที่กล่าวถึงชีวิตในพระนคร ก็มี นักประพันธ์ผู้นี้เป็นนักประพันธ์ชายโดยแท้จริง เขียนถึงชีวิตที่ผู้ชายจะได้ประสบ ผู้หญิงมีโอกาสประสบน้อย แต่คนอ่านทั้งหญิงทั้งชายจะได้รับความหวังไหว เข้าใจว่าไม่น้อยกว่ากัน อาจินต์มีข้อที่ควรทักอยู่อย่างหนึ่งคือ ส่วนวนภาษาขาดความบรรจง ถ้าใช้สำนวนที่กำลังนิยมใช้กันในชั้นมหาวิทยาลัย ยังไม่แลเห็นความเป็นเลิศ ซึ่งก็น่าเห็นใจ เพราะเป็นยุคสมัยที่ความบรรจงไม่ยังประโยชน์”

อาจินต์ นำชีวิตในเมืองมาเขียนถึงเป็นจำนวนมาก ดูเหมือนว่าผู้ที่เปิดโอกาสให้อาจินต์ ท่านหนึ่งในช่วงเริ่มต้น ชีวิตนักเขียนคือ “วิลเลียม มณีวัต” ผู้จบบัญชี จุฬาฯ แต่ไม่ได้ทำบัญชี กลับไปเขียนหนังสือ ที่เปิดพื้นที่ให้อาจินต์ ในนิตยสาร “ชาวกรุง” ซึ่งวิลเลียม มณีวัต เป็นบรรณาธิการอยู่ในขณะนั้น เรื่องราวในเมืองของอาจินต์ จำนวนมาก ถูกถ่ายทอดมาเป็นเรื่องสั้นจำนวนมาก โดยเฉพาะในชุดพ็อคเก็ตบุ๊กส์ ชุด เหมืองแร่ ของ “สำนักพิมพ์ โอเลียงห้าแก้ว” อันมีสโลแกนว่า “เขียนเอง พิมพ์เอง ขายเอง” ซึ่งผู้เขียนนี้ทำได้เป็นอย่างดีกว่าต้องไปแอบอ่านจากตู้หนังสือของญาติผู้ใหญ่ ที่แสนจะหวงหนังสือในตู้หนังสือ นั้น จำได้ว่าโลกแห่งการอ่านตอนนั้น ได้รับสารและคมชีวิตที่สะท้อนความคิดและอารมณ์ความรู้สึกจากอาจินต์ เป็นอันมาก และจำได้ว่ามีมากมายหลายเล่มเหลือเกิน ต้องค่อยๆ ขโมยแอบเอาลงมาอ่าน จนครบทั้งตู้ไปนั้น ราวกับผู้หิวกระหายน้ำเต็มที กลางทะเลทราย เมื่อไม่นานมานี้ได้รับทราบมาว่า เรื่องสั้นชุดเหมืองแร่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหนังสือดี ๑๐๐ เล่ม ที่คนไทยควรอ่านซึ่งคัดเลือกโดยคณะนักวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และทางสำนักพิมพ์มติชนได้นำมาจัดร้อยเรียงใหม่เป็นเรื่องสั้นจำนวน ๑๔๐ เรื่อง ดังภาพหน้าปกที่ท่านได้เห็นเพื่อให้ผู้อ่านรุ่นใหม่ได้มีโอกาสอ่านงานเรื่องสั้นชั้นครูฉบับสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง

นอกจากเรื่องสั้นแล้ว นวนิยาย “เจ้าเมือง” ก็น่าจะเป็นผลงานชิ้นเอกของอาจินต์ ปัญจพรรคเช่นกัน เป็นเรื่องราวของชีวิตและการปกครองท้องถิ่น ของหัวเมืองในเขตท้องที่ภาคกลาง โดยเฉพาะในย่านลุ่มแม่น้ำท่าจีน เช่น สุพรรณบุรี และนครปฐม ซึ่งเป็นฉากชีวิตจริง ๆ ของอาจินต์ ที่ปีติารับราชการกระทรวงมหาดไทย ในหลายตำแหน่ง และหลายจังหวัด เป็นการต่อสู้ด้วยเกียรติยศ ผลประโยชน์ คุณธรรม และน้ำมิตรระหว่างชนชั้น ไม่ว่าจะ เป็น ข้าราชการ พ่อค้า ขาวนา หรือ โจร โดยเฉพาะการต่อสู้ระหว่าง เจ้าพ่อแห่งสายน้ำและเจ้าเมือง ผู้ทำงานต่างพระเนตรพระกรรณ อันเป็นนวนิยายที่สะท้อนชีวิตในชนบทไทยภาคกลางได้ดีมากที่สุดเรื่องหนึ่ง

นอกจากที่อาจินต์จะเป็นนักเขียนแล้ว อาจินต์ยังมีพี่สาวที่เป็นนักเขียนผู้มีชื่อเสียงมาก่อนอาจินต์ ชาวอักษรศาสตร์ จุฬาฯ “ซุ้ม ปัญจพรรค” นักเขียนนวนิยายสตรี และหลายเรื่องได้กลายเป็นละครหลังข่าว เช่น “ทัดดาว บุชยา” และเป็นผู้ที่แต่งคำร้องเพลงของคณะสุนทราภรณ์ โดยเฉพาะเพลง “ปิ่นหยก” ที่ลูกพระเกี้ยวน้อยทุกคนต่างร้องได้ ภรรยาของอาจินต์ ผู้มีชื่อว่า แม่จ้อย ปัญจพรรค ก็เป็นนักเขียนเช่นกัน โดยเฉพาะงานเขียนประเภทสารคดี

คุณูปการอันใหญ่หลวงของอาจินต์ นอกเหนือจากการเป็นนักเขียนแล้ว อาจินต์ ยังเป็น บรรณาธิการหนังสือ ในเครือฟ้า ไม่ว่าจะ เป็น “ฟ้าเมืองไทย” “ฟ้าเมืองทอง” และฟ้าอื่นๆ อีกมาก เจ้าของวลี “ตะกร้าสร้างนักเขียน” เป็นผู้ที่สร้างดาวประดับวงการนักเขียน เป็นจำนวนมาก โดยอาจินต์ ได้ทำหน้าที่ครู สอน วิจารณ์ แนะนำ และให้อาจินต์แจ่มแจ้งครั้งแรกที่ฟ้าแห่งนี้ “ฟ้าเมืองไทย” ซึ่งเป็นนิตยสารที่ทรงคุณค่าเป็นอันมาก และเขาได้ทำหน้าที่บรรณาธิการอยู่ต่อเนื่องหลายสิบปี คุณูปการนี้จะเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้อาจินต์ ปัญจพรรค ได้รับรางวัลเกียรติยศ แห่งความภาคภูมิใจ ได้อย่างยิ่งใน อาชีพนักเขียน คือการที่อาจินต์ ปัญจพรรค ได้รับรางวัลศรีบูรพา สิ่งที่อาจินต์ควรภาคภูมิใจได้อย่างยิ่งตลอดชีวิตอีกประการหนึ่ง คือการมีผู้อ่าน “ฟ้าเมืองไทย” อยู่เป็นประจำอยู่ท่าน

หนึ่งคือ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทูลกระหม่อมจอมใจชาวจุฬาฯ ซึ่งเคยทรงเสียดายอย่างยิ่ง เมื่อคราวที่บรรณารักษ์ของห้องสมุดสวนพระองค์นำหนังสือ ฟ้า เหล่านี้ ไปซังกีโลกรัมขาย ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ จนเป็นข่าวให้เขาได้ทราบในสมัยหนึ่ง

น้อยคนนักที่จะทราบว่าคุณอาจินต์ ปัญจพรรค เป็นคนโทรทัศน์ มือฉมังคนหนึ่งเช่นกัน เป็นมือเขียนบทโทรทัศน์ ให้กับหัวหน้าสถานีที่ชื่อว่า “จ่านิง รังสิกุล” ชาวอักษรศาสตร์ จุฬาฯ ผู้ก่อตั้งสถานีโทรทัศน์ไทยโทรทัศน์ช่อง ๔ บางขุนพรหม อันเป็นสถานีโทรทัศน์ช่องแรก ยุคแรกของไทย มีหัวหน้าฝ่ายศิลป์ ที่ชื่อว่า “พิชัย วาสนาสง” ชาวสถาปัตย์ จุฬาฯ เป็นเพื่อนร่วมงานอีกท่านหนึ่ง การทำงานโทรทัศน์นี้เป็นสิ่งที่อาจินต์ ทำคู่ไปกับการเป็นนักเขียนในนิตยสารต่างๆ อยู่หลายปี

อาจินต์เป็นผู้มีความผูกพันและรักในความเป็นจุฬาฯ เป็นอย่างยิ่ง ในหนังสือต่างๆ ของจุฬาฯ มีงานเขียนของอาจินต์ อยู่เนืองๆ ทั้งในหนังสือมหาวิทยาลัย และในหนังสือรับน้องใหม่ ซึ่งเขาได้เขียนถึงความรู้สึกนี้เอาไว้ว่า “แต่ทุกปีข้าพเจ้าต้องเขียนบทความให้ได้ 1 ชิ้น เพื่อหนังสือต้อนรับน้องใหม่ของวิศจุฬาฯ มันเป็นเรื่องเต็มใจ เป็นความมั่นใจ เป็นความชื่นใจ กระปรี้กระเปร่า เหมือนได้กลับไปสู่วัยนั้น ด้วยตัวหนังสือเหล่านี้แหละที่ได้ลากจูง ข้าพเจ้ากลับไปสู่อดีตอันมีรสพิลึกพิลั่นในครั้งนั้น มันเป็นเรื่องชื่นใจของคนที่ถูกเตะกระเด็นออกจากตึกแดง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๐ แล้วกลับถูกต้อนรับกลับสู่อีกตึกต้อนรับน้องใหม่ของตึกแดง” (จาก วิศวกร หรือ ฆาตกร ในหนังสือรับน้องใหม่ วิศจุฬาฯ ๒๕๑๖) อาจินต์ได้เล่าถึงความภาคภูมิใจครั้งหนึ่งในชีวิตของนิสิตผู้ถูกรื้อจาก จุฬาฯ ว่าเมื่อเขาได้รับจดหมายเชิญจาก สมาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้เป็นกรรมการของสมาคมฯ ซึ่งเขาได้นำจดหมายฉบับนั้นไปใส่กรอบกระจกติดไว้ข้างฝาบ้านด้วยความตั้งใจและภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง

ทุกวันนี้อาจินต์ ยังเขียนหนังสืออยู่ และยังคงสนุกกับการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ อีเมล การขึ้นรถไฟฟ้า และรถใต้ดิน การเดินทางที่นำมาสู่ “การหลงทางอันแสนสุข” และ “วาทความคิด” ในมติชนสุดสัปดาห์ ซึ่งตามมาในภายหลัง นอกจากนี้ การชอบถ่ายภาพ ทำให้อาจินต์ ยังเขียนคอลัมน์ “กดเก็บ” ในกรุงเทพฯธุรกิจจตุระกายวรรณกรรม ปัจจุบันอาจินต์ ปัญจพรรค ในวัย ๗๐ ปลายๆ พักอาศัยกับภรรยา อย่างสมถะ ในบ้านย่านอินทมาระ สุทธิสาร และเปิดบ้านต้อนรับพี่น้องนักเขียนที่แวะมาเยี่ยมเยียนอยู่เนืองๆ

อาจินต์ ปัญจพรรค เกิดมาในตระกูลข้าราชการสายปกครอง ในท้องที่สุพรรณบุรีและนครปฐม สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา หลังจากนั้นเข้าเรียนต่อในคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แต่เรียนได้เพียง ๒ ปี ก็ถูกรื้อไทร์ หลังจากนั้นบิดาได้ส่งไปทำงานในเมืองแร่บักซันดี และกลับเข้ามาในกรุงเทพฯ เพื่อที่จะพยายามเป็นนักเขียนให้ได้ ผลงานเขียนของอาจินต์ ปัญจพรรคจำนวนมาก เป็นเรื่องสั้น และได้รับความนิยมจากผู้อ่านเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังเป็นบรรณาธิการผู้ก่อตั้ง ฟ้าเมืองไทย นิตยสารที่สร้างนักเขียนหน้าใหม่ให้แก่วงการนักเขียนเป็นจำนวนมาก อาจินต์ ปัญจพรรค ได้รับการยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๓๔ นอกจากนี้ยังได้รับรางวัลศรีบูรพา อันเป็นรางวัลอันทรงเกียรติยิ่งสำหรับนักเขียนไทย

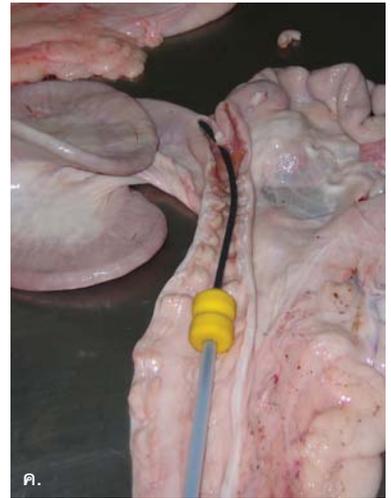
ผลสำเร็จของการผลิตและผสมเทียมสุกร ด้วยน้ำเชื้อแช่แข็งรายแรกของประเทศไทย

คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ร่วมกับ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และ
กองสนับสนุนและขยายพันธุ์สัตว์ สำนักงานอาหารพัฒนา
หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการทหารสูงสุด
อ.พนมสารคาม จ. ฉะเชิงเทรา ประสบความสำเร็จ
ในการผสมเทียมสุกรด้วยน้ำเชื้อแช่แข็งที่ผลิตเอง
ในประเทศไทยเป็นครั้งแรก

รูปที่ ๑ การเตรียม และเก็บน้ำเชื้อสุกรแช่แข็ง โดย สพ.ญ.คณางค์
บุรณอำนาจ นิสิตปริญญาเอก ภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ ๒ แผนภาพแสดงการผสมเทียมแบบสอดท่อเข้ามดลูก โดยใช้อวัยวะสืบพันธุ์แม่สุกรและแสดงตำแหน่งที่ปล่อยน้ำเชื้อขณะทำการผสมเทียมโดยเทคนิคการผสมเทียมแบบปกติ (ก.) เปรียบเทียบกับการผสมเทียมแบบสอดท่อเข้าตัวมดลูก (ข.) และการผสมเทียมแบบสอดท่อเข้าปีกมดลูก (ค.) ซึ่งใช้กับน้ำเชื้อแช่แข็ง

เนื่องจากปัจจุบันการผสมเทียมสุกรมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วทั่วโลก ในสหรัฐอเมริกามีการผสมพันธุ์สุกรเกิดจากการผสมเทียมมากกว่า ๕๐% และบางประเทศในยุโรปมีการผสมเทียมมากกว่า ๙๐% ในประเทศไทยฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ใช้การผสมเทียมมากกว่า ๙๐% ปัจจุบันการผสมเทียมสุกรโดยทั่วไปนิยมใช้น้ำเชื้อสดโดยแต่ละตัวมีปริมาณ ๘๐-๑๐๐ มิลลิลิตร และมีจำนวนตัวสุกมีชีวิต ๒-๓ พันล้านตัว

การผสมเทียมด้วยน้ำเชื้อแช่แข็งสำหรับสุกรกำลังพัฒนาอย่างรวดเร็วในหลายประเทศทั้งในยุโรป อเมริกา และออสเตรเลีย วัตถุประสงค์ในการพัฒนาน้ำเชื้อแช่แข็งสำหรับสุกร คือเพื่อเก็บพันธุกรรมของพ่อสุกรที่มีลักษณะดี และกระจายพันธุกรรมได้สะดวกและรวดเร็วกว่าน้ำเชื้อสด ลดข้อจำกัดในการขนส่งน้ำเชื้อระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตามข้อดีของสุกรหลังผ่านการแช่แข็งและทำลายค่อนข้างอ่อนแอและมีอัตราการผสมติดต่ำ ปัญหาเกิดจากหลายสาเหตุ ได้แก่ อสุจิสุกรมีโครงสร้างของชั้นไขมันที่ผิวเซลล์ต่างจากอสุจิของโคและมีความไวต่อการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิมาก หลอดบรรจุน้ำเชื้อหรือวิธีการบรรจุน้ำเชื้อสำหรับการผสมเทียมค่อนข้างยุ่งยากเนื่องจากสุกรต้องผสมเทียมด้วยอสุจิจำนวนมากต่อครั้ง การใช้หลอดบรรจุน้ำเชื้อขนาดใหญ่ทำให้ความเย็นกระจายไม่ทั่วถึง และอสุจิหลังทำลายตายเยอะ การใช้หลอดขนาดเล็ก ทำให้การผสมไม่สะดวก และต้องใช้หลายหลอดในการผสมแต่ละครั้ง การใช้การบรรจุแบบเม็ดสะดวกดีแต่การพิมพ์หมายเลขทำได้ยากและมีโอกาสติดเชื้อได้ง่าย ทำให้การบรรจุน้ำเชื้อแช่แข็งยังเป็นเรื่องที่ต้องทำการวิจัยอย่างต่อเนื่องเพื่อขยายผลในเชิงธุรกิจในอนาคต

เนื่องจากอสุจิของสุกรหลังกระบวนการแช่แข็งค่อนข้างอ่อนแอ และการแช่แข็งในปริมาณน้อยมักสะดวกและได้ผลดีกว่า จึงมีความพยายามในการผสมเทียมสุกรด้วยน้ำเชื้อปริมาณน้อยเพื่อการใช้น้ำเชื้อสุกรแช่แข็งอย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการผสมเทียมโดยใส่น้ำเชื้อเข้าไปในมดลูกแม่สุกรได้รับการพัฒนาขึ้น โดยสามารถที่จะสอดผ่านคอมมดลูกและปล่อยน้ำเชื้อที่ตรงบริเวณส่วนต้นของปีกมดลูก ด้วยวิธีการนี้สามารถที่จะผสมโดยใช้

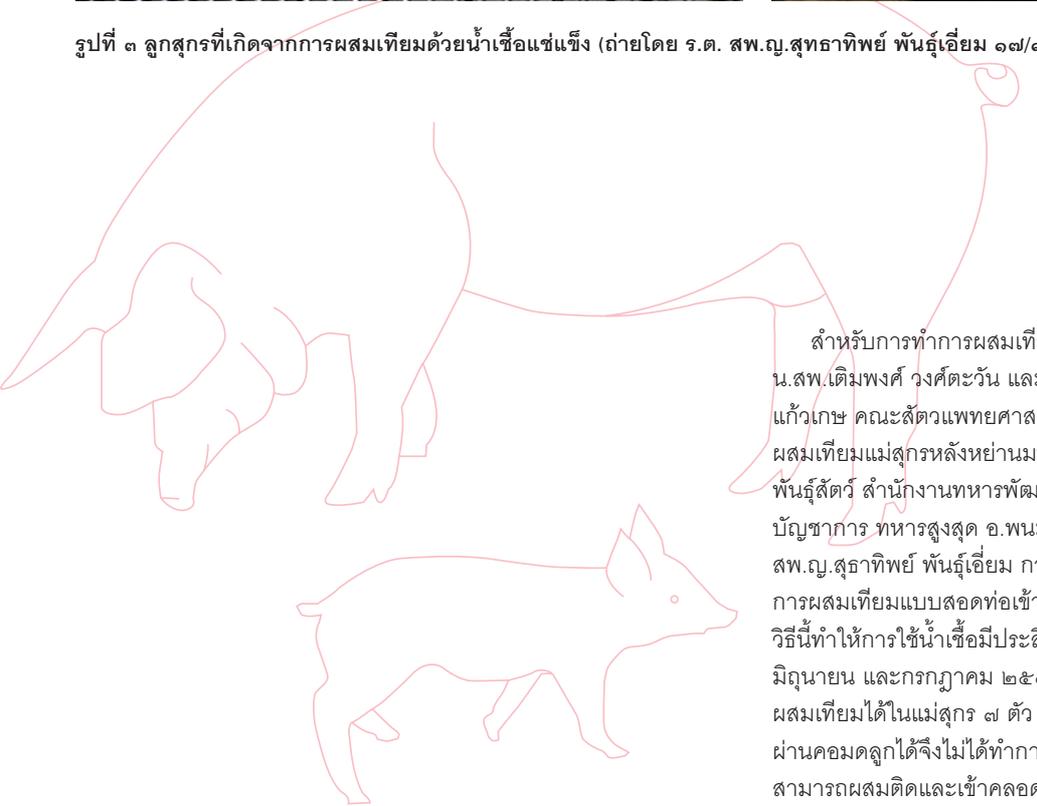
น้ำเชื้อที่มีอสุจิเพียง ๑๕๐ ล้านตัวต่อได้ส การผสมเทียมโดยวิธีใส่น้ำเชื้อเข้าไปในมดลูกแม่สุกรได้พัฒนาและวิจัยในประเทศไทยแล้ว เพื่อความต่อเนื่องและสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา การผลิตน้ำเชื้อแช่แข็งในสุกรจึงได้รับการพัฒนาขึ้น

โครงการวิจัย การพัฒนาเทคนิคการแช่แข็งน้ำเชื้อสุกร ได้รับทุนสนับสนุนจากศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการปศุสัตว์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๘ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น.สพ. ดร.เมตต์ ธรรมรักษ์ เป็นหัวหน้าโครงการ และ ศาสตราจารย์ น.สพ. ดร.มงคล เตชะกำพูน เป็นที่ปรึกษา การวิจัยเริ่มจาก การจัดตั้งห้องปฏิบัติการน้ำเชื้อแช่แข็งสุกรขึ้นที่ภาควิชาสัตวศาสตร์ เหนือเวทวิทยา และวิทยาการสืบพันธุ์ ศูนย์ฝึกนิสิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จังหวัด นครปฐม เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ และศึกษาวิธีการเก็บรักษาน้ำเชื้อแช่แข็งในรูปแบบต่างๆ โดยมี สพ.ญ.คณางค์ บุรณอานวย นิสิตปริญญาเอก ภาควิชาสัตวศาสตร์ เหนือเวทวิทยา และวิทยาการสืบพันธุ์ โครงการกาญจนาภิเษก

ทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นผู้ดำเนินการวิจัยในห้องทดลอง ผลการวิจัยนำร่องประสบความสำเร็จในการแช่แข็งน้ำเชื้อสุกร จากพ่อสุกรพันธุ์ แลนด์เรซ ยอร์กเชียร์ และดอร์ซอต ที่รีดเก็บน้ำเชื้อจากฟาร์มสุกรในเขตจังหวัดนครปฐม พบว่าหลังการทำละลาย สามารถพบอสุจิที่มีชีวิตและเคลื่อนที่ไปข้างหน้า ค่อนข้างแปรปรวนระหว่างร้อยละ ๐ ถึงร้อยละ ๕๐ โดยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการรอดชีวิตของอสุจิหลังทำลายประกอบด้วยพันธุ์ และความสามารถเฉพาะตัวของพ่อสุกรแต่ละตัว ขนาดของหลอดบรรจุน้ำเชื้อ และสารเคมีบางอย่างในกระบวนการแช่แข็งน้ำเชื้อ ขณะนี้การวิจัยยังคงทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้วิธีการแช่แข็งน้ำเชื้อประสบความสำเร็จมากขึ้นและทำได้เร็วขึ้น โดยสรุปการแช่แข็งน้ำเชื้อสุกรแต่ละครั้งจะได้จำนวนอสุจิทั้งหมดประมาณ ๕๐๐ ล้านตัว ภายในหลอดบรรจุน้ำเชื้อ ๐.๕ มิลลิลิตรซึ่งพบว่าได้ผลดีและสะดวกที่สุด

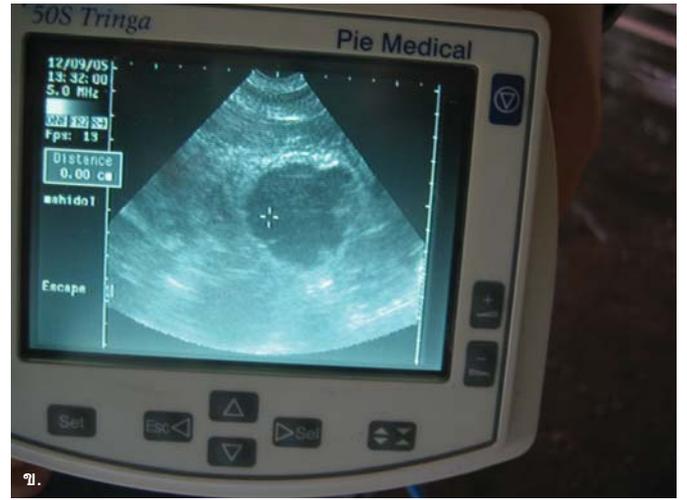
รูปที่ ๓ ลูกสุกรที่เกิดจากการผสมเทียมด้วยน้ำเชื้อแช่แข็ง (ถ่ายโดย ร.ต. สพ.ญ.สุทธาทิพย์ พันธุ์เอี่ยม ๑๗/๑๑/๒๕๕๘)

สำหรับการทำการผสมเทียม การวิจัยได้ดำเนินการร่วมกับ อาจารย์ น.สพ.เต็มพงษ์ วงศ์ตะวัน และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น.สพ. ดร.กัมพล แก้วเกษ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยทำการผสมเทียมแม่สุกรหลังหย่านมทั้งสิ้น ๘ ตัว ณ กองสนับสนุนและขยายพันธุ์สัตว์ สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการทหารสูงสุด อ.พนมสารคาม จ. ฉะเชิงเทรา โดย ร.ต. สพ.ญ.สุทธาทิพย์ พันธุ์เอี่ยม การผสมเทียมด้วยน้ำเชื้อแช่แข็งจะใช้เทคนิคการผสมเทียมแบบสอดท่อเข้ามดลูกซึ่งได้ทำการวิจัยไว้ก่อนหน้านี้แล้ว วิธีนี้ทำให้การใช้น้ำเชื้อมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำการผสมเทียมในเดือน มิถุนายน และกรกฎาคม ๒๕๕๘ ผลการผสมเทียมพบว่า สามารถผสมเทียมได้ในแม่สุกร ๗ ตัว จาก ๘ ตัว สุกร ๑ ตัว ไม่สามารถสอดท่อผ่านคอมดลูกได้จึงไม่ได้ทำการผสม สุกรทั้ง ๗ ตัวที่ทำการผสมเทียมสามารถผสมติดและเข้าคลอดในเดือนตุลาคม และพฤศจิกายน จำนวน ๕ ตัว มีจำนวนลูกสุกรแรกคลอดทั้งหมด ๔๗ ตัว คิดเป็นค่าเฉลี่ย ๙.๔ ตัว ต่อครอก โดยมีความแปรปรวนระหว่าง ๘-๑๒ ตัว

ปัจจุบันการวิจัยเพื่อผลิตน้ำเชื้อแช่แข็งยังคงทำอย่างต่อเนื่องเพื่อศึกษาวิจัย และเพิ่มปริมาณการผลิตน้ำเชื้อสุกรแช่แข็งเพื่อวัตถุประสงค์วิจัย โดยจะได้นำไปใช้ในการผสมเทียมแม่สุกรจำนวนมากขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการผสมเทียมด้วยน้ำเชื้อแช่แข็งต่อไป ทั้งนี้การวิจัยยังคงดำเนินการภายใต้ความร่วมมือระหว่าง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล และ กองสนับสนุนและขยายพันธุ์สัตว์ สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการทหารสูงสุด ตลอดจนฟาร์มสุกรเล็งเค็ง และฟาร์มสำเนียง อ.เมือง จ.นครปฐม ที่ให้ความอนุเคราะห์น้ำเชื้อพ่อสุกรสำหรับการศึกษา

ปัญหาและอุปสรรคสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การขาดแคลนการสนับสนุนด้านน้ำเชื้อพ่อพันธุ์เพื่อการแช่แข็งและเก็บรักษาเพื่อขยายพันธุ์กรรมต่อไปและขาดอุปกรณ์ในการแช่แข็งแบบอัตโนมัติทำให้กระบวนการแช่แข็งยังใช้เวลาค่อนข้างนานและได้ปริมาณไม่มาก

รูปที่ ๔ การตรวจการตั้งท้องในแม่สุกรที่ได้รับการผสมเทียมด้วยน้ำเชื้อสุกรแช่แข็ง เพื่อติดตามผลการผสมที่เวลา ๑ เดือน หลังผสมเทียม อาจารย์ น.สพ.เดิมนรงค์ วงศ์ตะวัน (ขวา) สพ.ญ.คณางค์ บุรณอำนาจ (ซ้าย) (ก.) โดย อุดกรณ์อัลตราซาวด์แบบเรียลไทม์ บีโหมด (ข.)

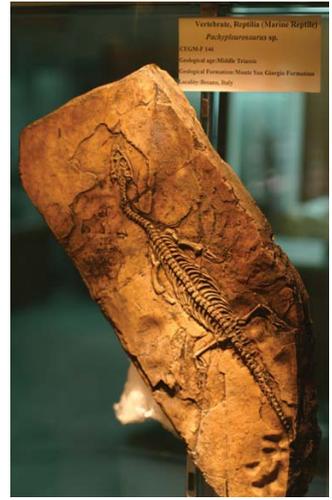
เที่ยวจุฬาฯ ภูมิภา เรือวิจิตรวิเศษ นิสิตเก่าบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาฯ 1 ปีการศึกษา ๒๕๖๖-๒๕๖๗

พิพิธภัณฑ์ธรณีวิทยา

พิพิธภัณฑ์ธรณีวิทยาก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ ตั้งอยู่ที่ชั้นล่างตึกธรณีวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้ธรณีวิทยาเป็น วิทยาศาสตร์สาขาหนึ่ง ศึกษาเกี่ยวกับโลก ซึ่งครอบคลุมเรื่องวิวัฒนาการของโลกและ ระบบสุริยะ วัสดุทางธรณีวิทยาที่ประกอบ กันขึ้นมาเป็นโลก ซากดึกดำบรรพ์และ วิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต กระบวนการ เปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติทั้งภายในโลก และบนพื้นผิวโลก การเกิดและการสำรวจ แร่ ปิโตรเลียม น้ำบาดินและน้ำใต้ดิน แหล่งพลังงานรวมถึงการวิเคราะห์สาเหตุ ของธรณีพิบัติภัย เช่นแผ่นดินไหว สึนามิ น้ำท่วม แผ่นดินถล่ม หลุมยุบ การกัดเซาะ ชายฝั่ง เป็นต้น

ภาควิชาธรณีวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดตั้งอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. ๒๕๐๒ โดยเริ่มรับนิสิตเข้าศึกษาใน หลักสูตรปริญญาบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๐๑ ปัจจุบันภาควิชา มี หลักสูตร ๔ หลักสูตรด้วยกันคือหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (ธรณีวิทยา) หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาธรณีวิทยา หลักสูตรวิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิตสาขาโลกศาสตร์ และหลักสูตรวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขา ธรณีวิทยา นอกเหนือจากหลักสูตรปกติแล้วทางภาควิชายังได้เปิดการ อบรมเชิงปฏิบัติการระยะสั้นแก่ครู อาจารย์ระดับมัธยมศึกษา เพื่อเป็นการ เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทางด้านธรณีวิทยา นอกจากนี้ทางภาควิชา ได้เปิดให้บริการด้านการวิเคราะห์ ตรวจสอบตัวอย่างทางธรณีวิทยา เช่น หิน แร่ ซากดึกดำบรรพ์ น้ำ และให้คำปรึกษาแนะนำเชิงวิชาการด้าน การสำรวจแหล่งทรัพยากรธรณี ธรณีพิบัติภัยแก่ภาครัฐบาล ภาคเอกชน และผู้สนใจทั่วไป และด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่ภาควิชาีความพร้อม และสามารถประยุกต์ เพื่อศึกษาวิจัยในเรื่องธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม ระบบ สารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ได้เป็นอย่างดี ในส่วนของการวิจัยนั้นอาจารย์ นิสิต และบุคลากรของภาควิชาธรณีวิทยาได้ดำเนินการวิจัยในโครงการ ต่างๆ หลายแนวทางด้วยกัน คือ พิบัติภัยทางธรณีและธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม (Geological Hazards and Environmental Geology) แหล่งทรัพยากร ทางธรณี (Geological resources ซึ่งครอบคลุม Mineral Resources, Energy Resources และ Water Resources) อุตุนิยมวิทยา (Meteorology) ตะกอน วิทยา (Sedimentology) บรรพชีวินวิทยา (Palaeontology) ธรณีสิ่งแวดล้อมวิทยา และโครงการวิจัยชายฝั่ง (Geomorphology and Coastal Projects) แร่วิทยาและอัญมณี (Mineralogy and Gemology) และธรณีวิทยาแปร สันฐาน (Geotectonics) โดยในโครงการวิจัยต่างๆ ของภาควิชาธรณีวิทยา ได้มีความร่วมมือกับอาจารย์และมีข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับ มหาวิทยาลัยต่างประเทศหลายแห่ง ตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัยโตเกียว มหาวิทยาลัยเกียวโต มหาวิทยาลัยซึคุบะ มหาวิทยาลัยยอคิตะ มหาวิทยาลัยเคอร์ติง มหาวิทยาลัยแมนเชสเตอร์ มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย สเตท (ฟูลเลอร์ตัน) เป็นต้น

The droppings from *Dinosaurus II*
Locality: PhuWiang, Khon Kaen
Khorat Group, Sao Khua Formation

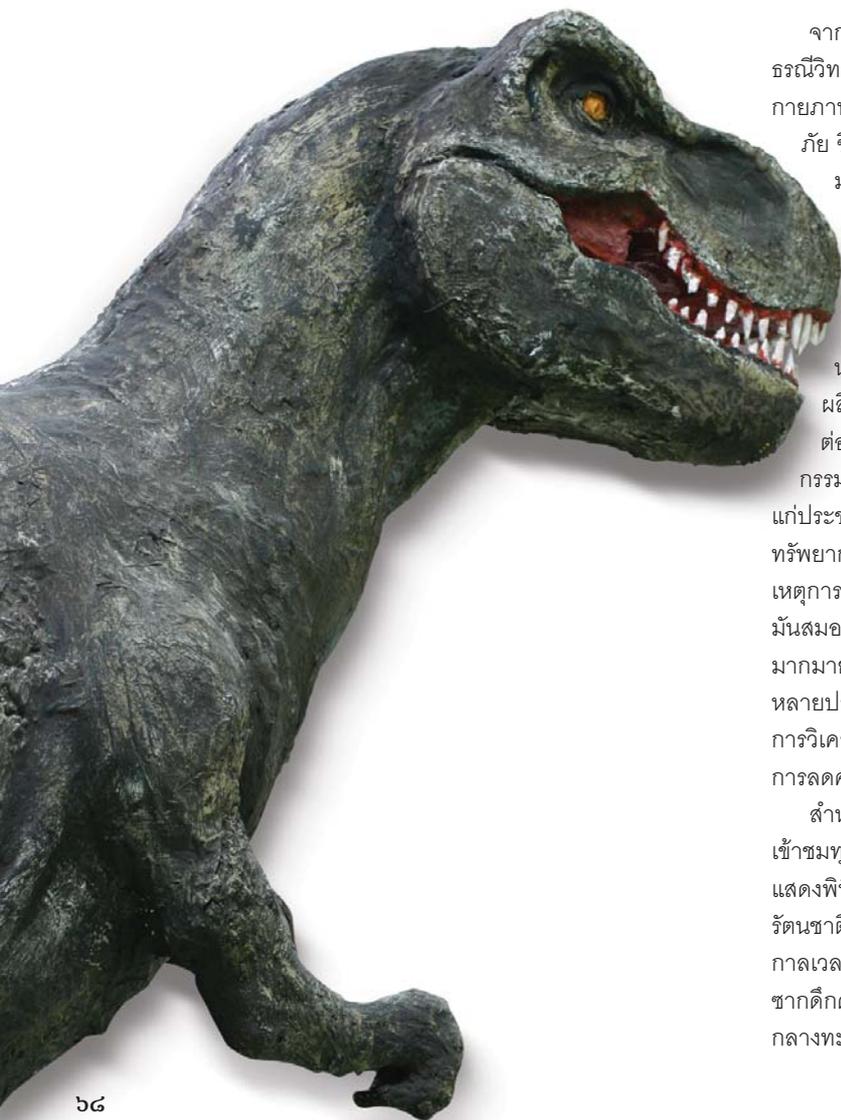
While Dinosaurs had been living, they dropped so many parts from their bodies. For example, when they attacked another animals, many teeth and nails are released from the body and deposited in the sediments. In the Khorat Group, teeth and nails are also common. At present time, 3 kinds of teeth and 4 kinds of nails are deposited and displayed.

Siamosaurus suteenthorni

Siamosauru

จากเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยสึนามิเมื่อ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ ภาควิชาธรณีวิทยา ทำการศึกษาและประเมินผลกระทบทางธรณีวิทยาและกายภาพในพื้นที่ประสบพิบัติภัย เพื่อการฟื้นฟูสภาพและการเฝ้าระวังเตือนภัย ซึ่งการศึกษานี้เป็นหนึ่งในโครงการต่างๆ ที่จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัยได้รับมอบหมายจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ดำเนินการศึกษาอย่างเร่งด่วน โดยวัตถุประสงค์หลักของโครงการที่ทางภาควิชาธรณีวิทยารับผิดชอบดำเนินการคือศึกษาสาเหตุ วิเคราะห์เพื่อประเมินผลกระทบ โอกาสเกิดแผ่นดินไหวและสึนามิที่จะส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ผลผลิตที่ได้ถูกนำเสนอในรูปแบบรายงานและแผนที่เป็นหลัก นอกจากนี้ภาควิชาฯยังได้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ เอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับแผ่นดินไหวและสึนามิที่ง่ายต่อความเข้าใจ โดยผ่านการตรวจสอบและเห็นชอบจากคณะ

กรรมการกำกับการศึกษาแล้ว ในการจัดการประชุมเพื่อเผยแพร่ข้อมูลแก่ประชาชนในพื้นที่ประสบภัยโดยตรง ภายใต้การสนับสนุนของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากเหตุการณ์ครั้งนั้นภาควิชาฯได้ตระหนักถึงความร่วมมือในการวิจัย การระดมสมองของนักวิชาการสาขาต่างๆ จึงก่อเกิดโครงการความร่วมมือมากมายขึ้นระหว่างคณาจารย์ภาควิชาฯ นักวิจัยในประเทศและนักวิจัยจากหลายประเทศ อาทิเช่น ประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกาและอิตาลี เพื่อให้เกิดการวิเคราะห์เชิงลึกอย่างมีประสิทธิภาพที่จะส่งผลดีต่อประเทศของเราในการลดความสูญเสียจากธรณีพิบัติภัยในอนาคต

สำหรับผู้สนใจต้องการเข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ ทางพิพิธภัณฑ์เปิดให้เข้าชมทุกวันจันทร์-ศุกร์ ระหว่างเวลา ๘.๐๐-๑๖.๐๐ น. โดยจัดแบ่งการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ออกเป็น ๓ ส่วน คือ ส่วนแรกแสดงตัวอย่างหินแร่ และรัตนชาติ ส่วนที่ ๒ แสดงซากดึกดำบรรพ์ที่สำคัญตลอดจนอายุทางธรณีกาลเวลาและซากดึกดำบรรพ์ที่พบในประเทศไทยและแบบจำลองซากดึกดำบรรพ์ชนิดต่างๆ ส่วนที่ ๓ แสดงแบบจำลองแท่นเจาะน้ำมัน กาลางทะเลและแสดงวิธีการแต่งแร่

กิจกรรมจามจุรี สำนักงานสารสนเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์จุฬาฯ กว่า ๖ ใน ๑๐ นักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๔๘

คณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ ได้ประกาศเกียรติคุณนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติประจำปี ๒๕๔๘ จำนวน ๑๐ ท่าน ซึ่งในปีนี้มีคณาจารย์จุฬาฯ ได้รับรางวัลดังกล่าวถึง ๖ ท่านใน ๖ สาขาวิชา ได้แก่ ศ.นพ.ดร.ประพันธ์ ภาณุภาค สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ ศ.ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์ สาขานิติศาสตร์ ศ.ดร.ศุภชัย ยาวะประภาส สาขารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ศ.ดร.สุภางค์ จันทวานิช สาขาสังคมวิทยา รศ.ดร.กาญจนา แก้วเทพ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและนิเทศศาสตร์ และ ศ.ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ สาขาการศึกษานอกจากนี้คณาจารย์จุฬาฯ ยังได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเยี่ยม ประจำปี ๒๕๔๘ ๑ เรื่อง ผลงานวิจัยรางวัลชมเชย ๓ เรื่อง รางวัลวิทยานิพนธ์ดีเยี่ยม ๑ เรื่อง และรางวัลวิทยานิพนธ์รางวัลชมเชย ๑ เรื่อง

**จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดพิธี
ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญารัฐศาสตรดุษฎี
บัณฑิตกิตติมศักดิ์แด่พระราชินี
อับดุลลาห์ บิน อัล ฮุสเซนที่ ๒ แห่ง
ราชอาณาจักร ฮัชไมต์ จอร์แดน**

วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๘ เวลา
๑๑.๐๐ น. ณ หอประชุมจุฬาฯ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยจัดพิธีทูลเกล้าฯ ถวายปริญญา
รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แด่สมเด็จพระราชินีอับดุลลาห์ บิน อัล ฮุสเซนที่
๒ แห่งราชอาณาจักร ฮัชไมต์ จอร์แดนใน
โอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ

งานวันพระราชชายาเจ้าดารารัศมี

๘ - ๙ ธันวาคม ๒๕๔๘ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยร่วมกับกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค ๓ เจ้าหน้าที่ฝ่ายเหนือ จ.เชียงใหม่ อ.แมริม และ
ส่วนราชการท้องถิ่นจัดงานวันพระราชชายาเจ้าดารารัศมี ณ พิพิธภัณฑ์พระตำหนักดาราภิรมย์ อ.แมริม จ.เชียงใหม่ เพื่อรำลึกถึงพระกรณียกิจอัน
เป็นคุณูปการทางด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม และอื่นๆ ของพระราชชายาเจ้าดารารัศมี ในงานมีพิธีเปิดนิทรรศการ “สายใยรัก สองแผ่นดิน” ซึ่ง
จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๘ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ ณ อาคารรัศมีทัศน์ และวันพระราชชายาเจ้าดารารัศมี ๙ ธันวาคม ๒๕๔๘ มีพิธีบวงสรวง
ณ พระอนุสาวรีย์พระราชชายาเจ้าดารารัศมี พิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายและพิธีวางพวงมาลาถวายสักการะพระอนุสาวรีย์พระราชชายาเจ้าดารารัศมี
นอกจากนี้ยังมีพิธีเปิดงานสืบสานวัฒนธรรมของชาวล้านนา “วันพระราชชายาเจ้าดารารัศมี” อีกด้วย

พิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๗

๑๔ - ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ณ หอประชุมจุฬาฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ แทนพระองค์ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตจุฬาฯ ปีการศึกษา ๒๕๕๗ ในโอกาสนี้สมเด็จพระราชินีมีมติทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แด่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ปริญญาบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในการนี้มีผู้ทรงคุณวุฒิได้รับพระราชทานปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขาต่างๆ รวม ๙ ท่าน ได้แก่ ศ.กิตติคุณอำไพ สุจริตกุล (ครุศาสตร์) ศ.กิตติคุณ พญ.ท่านผู้หญิงศรีจิตรา บุณนาค (แพทยศาสตร์) พ.อ.หญิง คุณหญิงอัสนีย์ เสาวภาพ (พยาบาลศาสตร์) ศ.กิตติคุณ ดร.เชียน นิระวิทย์ (รัฐศาสตร์) นายวิเศษ จูภิบาล (วิศวกรรมศาสตร์) ศ.ดร.เจตนา นาควัชระ (อักษรศาสตร์) ศ.ดร.วรศักดิ์ เพียรชอบ (วิทยาศาสตร์การกีฬา) ศ.รันจิต รอย เซาเดอรี (สาธารณสุขศาสตร์) ดร.จาค อัมโย (ศิลปศาสตร์) รวมทั้งมีผู้ทรงคุณวุฒิ ๙ ท่านได้รับการแต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์กิตติคุณเข้ารับพระราชทานกิตติบัตร ได้แก่ ศ.กำจร สุนพงษ์ศรี ศ.วัฒน์ จุฑะวิภาต ศ.อุณา นพคุณ คณะครุศาสตร์ ศ.นพ.ไพบูลย์ โล่ห์สุนทร ศ.นพ.ศักดิ์ชัย ลิ้มทองกุล คณะแพทยศาสตร์ ศ.ดร.โสภณ เรืองสำราญ คณะวิทยาศาสตร์ ศ.ดร.วิวัฒน์ ตันตะพานิชกุล ศ.ดร.ประสิทธิ์ ประพินมงคลการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ ศ.ดร.ฉัตรทิพย์ นาถสุภา คณะเศรษฐศาสตร์

งานเปิดตัวนวัตกรรมเสื้อกีฬาเทคโนโลยีตัวแรกของประเทศไทย

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗ สถาบันวิจัยโลหะและวัสดุ จุฬาฯ ร่วมกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ และ บริษัทยูไนเต็ด เท็กไทเท็กซ์ มิลล์ จำกัด จัดงานเปิดตัวนวัตกรรมเสื้อกีฬาเทคโนโลยีตัวแรกของประเทศไทย ซึ่งเป็นผลงานวิจัยของจุฬาฯ ที่พัฒนานวัตกรรมนาโนซิลเวอร์สำหรับผลิตเป็นชุดกีฬาที่มีคุณสมบัติพิเศษ ลดการเกิดกลิ่นอับขึ้นจากแบคทีเรียและป้องกันเชื้อ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงเปิดการประชุมวิชาการไทย-อเมริกัน

๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ เวลา ๐๘.๓๐ น. ณ หอประชุมจุฬาฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดการประชุมวิชาการไทย-อเมริกัน เรื่อง “การพัฒนาวิศวกรรมชีวเวชในประเทศไทยสู่มาตรฐานสากล” การประชุมวิชาการ ครั้งนี้จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๕ ธันวาคมที่ผ่านมา ณ อาคารบรมราชกุมารี เพื่อถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ความชำนาญทางด้านวิศวกรรมชีวเวชศาสตร์จากผู้เชี่ยวชาญประเทศสหรัฐอเมริกาและกลุ่มนักวิจัยในประเทศไทย นำโดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อพัฒนาบุคลากรทางด้านวิศวกรรมชีวเวชศาสตร์ให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาวงการแพทย์ของประเทศไทยต่อไปในอนาคต

แถลงข่าวพัฒนาการทางการแพทย์... นวัตกรรมเพื่อคุณภาพชีวิต

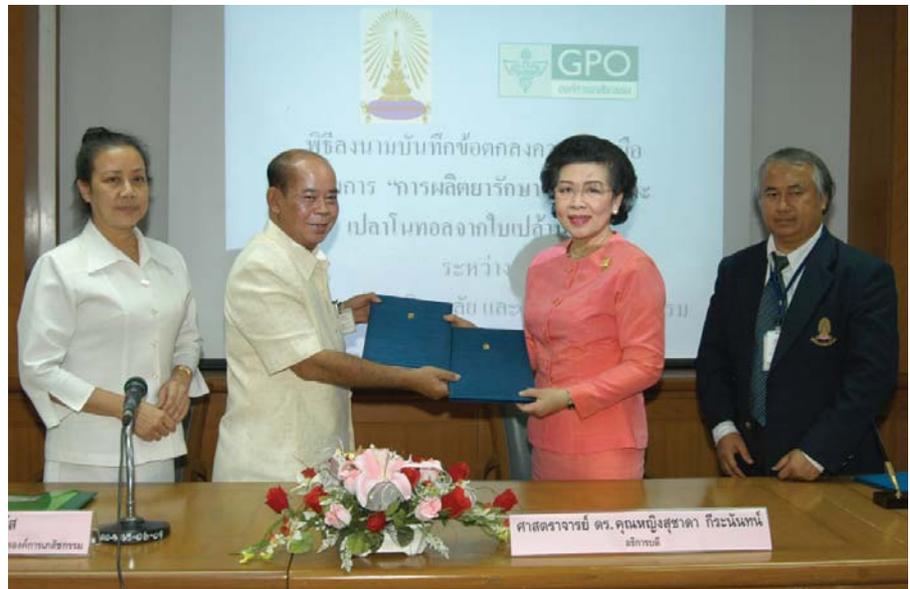
๒๘ กันยายน ๒๕๔๘ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาฯ จัดแถลงข่าวพัฒนาการทางการแพทย์... นวัตกรรมเพื่อคุณภาพชีวิต การผ่าตัดรักษาโรคการเคลื่อนไหวผิดปกติในโรคพาร์กินสันและโรคดิสโทเนียด้วยเทคนิคใหม่ “ไม่ใช้กรอปปิดกระโหลกศรีษะ” ซึ่งเป็นผลงานความสำเร็จของสองคณาจารย์คณะแพทยศาสตร์ จุฬาฯ ได้แก่ ผศ. นพ.รุ่งโรจน์ พิทยศิริ ภาควิชาอายุรศาสตร์ และ นพ.ธีรเดช ศรีกิจวิไลกุล หน่วยประสาทศัลยศาสตร์ ฝ่ายศัลยศาสตร์ รพ.จุฬาลงกรณ์ นับเป็นนวัตกรรมทางการแพทย์ที่เป็นความสำเร็จครั้งแรกในประเทศไทยและในเอเชีย

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จทรงเปิดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก

๑๒ กันยายน ๒๕๔๘ เวลา ๑๗.๐๐ น. ณ แกรนด์ฮอลล์ สยามดิสคัฟเวอร์เซ็นเตอร์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จทรงเปิดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก เรื่อง “สมเด็จพระบรมราชชนก กับมหาวิทยาลัยไทย” เนื่องในวันมหิดล ซึ่งมูลนิธิสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ร่วมกับภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ จัดขึ้นเพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ และร่วมย้อนรอยระบบการศึกษาไทยในอดีต ในโอกาสนี้ได้พระราชทานรางวัลแก่นักกิตติแพทย์ดีเด่น และทุนการศึกษาแก่นิสิตและนักศึกษาแพทย์

ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการผลิตยารักษาโรคกระเพาะ

๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ ศ.ดร.คุณหญิงสุมณฑา กิระนันท์ นิธิกรบดีจุฬาฯ และนายวันชัย ศุกจัตุรัส รองผู้อำนวยการรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การเภสัชกรรม ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการผลิตยารักษาโรคกระเพาะ “เปลาโนทอล” จากสมุนไพรเปลาโนทอย ผลงานวิจัยของคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีชีวภาพและวิศวกรรมพันธุศาสตร์ จุฬาฯ ซึ่งจะร่วมมือกันในการศึกษาวิจัย และพัฒนาการผลิตยารักษาโรคกระเพาะจากไบเปลาโนทอยในระดับขยายส่วนการผลิตให้เหมาะสมในเชิงพาณิชย์

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จทอดพระเนตรการแสดงดนตรีของวงซิมโฟนีอออร์เคสตราแห่งจุฬาฯ

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ เวลา ๑๙.๓๐ น. ณ หอประชุมจุฬาฯ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จทอดพระเนตรการแสดงดนตรีของวงซิมโฟนีอออร์เคสตราแห่งจุฬาฯ โดยบทเพลงที่นำมาบรรเลงเป็นบทเพลงที่ไพเราะและเป็นที่ยึดมั่นดีของนักประพันธ์เอกของโลก ร่วมด้วยผลงานการประพันธ์เพลงของ รศ.ดร.ณรงค์ฤทธิ์ ธรรมบุตร โดยมี นรอรอด จันทร์กล้า เป็นผู้อำนวยเพลง

งานวันที่ระลึกวันทรงดนตรี

๒๐ กันยายน ๒๕๔๘ จุฬาฯ จัดงานวันที่ระลึกวันทรงดนตรี ณ หอประชุมจุฬาฯ เพื่อสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงดนตรีพระราชทานแก่นิสิตจุฬาฯ ตั้งแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๐๐ จนถึงปี ๒๕๑๖ ในงานมีการแสดงดนตรีซึ่งเป็นบทเพลงพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่เปี่ยมด้วยความหมายลึกซึ้งโดยวงดนตรีซิมู แบนด์ และวงพีเก๋า นอกจากนี้ยังมีการแสดงนิทรรศการวันทรงดนตรีในอดีต และการบริจาคเงินสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดลอีกด้วย

พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ ทรงเป็นผู้อัญเชิญพระเกี้ยว ในการแข่งขันฟุตบอลประเพณี จุฬาฯ-ธรรมศาสตร์ ครั้งที่ ๖๒

๒๑ มกราคม ๒๕๔๙ เวลา ๑๖.๒๐ น. ณ สนามศุภชลาศัย นายพลการ สุวรรณรัฐ ฯพณฯรองคมนตรี ผู้แทนพระองค์เป็นประธานในพิธีเปิดการแข่งขันฟุตบอลประเพณี จุฬาฯ - ธรรมศาสตร์ ครั้งที่ ๖๒ โดยการแข่งขันฟุตบอลประเพณี จุฬาฯ - ธรรมศาสตร์ ในปีนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าภาพภายใต้แนวคิด “ทำดีตามพ่อ สานต่อสู่สังคม” เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และมีพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ นิสิตชั้นปีที่ ๑ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาฯ ทรงเป็นผู้แทนนิสิตจุฬาฯ อัญเชิญพระเกี้ยว สัญลักษณ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิธีรับมอบสนามกีฬาจุฬาฯ สนามหญ้าสังเคราะห์แห่งแรกในไทย

๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๘ ณ สนามกีฬาจุฬาฯ ศ.ดร.คุณหญิงสุมณฑา ภิระนันท์น อธิการบดี จุฬาฯ และนายกิตติรัตน์ ณ ระนอง กรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นประธานในพิธีรับมอบสนามกีฬาจุฬาฯ ซึ่งได้รับการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพสนามด้วยความร่วมมือจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดย “กองทุนตลาดหลักทรัพย์ฯ ๓๐ ปี เพื่อสังคม” ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณจำนวน ๖๖,๕๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสนามฟุตบอลที่เป็นสนามหญ้าสังเคราะห์ที่ทันสมัยที่สุด สอดตามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ศูนย์กีฬาแห่งจุฬาฯ โทร.๐๒๒๑๘๒๘๙๔-๗

งานจุฬาฯ วิชาการ ๔๘

๒๓ - ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ จุฬาฯ จัดงานจุฬาฯ วิชาการ ๔๘ ภายใต้แนวคิดหลัก “จุฬาฯ วิชาการ สานความรู้ สู่แผ่นดิน” ในปีนี้เน้นการนำองค์ความรู้ที่จุฬาฯ ได้เข้าไปมีบทบาทในการช่วยเหลือสังคมในด้านต่างๆ โดยการบูรณาการความรู้และผลงานวิจัยหลากหลายสาขารวมถึงนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ เทคโนโลยีและวิทยาการความก้าวหน้ามาประสานประโยชน์สู่สังคมและประเทศชาติ โดยเนื้อหาของงานจุฬาฯ วิชาการในปีนี้เป็นออกเป็น ๔ สาขา ได้แก่ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขามนุษยศาสตร์ และสาขาสังคมศาสตร์ พิธีเปิดงานมี ศ.ดร.คุณหญิงสุมณฑา ทิระนันทน์ อธิการบดีจุฬาฯ เป็นประธานกล่าวเปิดงาน การจัดงานในครั้งนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี มีผู้สนใจเข้าร่วมงานเป็นจำนวนมาก

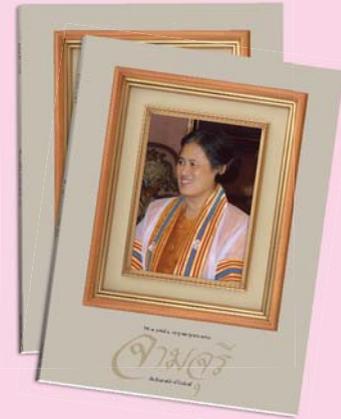

กิจกรรมจากจุรี ภูมิภาค

๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ ชมรมนิสิตเก่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จังหวัดชัยนาท โดยการนำของ นพ.ปรีดา สุขประชา ประธานชมรม ได้จัดให้มีพิธีถวายบังคมพระบรมรูปฯ โดยมีคุณเจตน์ มุสิกวงศ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท เป็นประธานถวายพวงมาลา

นิตยสาร **จามจุรี**

คือสะพานเชื่อมโยงกาลเวลาที่พี่น้องชาวจุฬาลงกรณ์ร่วมกันบำรุงรักษา ด้วยการส่ง ทูตกรัณ্থ์ และข้อเขียนเข้ามา “ช่วยกันคิด-ช่วยกันทำ”

ขอรับการสนับสนุน ปีละ ๓ ฉบับ
ค่าสมาชิกปีละ ๕๐๐ บาท

ส่งทางธนาคาร

- โอนเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย สาขามานูญครอง
ชื่อบัญชี นิตยสาร “จามจุรี” เลขที่บัญชี ๗๐๒-๒-๒๖๔๓๖-๗
- โอนเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาสยามสแควร์
ชื่อบัญชี นิตยสาร “จามจุรี” เลขที่บัญชี ๐๓๘-๒-๖๗๖๙๕-๐

ส่งเป็นเช็ค สั่งจ่าย “จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย”
ส่งทางธนาณัติ สั่งจ่าย “สำนักงานนิติตเก่าสัมพันธ์”

ติดต่อโดยตรงที่ สำนักงานนิติตเก่าสัมพันธ์ อาคารจามจุรี ๒ ชั้นล่าง เวลาราชการทุกวัน
สอบถามรายละเอียดได้ที่ ๐-๒๒๐๘-๓๓๕๙-๖๐

ประเทศเยอรมันคือแหล่งศึกษาในฝัน

- มี 370 มหาวิทยาลัย
- คำน่วยกิจต่ำ
- จำนวนนักศึกษาต่างชาติสูง
- เปิดสอนระดับ BA/MA/MBA ในหลากหลายสาขา
- ทุนการศึกษา 50,000 ทุน / ปี

FOREIGN STUDENTS PER COUNTRY	
Germany	USA
11.7	10.4
1	2

เรียนภาษาเยอรมันกับสถาบันเกอเธ่ กรุงเทพฯ

- คอร์ส Intensive / Evening / Weekend สำหรับทุกระดับมากกว่า 60 คอร์สต่อเดือน
- คอร์ส TestDaF สำหรับผู้ต้องการศึกษาในประเทศเยอรมัน
- ทำการทดสอบภาษาเยอรมันทุกระดับ
- คณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งไทยและต่างประเทศ
- ห้องสมุดที่รวบรวมสื่อต่างๆมากมาย

Goethe-Institut
18/1 Soi Goethe, Sathorn Soi 1,
10120 Bangkok
Phone: 02-287 0942-4,
info@bangkok.goethe.org

NEW: BLENDED LEARNING COURSE
เรียนเร็วทางระบบออนไลน์กับติวเตอร์
โดยเข้ามาเพียงสัปดาห์ละ 1 ครั้ง หรือ
ทุกวันในเวลาารวม 2 สัปดาห์

“

บริษัทนี้

พร้อมบริการ ๒๔ ชั่วโมง

”

ชีวิตใหม่ที่ได้รับประกันด้วย ตู้อบ เครื่องช่วยหายใจและอุปกรณ์แพทย์ล้ำยุค *ชีวิต* ที่ปลอดภัยด้วยแสงสว่างสาธารณะยามค่ำคืน
ชีวิต ที่สะดวกสบายด้วยอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้าน และ *ชีวิต* ที่รวดเร็วด้วยโครงข่ายสื่อสารและระบบขนส่งมวลชน

เพราะทุกหน้าที่สำคัญต่อทุกชีวิต คนที่นี่จึงเต็มใจและพร้อมให้บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง ตลอด ๓๖๕ วัน
ไม่มีปีใหม่ ไม่มีสงกรานต์ ไม่มีวันหยุด ควบคุมโดยพนักงานที่รู้ซึ้งและมีสำนึกรับผิดชอบต่อประเทศและคนไทยทุกคน

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย แปลงสภาพสู่ บริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน)
ผลิตไฟฟ้าเพื่อประโยชน์ของประเทศ

สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด

เชิญสมัครสมาชิกสมทบ

เพียงคุณนั้น...

- บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของสมาชิก • นิสิตจุฬาฯ • นิสิตเก่าจุฬาฯ
- เคยเป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย • เคยเป็นลูกจ้างรับเงินเดือนประจำ
- เคยเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย • เคยเป็นพนักงาน • หรือเคยเป็นเจ้าของหน้าที่ที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นสังกัดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย • เคยเป็นเจ้าของที่สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาฯ
- เป็นหรือเคยเป็นลูกจ้างหรือพนักงานของหน่วยงานที่ตั้งอยู่บริเวณจุฬาฯ

* บุคคลที่สมัครสมาชิกสมทบต้องบรรลุนิติภาวะแล้ว*

สมาชิกสมทบได้รับสิทธิในการฝากเงินและสิทธิในการถือหุ้นของสหกรณ์
(ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามข้อบังคับของสหกรณ์)

อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

ออมทรัพย์

ไม่จำกัดยอด **2.000%**

จำกัดยอดโดยมีข้อตกลง

ตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไป แต่ไม่ถึง 5 ล้านบาท	2.125 %
ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป แต่ไม่ถึง 10 ล้านบาท	2.375 %
ตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป แต่ไม่ถึง 20 ล้านบาท	2.750 %
ตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป	3.000 %

ฝากประจำ

3 เดือน 2.000%

6 เดือน 2.125%

12 เดือน

ไม่ถึง 1 ล้านบาท	2.25%
ตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไป	2.50%
ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป	2.75%
ตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป	3.25%
ตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป	3.50%

สนใจติดต่อห้องสอบถามรายละเอียด ได้ที่

สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด
อาคารจามจุรี 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2218-3270-2 แฟกซ์: 0-2611-7411
หรือ อ่านรายละเอียดพร้อม download ใบสมัคร

ได้ที่ www.sav.co-op.chula.ac.th e-mail: sav.coop@chula.ac.th

เริ่มตั้งแต่ 21 พฤศจิกายน 2548

